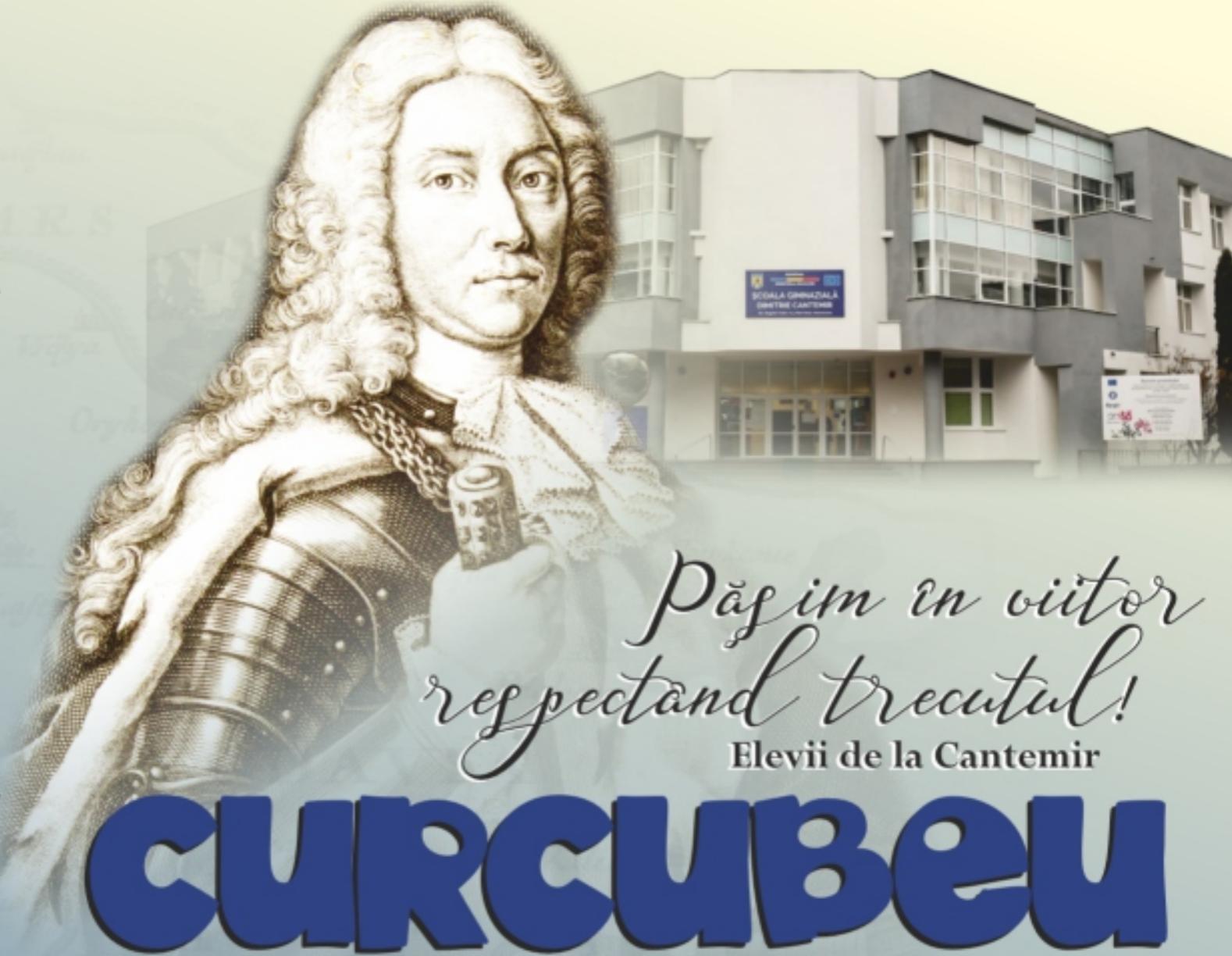

Cantemir

2022-2023

Păgim în viitor
respectând trecutul!

Elevii de la Cantemir

CURCUBEU

Revista Școlii Gimnaziale "Dimitrie Cantemir", Baia Mare
Nr.19, mai 2023

Redactor coordonator
Prof. Valentina Panțiru

Redactori ciclul gimnazial:

Prof. Alexandra Groza

Prof. Rodica Tămaș

Prof. Maria Szerasz

Prof. Ana Macovei

Prof. Mariana Feidi

Prof. Mirela Oșan

Prof. Laura Roman

Prof. Monica Sabău

Prof. Călin Hossu

Redactori ciclul primar:

Prof. Ioana Zubașcu

Prof. Alina Thira

Prof. Raluca Sîrb Coziltea

Prof. Anca Teglaș

Prof. Delia Enculescu

Prof. Elena Mureșan

Prof. Loredana Covaciu

ISSN: 2068-1550

Tipar: SC CECONII SRL

Grafică: Cristina Sereghi

- Sumar**
- EDITORIAL
 - FILE DIN VIAȚA ȘCOLII
 - SĂPTĂMÂNA COMPETENȚELOR
 - SĂPTĂMÂNA VERDE
 - PEPINIERA DE OLIMPICI
 - LIMBI STRĂINE
 - SFATUL PSIHOLOGULUI
 - RUBRICA SPORTIVĂ
 - PENTRU ADOLESCENȚI
 - ARTĂ ȘI CREATIVITATE

Editorial

PROVOCĂRILE-școlii pilot

Cum arată o școală pilot după aproape doi ani de implementare a acestui tip de educație?

Școala Gimnazială "Dimitrie Cantemir" este una dintre cele șase școli care în 2021 a obținut dreptul de a testa un nou program de învățare, o nouă structură a anului școlar.

Prin Ordinul de Ministru 5160 din 31 august 2021 am obținut libertatea de a încerca să facem lucrurile altfel, în funcție de nevoie unei școli ca și noastră: o școală urbană aglomerată. Programul nu este finanțat de minister, dar este urmărit atent impactul pe care îl are acest program asupra educației elevilor.

A fost nevoie de o idee precum cea a domnului Marian Staș de înființare a școlilor pilot și de curaj guvernamental asumat prin persoana domnului Radu Szekely și a echipei de la Ministerul Educației, din acel moment, pentru ca noi să avem această libertate de inovare care nu e întotdeauna confortabilă.

Propunerea pentru a deveni școală pilot a venit din nevoie de a soluționa o problemă cu care școala noastră se confruntă, aceea a numărului de săli de clasă insuficient pentru ca programul de educație în școală să se desfășoare numai dimineață. Elevii școlii noastre depind de programul părinților, de aceea programul de după-amiază nu este convenabil pentru ei.

În ce constă programul nostru? Un număr de clase își desfășoară programul în afara școlii, în alte spații de învățare: la muzeul de artă, la muzeul de istorie (Muzeul Viu), la Observatorul astronomic, la bibliotecă, la teatru sau în spațiul virtual când situația o impune, în drumetii sau în parc.

În timpul programului în afara școlii pe care noi l-am numit "Săptămâna competențelor" elevii primesc informații, exercează deprinderi și obiceiuri pe care le transpun în competențe dobândite, mai ușor decât într-un program normal de cursuri. În program sunt cuprinse toate clasele, cu excepția claselor pregătitoare. Impactul măsurilor implementate prin proiectul pilot se resimte în educația a 1000 de elevi anual.

Factori în favoarea implementării cu succes a proiectului:

- acceptarea programului de către majoritatea celor implicați: elevi, părinți, profesori;
- dorința profesorilor de a se implica în proiectarea și derularea unor activități didactice centrate pe formare de competențe în alte contexte de învățare;
- informarea celor implicați încă de la începutul anului școlar asupra ceea ce urmează să se întâmple, asupra calendarului programului.

Implicații la nivel de curriculum, resurse umane, spații școlare, orar:

- orar doar pe dimineață;
- spațiul de învățare a fost extins în afara școlii prin derularea activităților la bibliotecă, la observatorul astronomic, la muzeu, la teatru, la instituții publice și private care au dorit să găzduiască activitățile elevilor (Uzina de apă, unități de reciclarea deșeurilor, ISU, biserică, unități economice etc.);
- resursele umane au fost puse în situația de a proiecta activități adecvate tipului de competență specifică pe care îl formează, locul de desfășurare a activităților didactice. Au conștientizat că formarea competențelor poate fi transpusă în activități de învățare concrete, poate fi evaluată prin alte metode decât cele clasice;
- evaluarea elevilor în "Săptămâna competențelor" are loc prin realizarea unui raport individual de înregistrare a nivelului de atingere a competențelor, pe lângă evaluarea clasică.

Rezultatele pozitive nu au întârziat să apară, elevii au avut condiții egale pentru derularea procesului didactic, program numai dimineață, participare la afterschool, dacă părinții au optat pentru acest tip de activitate, satisfacția că sunt participanți la un proiect pilot care îi implică direct, derularea unor activități

deosebite și recunoașterea faptului că „în aceste activități chiar au învățat!” Media la Evaluarea Națională după primul an de pilotare în care au fost implicați elevii claselor a VIII-a a crescut cu 60 de puncte față de media anului școlar anterior. Părinții au fost informați, au fost consultați și au fost de acord să sprijine proiectul pilot, au făcut donații pentru achiziționarea a 4 laptopuri necesare desfășurării activităților, când acestea se desfășoară online.

Pentru profesori, dificultatea de a proiecta activități în afara spațiului școlar a fost o provocare, pe care au depășit-o prin munca în echipă, prin consultări cu consilierul școlar, cu ajutorul echipei manageriale a școlii.

Echipa de la Inspectoratul Școlar Județean ne sprijină în relația cu instituțiile în care ne desfășurăm activitățile în "Săptămâna Competențelor", prin implicarea în a încheia anual parteneriate educaționale care să implice școala, ISJ și alte instituții.

Îmbunătățiri necesare

Considerăm că programul ar necesita unele schimbări la nivelul claselor gimnaziale, astfel:

- derularea unui număr mai mic de ore online;
- proiectarea unor activități în echipă la nivelul profesorilor clasei, activități desfășurate prin proiecte/teme interdisciplinare;
- activități independente sub îndrumarea profesorilor, care să fie consultați în orice moment, care să ofere feedback permanent;
- flexibilitate a orarului, care să permită implicarea profesorilor clasei în activitățile derulate în "Săptămâna competențelor";
- consultarea elevilor de gimnaziu asupra activităților în care se vor implica în "Săptămâna competențelor"
- înființarea unor cluburi de interes pentru copii: robotică, artă, muzică, sport etc., în care activitățile să se desfășoare în regim afterschool.

Concluzie după aproape doi ani de proiect pilot:

Nu e ușor, este o adevărată provocare pentru profesori și elevi, dar vom continua proiectul pilot "Săptămâna competențelor" pe parcursul celor patru ani, aşa cum ne-am propus și, dacă rezultatele vor fi pozitive, vom solicita implementarea măsurilor experimentate ca reguli în școala noastră.

Director, profesor Măndița Baias

File din viața școlii

Tradiții și obiceiuri care ne unesc

prof. înv. primar Viorelă Chișe

Importanța păstrării valorilor naționale, a conservării și promovării tradițiilor în societatea contemporană este constituită din nevoie de a cunoaște istoria, datinile, folclorul și moștenările pe care le-au păstrat și transmis străbunii noștri.

Avgând ca scop cunoașterea și păstrarea tradițiilor și obiceiurilor specifice județului Maramureș, ca elemente de continuitate și unitate ale neamului românesc, elevii din clasa I C - Clasa Cerecetașilor au luat parte la o săzătoare, ale cărei obiective au fost:

- Promovarea specificului satului românesc tradițional, prin intermediul tradițiilor și ocupărilor tradiționale specifice săzătoriei;
- Formarea sentimentului de dragoste și respect pentru tradițiile, obiceiurile și folclorul românesc;
- Cultivarea sentimentului de mândrie și prețuire față de înaintașii care se reunneau pentru a lucra și a se bucura în cadrul unor întâlniri precum săzătorile;
- Identificarea și prețuirea elementelor de identitate națională;
- Consolidarea colaborării între școală, familie, comunitate în scopul aprecierii valorilor tradiționale.

Activitatea s-a bucurat de sprijinul conducerii școlii, al părinților elevilor implicați și susținerea colegilor profesori. Sala de clasă s-a transformat într-un cadru tradițional decorat cu obiecte din gospodăriile țărănești, unele având peste 50 de ani vechime, piese de artă populară specifice Țării Lăpușului, covoare țărănești, șterguri, iar pe masă bucătă tradiționale precum sarmale și cozonaci.

Participând la săzătoare, elevii au cunoscut direct atât obiecte din inventarul gospodăriilor maramureșene, cât și felul cum se îmbrăcau și își petreceau serile lungi de iarnă străbunii lor. Îmbrăcați în costume populare, copiii au efectuat diverse activități lucrative de sezon în timp ce purtau dialoguri, spuneau proverbe, snoave și ghicitori, ascultau povestiri, cântau, dansau, căci la săzătoarea tradițională munca se împletea cu veselia, fiind o muncă de placere. Să au dezvoltat astfel sentimente de prețuire și admirare față de străbunii noștri, care, cu mijloace rudimentare, dar cu multă dragoste de frumos și răbdare, ne-au lăsat adevarate comori și ne-au transmis valori precum: hămicia, bucuria de a lucra, bunătatea, iubirea, dreptatea și adevarul.

O astfel de activitate apropié generațiile, oferind satisfacție tuturor celor implicați. S-a reușit reinvierea iubirii pentru tradiții și obiceiuri locale, educarea și instruirea elevilor pentru conservarea și promovarea acestora.

Copacul anotimpurilor

prof. înv. primar Delia Enculescu

Elevii clasei Pregătitoare E - Clasa Ștrumflor au realizat o activitate deosebită în parteneriat cu elevii clasei a VI-a de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Baia Mare, prof. coordonator Oana Cristina Lazăr și prof. coordonator Roxana Petrișor.

Scopul acestei activități a fost reducerea marginalizării copiilor cu CES, a copiilor cu dificultăți de învățare, precum și schimbarea mentalităților și atitudinii elevilor și cadrelor didactice față de aceștia. Proiectul își propune să creeze acțiuni și activități necesare ameliorării și recuperării dificultăților de învățare la elevi, precum și prevenirea/combaterea abandonului școlar.

Experiența proprie ne-a demonstrat utilitatea deosebită pe care o poate avea și jocul în procesul educativ al elevilor cu CES, făcând mai atractive conținuturile învățării care nu mai sunt văzute ca un efort prea mare de concentrare, având în vedere disponibilitatea scăzută în sensul acesta. Jocul poate stimula copilul pe mai multe planuri: senzoriomotor, intelectual, social, creativ, al conștiinței de sine și chiar terapeutic.

Prin jocul de autocunoaștere și dezvoltare personală, emoțională urmărește prezentarea povestirii despre un copac care oferă sfaturi pozitive.

Acesta este "Copacul anotimpurilor" care reprezintă cunoașterea și utilizarea unor termeni specifi, pentru a descrie fenomene din mediul înconjurător, creșterea motivației pentru învățare, crearea unumitor deprinderi, dezvoltarea autonomiei personale, facilitarea învățării în ritm propriu, încurajarea cooperării între elevi pentru rezolvarea unor sarcini, ceea ce conduce la cunoaștere și acceptare reciprocă, respectarea altor opinii, înțelegerea realității.

File din viață școlii

CURCUBEUL ce leagă inimi

prof. Ana Macovei

Dacă vrei să legi prietenii, să-l imiți „Pe bunul Samarinean” sau ești curios să descoperi taine ale sufletului, **IMPLICĂ-TE! IUBEȘTE! CERCETEAZĂ! ASCULTĂ! ... ZÂMBEȘTE!**

Împreună cu elevii școlii noastre, susținuți de bunici și părinți, am ales, încă de la începutul anului școlar, să ne fie puncte spre inimile celor dormici să ne cunoască, CURCUBEUL. Ne-am implicat în proiecte umanitare, cum ar fi „Darul dñi căniță”, „Cutiuța de pantofi”, „Dăruind vei dobândii”, „4/4 pentru prieten” sau „Copii pentru copil” care ne-au ajutat să ne descoperim, să fim mai buni!

„L-am ajutat pe fiul meu să decoreze cutiuța de pantofi. Am fost impresionată să văd că renunță la lucrurile dragi lui pentru un copilaș mai puțin norocos. Mesajul pe care l-am scris pentru micul prieten ne-a unit toată familia și am descoperit că împreună suntem puternici! Încurajăm astfel de activități!”

Camelia Stoica - părinte în clasa a VI-a C

„Ce poți pune în micuța căniță? Am crezut că David Timoce, copilașul meu, nu a înțeles ce trebuie să facă. Explicația domnului diriginte Dan Temle m-a lămurit. Și câte nu încap! Gânduri bune, ceva dulce, pixuri și cariochi, mesaje pe răvașe minusculă... A fost o adevărată provocare! Când David a primit răsplata - MULTUMESC! - a fost cel mai fericit! Sunt sigură că nu va uita de acest gest niciodată!”

părinte în clasa a VII-a D

„Pentru mine, să merg la o Școală Specială a fost o adevărată provocare. Nu am putut să înțeleg DE CE EXISTĂ OCHI ATÂT DE TRIȘTI? Când am intrat în sala de clasă, un copilaș vorbea doar prin semne, s-a bucurat atât de tare când i-am întins mâna și i-am spus numele meu - Victoria Bartoș - încât abia mi-am putut stăpâni lacrimile. Le priveam pe colegele mele, Amelia Codă și Briana David, și ochii lor erau înviorați! Abia aştept să facem de 1 Iunie activități cu ei, copiii speciali! Le voi cânta și îi voi bucura, cum știu eu mai bine!”

Victoria Bartoș - elevă în clasa a VI-a C

Activitățile extrașcolare ne apropie pe noi, dascălii, de elevi și de familiile lor! Am redescoperit după perioada pandemică ce înseamnă să te dai pe derdeluș, să fii iar copil, pentru o clipă.

„Excursia de la Băiuț cu sănița pe parte, alături de tata și de colegii mei, m-a fascinat! M-am bucurat mult să-i revăd și pe părinții colegilor mei la joacă. Doamna dirigintă, Ana Macovei, se pierdea printre noi! Și azi, când mă uit la poze și filmulețe mi se pare că am trăit pentru o clipă, în basme!”

Andrei Timar - elev în clasa a VI-a C

„Ce minunat e să te simți iubit! Să vezi că mama crede în visul tău - de a duce daruri bunicișorilor din biserică. Un mărțișor și o floare aduc o cascadă de zâmbete! Mulțumesc, buniciilor! Fără voi, lumea ar fi atât de săracă! Bunicii sunt PRIETENII COPILĂRIIEI NOASTRE!”

Semnează toți elevii implicați în proiect

O altă activitate dragă tuturor elevilor din clasa a VI-a C a fost să confeționeze căsuțe pentru păsări. „Acest proiect ne-a fost propus de doamnele profesori Monica Sabău, Maria Szerasz și Ana Macovei. La început am crezut că nu o să ne descurcăm să măsurăm, să tăiem la dimensiune, să asamblăm, să vopsim. Dar am lucrat în echipă și am reușit! Sunt bucuros că ne-am depășit limitele!”

(Răzvan Oros - elev în clasa a VI-a C)

„Împreună cu sora mea, Renata, am făcut căsuța pentru mîmătele păsărele! Sunt bucuros să văd că e locuită de o familie de păsări!”

(Rareș Mihăilă - elev în clasa a VI-a C)

Toate activitățile desfășurate cu elevii și familiile lor ne ajută pe noi, profesorii, să fim mai puternici, mai aproape de sufletele ce ne-au fost date spre modelare! Sunt fascinată să descopăr cât de mult se implică în astfel de activități, cât de serioși, de responsabili și de cooperanți sunt elevii noștri! îi felicit și le mulțumesc tuturor celor care au contribuit la reușita acestor LECTII DE VIAȚĂ!

File din viața școlii

OLĂRITUL între meșteșug și mod de a exista

profesori Diana Coste și Alexandra Vass

Olăritul face parte din patrimoniul cultural imaterial al țării noastre și poate fi considerat formă de terapie, prin exercarea răbdării și a controlului motric. În data de 10 martie 2023, colectivul clasei a VI-a D a avut prilejul de a se familiariza cu acest meșteșug, de a cunoaște importanța sa culturală, dar și de a consolida relațiile intercolegiale la Casa Olarului Vasile Chira, din Cărbunari, comună Dumbrăvița.

Exercițiul meșteșugăresc, sub atenția supravegherei a subsemnatei și a doamnei Vass Alexandra, atrage atenția asupra priceperii de odinioară, asupra echilibrului, asupra conștientizării valorilor native și asupra muncii autentice.

Momente de neuitat, imortalizate în fotografii care vorbesc de la sine.

„Mi-a plăcut la Casa Olarului deoarece am învățat cum se modelează lutul... Am învățat, de asemenea, de câtă atenție și răbdare este nevoie pentru crearea frumosului, am aflat câteva informații și despre istoria olăritului, dar și despre povestea de viață a olarului și cum a ajuns el la performanța de acum.”

Gabriel Năsui, clasa a VI-a D

“Mi-a plăcut foarte mult la Casa Olarului, nu doar pentru că am învățat cum se lucrează cu lutul, dar și pentru că am întâlnit locuri pitorești pe drum.”

Daria Matei, clasa a VI-a D

“Vizita la Casa Olarului a fost una de neuitat, un loc minunat, plin de culori vii, în care am învățat ceva rar întâlnit și deosebit. Experiența a fost una minunată, ceva ce cu siguranță nu vom uită, ci chiar vom dori să repetăm.”

Natalia Blaga, clasa a VI-a D

“Această experiență a fost pentru mine una plăcută și în același timp nouă, datorită faptului că nu am mai văzut cum se prelucrează lutul. Cel mai mult mi-a plăcut faptul ca acel oameni (olarul și soția lui) iubesc ceea ce fac.”

Daria Gîta, clasa a VI-a D

“Mi-a plăcut foarte mult Casa Olarului deoarece am învățat despre o activitate cu care nu ne întâlnim foarte des, iar răbdarea și dăruirea cu care olarul ne-a explicat cum să ţinem palmele, a fost una de neuitat. Vă îndemn să vizitați și voi aceea casă minunată!”

Ioana Sava, clasa a VI-a D

Fiile din viață școlii

EDUCAȚIE PENTRU MEDIU la “Cantemir”

profesor Monica Sabău

Acțiunile simple au rezultate importante. Am răspuns "Da!" programelor de educație ecologică și de protecția mediului și în acest an școlar.

Școala Ecoterrienilor este o campanie de conștientizare și colectare a deșeurilor de echipamentele electrice și electronice (DEEE) și a deșeurilor de baterii și acumulatori (DBA), dedicată școlilor din România și care se desfășoară pe toată perioada anului școlar.

Această campanie a adus în școala noastră mesajul importanței protecției mediului înconjurător, prin participarea activă la colectarea deșeurilor de acest tip. (<https://www.ecotic.ro/scoalaecoterrienilor/>)

Campania Școala Ecoterrienilor are mai multe etape și implică mai multe tipuri de activități:

- **Etapa de ecoinformare și ecoeducație** ce presupune lecțiile făcute la clasă. În acest an școlar, elevii au fost "profesori" în Școala Ecoterrienilor și ne-au învățat că locul deșeurilor (DEEE și DBA) nu este nici acasă, nici la groapa de gunoi, ci la centrele specializate de colectare și reciclare.
- **Partea practică de activități** (aplicații ale lecțiilor la clasă).
- **Partea de colectare propriu-zisă.** Am colectat împreună și vom predă în curând sute de kilograme de DEEE și zeci de kilograme de DBA.

Campionatul Reciclarii este primul proiect național de educație ecologică și colectare a deșeurilor folosind infrastructură de tip automat de colectare, conceput pentru a promova viitorul sistem național de colectare a deșeurilor de ambalaj: Sistemul Garanție Returnare (Kaufland) (<https://campionatul-reciclarii.ro/despre-noi>).

În cadrul webinarilor susținute de **Act for Tomorrow**, cadrele didactice au afiat principalele informații despre protejarea mediului și importanța colectării și reciclării deșeurilor.

Cadrele didactice vor organiza în luna mai sesiuni de educație ecologică pentru elevi. Aceștia vor viziona filme educative despre colectare, reciclare, protejarea mediului și vor interacționa cu trainerii pentru a dezbatе aceste subiecte.

Activitatea de colectare a deșeurilor (plastic, sticlă și metal) se poate realiza de către toată comunitatea, indiferent de proveniența acesteia. Astfel, elevii pot colecta deșeuri cu familiile acestora, cu personalul din cadrul unităților de învățământ sau individual.

Suntem "**Școală Prietenoasă cu Natura!**" și facem parte din proiectul Societății Ornitologice Române ce are ca scop educația ecologică și protejarea biodiversității din sate și oraș și care se desfășoară pe tot parcursul anului școlar. Prin acest proiect participăm la Olimpiada Speciilor, construim și amplasăm cuiburi și hrănitori pentru păsări, lipim autocolante pentru a evita coliziunea pasărilor cu geamurile, plantăm pomi fructiferi și plante ornamentale, sărbătorim pământul, păsările, arborii, viața. (<https://www.sor.ro/proiect/scoli-prietenoase-cu-natura/>)

În acest an școlar, trei elevi s-au calificat la etapa națională a **Olimpiadei Speciilor** - Raisa Rusu (clasa a VIII-a A), Eliza Cucoșel (clasa a VII-a A) și Cezar Mureșan (clasa a VI-a D) pe care îi felicităm!

Lecțiile despre reducere și reutilizare, Apa și biodiversitatea (materiale și scenarii propuse de Asociația Viitor Plus), au contribuit la consolidarea cunoștințelor despre mediu prin joacă și jocuri.

Proiectul educativ "**Microgrădini și...alte ecosisteme**", în colaborare cu Colegiul de Arte Baia Mare, focalizează atenția pe concepte de mare actualitate - economie circulară, agricultură urbană, sustenabilitate și încurajează consumul alimentelor de proveniență locală.

În concluzie, **Școala Gimnazială "Dimitrie Cantemir"** are drept scop să configureze o latură a formării, capabilă să creeze o generație bine informată și pregătită pentru schimbări complexe: sociale, politice, economice, climatice. Proiectele, concursurile și celelalte activități, desfășurate prin implicarea tuturor membrilor școlii, nu au făcut decât să consolideze o conștiință colectivă a responsabilității față de natură și de problemele ei în epoca pe care o trăim.

File din viață școlii

TOAMNA - Zilele Recoltei

prof. înv. primar Viorelia Chișe

Toamna este anotimpul culorilor, al contrastelor cromatice, al belșugului și bogăției, dar, totodată, este și un anotimp al bilanțului, deoarece culegem roadele muncii de peste an. Această simfonie de culori și arome ne reamintește de acele zile de toamnă despre care scria Mihail Sadoveanu atât de frumos.

Toamna, simțurile copiilor sunt saturate, culorile din natură se diversifică, totul se transformă. Frumosul din natură, manifestat în culori și forme sonore, are o influență binefăcătoare asupra copiilor. Trebuie să-i învățăm să observe și să se apropie cu emoție de acest spectacol sublim al naturii, astfel încât rățiunea să armonizeze cu sensibilitatea.

Prin crearea unui mediu estetizant, frumosul pătrunde ca un sentiment mirific în cele mai adânci zone ale vieții sufletești, răscolește emotivitatea, sensibilizează și inviorează. Menirea noastră, a dascălilor, este de a forma și dezvoltă personalitatea copiilor prin frumosul existent în natură, artă, astfel încât să devină creatori și consumatori de frumos.

Festivalul Recoltei organizat în clasa I C a avut ca scop stimularea imaginării creaționale și consolidarea cunoștințelor elevilor referitoare la caracteristicile anotimpului toamna. De asemenea, s-a urmărit realizarea unei legături solide și a unei bune comunicări/cooperări între părinți, elevi și cadrul didactic.

Elevii au început pregăririle acasă, împreună cu părinții, urmând ca în clasă să aducă bogățile toamnei. Sala de clasă și-a schimbat total aspectul, îmbogățindu-se cu toate roadele și culorile toamnei, prin ghirlande și coșuri îmbelegăzite: porumb, legume din grădini, fructele livezilor, bostani, flori - tot ce Pământul, cu voia Cerului, a dăruit oamenilor gospodari.

Prin cântec, dans și atmosferă de veselie, copiii au observat și identificat fiecare fruct și legumă din coșurile de toamnă pregătite, iar la final au creat propriile coșulețe. Toți elevii au primit diplome, iar lucrările realizate au fost expuse pe panoul clasei.

ÎNVĂȚĂM ȘI DĂRUIM Proiect educațional de voluntariat

prof. înv. primar Alina Thira

Proiectul Învățăm și dăruim face parte din cadrul Strategiei Naționale de Activitate Comunitară. Elevii clasei I A au vizitat copiii de la Școala Gimnazială Specială Baia Mare. Împreună au realizat din fructe, animale hazlii, au cântat cântecele și au recitat poezii.

Am încercat prin acest parteneriat, să promovăm spiritul de solidaritate, a acțiunilor filantropice, a unui comportament empathic în rândul elevilor, față de persoanele aflate în situații defavorizate sau situații de risc.

Mulțumim gazdelor noastre pentru primirea călduroasă, d-nei director Juleștean Hossu Tincuța, d-nei prof. Motica Anca și părintilor clasei I A pentru suținerea acestei activități deosebite!

File din viață școlii

Ziua Internațională a Siguranței pe Internet

prof. înv. primar Cristiana Filovici

În luna februarie a acestui an școlar, elevii clasei I D au celebrat Ziua Internațională a Siguranței pe Internet. Astfel, copiii au avut parte de o activitate altfel, menită să contureze față pozitivă a Internetului, anume aceea de sursă de informare și documentare.

Sloganul zilei a fost: "Suntem cetățeni ai lumii, conectați, atât real, cât și virtual, cu cei din jurul nostru", iar obiectivele urmărite au vizat înțelegerea de către elevi a beneficiilor Internetului, dar și a pericolelor la care se expun atunci când intră în contact cu diverse persoane.

Pentru a ipostasia față pozitivă a Internetului, copiii au pregătit o serie de proiecte care au avut la bază o documentare online cu privire la diverse orașe alese de către ei, fiind astfel, o inedită metodă de a explora și de a învăța lucruri noi.

Ne-am bucurat să învățăm împreună, să utilizăm metode de cercetare moderne, să creăm postere care debordează de creativitate, dar și să ne exersăm abilitatea de a vorbi în public!

R.E.S.P.C.T. Împreună împotriva violenței

inv. Elena-Cristina Lordin

"Fii bun de câte ori este posibil. Întotdeauna este posibil!"
Dalai Lama

Vorbim despre empatie, acceptare, bunătate, dar, din păcate, vorbim și despre intimidare, teamă, respingere. Într-o atmosferă caldă, de bucurie și optimism, Fluturașii din clasa a II- a D, coordonați de doamna învățătoare Elena-Cristina Lordin, au învățat că trebuie să trăiască în toleranță, cu prietenie, într-o lume diversă, spunând: "Știu, pot, ajut! Bullyingul nu este o opțiune!"

Activitatea s-a desfășurat în cadrul Campaniei "19 zile de prevenire a abuzurilor și violenței asupra copiilor și tinerilor" (FICE România). Campania reprezintă o modalitate de a organiza în școli acțiuni pentru schimbarea comportamentului social, pentru educarea copiilor și tinerilor, alături de parteneri din societatea civilă, în proiecte de prevenire a abuzului, neglijării, bullying-ului, absenteismului și abandonului școlar, a consumului de droguri, a traficului de persoane.

Copiii au fost încurajați să sesizeze cazurile de violență, atât verbală cât și fizică, în scopul prevenirii apariției acestora și sporirii securității și sentimentului de apartenență la instituția de învățământ. S-au folosit postere, desene, poezii, dezbateri, jocuri de rol, PPT-uri sau filmulețe pentru a conștientiza diferențele cazuri de violență și a găsi soluții proactive pentru cazurile din clasă și școală.

Alege să fii erou! Alege să te opui bullying-ului!... un fenomen complex, cu urmări ce afectează deopotrivă victimă, agresorul și martorul tăcut. Indiferent de ce parte a baricadei ne aflăm, este timpul să înțelegem gravitatea bullying-ului în școli, să luăm măsuri și să scăpăm de mentalitatea conform căreia acesta este doar o joacă de copii sau o strategie de supraviețuire, de afirmare.

Campania R.E.S.P.E.C.T.

Responsabilitate "Nu ești răspunzător pentru că te naști, dar ești direct răspunzător pentru ceea ce trăiești." **Emoție** „Este responsabilitatea noastră să ne asigurăm că emoțiile pozitive sunt cele care ne influențează în mod dominant mintea.”

Siguranță "Acolo unde începează vigoarea legilor și autoritatea apărătorilor ei, nu poate exista nici libertate și nici siguranță pentru nimeni."

Prevenție "Nimic nu este mai eficient și nimic nu costă mai ieftin ca prevenția."

Educație "Omul nu poate deveni om decât dacă este educat."

Comunicare "Comunicarea este esența lucrurilor."

Toleranță "Acceptarea, toleranța și iertarea sunt lecțiile ce ne străbat întreaga viață."

IMPACT: Întărirea convingerilor că respectul față de sine și față de cei din jur este cea mai sigură și mai eficientă cale de combatere a violenței și agresivității.

File din viața școlii

Clasa razelor de soare

prof. înv. primar **Carlota Oșan**

În urmă cu câteva luni, elevii clasei Pregătitoare F au pășit sfioși pe drumul care îi ducea spre viața de școlar. Cu multe emoții, dar și multe dorințe au pornit 13 băieți și 11 fete, toți veseli, jucăuși, harnici și creativi, alături de doamna învățătoare care i-a încurajat sub deviza "împreună vom străluci!"

Am desfășurat împreună multe activități și proiecte la clasă, dar și în afara școlii. Am explorat împreună lumea povestilor cu ajutorul "covorașului povestitor" și a doamnei bibliotecar de la Biblioteca Județeană care a adus în fața noastră o mulțime de personaje magice.

Am sărbătorit Ziua României, am imbrăcat cu mândrie portul popular și am servit bucate tradiționale românești.

Am primit în mijlocul nostru "albinușele vesele" de la ApiLand care ne-au îndulcit ziua la propriu și ne-au împărtășit multe informații despre cele mai importante vietăți de pe Pământ.

Cu traista plină de colinde am adus mai aproape spiritul Crăciunului colindând Filiala Traian a Bibliotecii Județene Petre Dulfu unde am fost răsplătiți cu mere și dulciuri.

Serbarea de Crăciun a fost un alt prilej de bucurie unde am recitat și am cântat așteptându-l cu nerăbdare pe dragul Moș Crăciun care a sosit cu desaga plină.

Luna martie a fost o lună bogată în activități. În cadrul proiectului dedicat primăverii, am confectionat mărțișoare și felicitări pentru dragile noastre mămici și pentru elevii de la CSEI Baia Mare, partenerii noștri de proiect.

Ne bucurăm în fiecare zi de viața de școlar și suntem domini să învățăm cât mai multe lucruri interesante.

Generația GLORY DAYS

prof. înv. primar **Raluca Sîrb-Coziltea**

În unitate față de o temă atât de des întâlnită în zilele noastre, colectivul clasei a IV-a C a pornit inițiativa lansării unui cântec antibullying.

Ne-am dorit să fim un răsunet, o voce care transmite mai departe acest mesaj al toleranței și am reușit.

Ne-am luat rolul de ambasadori reprezentând școala noastră ca și un exemplu de bună practică, mesajul nostru muzical fiind mediatizat și transmis la nivel național fiind preluat pentru implementare și în alte școli.

Proiectul a fost desfășurat împreună cu Asociația GGK
Compoziție text: prof. înv. Raluca Sîrb-Coziltea
Pentru audiere:
Youtube: Generația Glory Kids-Cântec antibullying

File din viața școlii

Activități din cadrul Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară

**prof. înv. primar Voichița Maria Buda
Coordonator SNAC**

SNAC presupune dezvoltarea activității de voluntariat realizată de copii/elevi din învățământul preuniversitar și studenți, care permite acestora să devină cetățeni informați și devotați solidarității umane. Această Asociație națională dezvoltă și promovează activitățile de voluntariat realizate de către elevi și cadre didactice în comunitățile locale din România, pentru a facilita integrarea socială a tuturor persoanelor dezavantajate.

Acțiunile și programele comunitare, ca activități voluntare, reprezintă o oportunitate de învățare valoroasă, care nu vine prin studierea cărților, ci prin implicarea activă și personală în procesul de învățare.

Accentul se mută tot mai mult pe dezvoltarea comunităților locale, pe conștientizarea nevoilor acestora și pe valorificarea resurselor umane și materiale de care dispun. Astfel, schimbarea mentalităților oamenilor devine tot mai importantă. Oamenii învăță să-și identifice problemele dar și modalitățile de rezolvare ale acestora, învăță să trăiască în și prin comunitate, ca parte integrantă a acesteia. Școala de astăzi nu mai cere individului doar cunoștințe teoretice și profesionale. Ea cere și abilitatea de a trăi împreună cu ceilalți, într-o comunitate unită și solidară.

Școala Gimnazială "Dimitrie Cantemir" din Baia Mare s-a implicat în Strategia Națională de Acțiune Comunitară, pentru încurajarea implicării elevilor, ca voluntari, în activități desfășurate cu persoane aflate în dificultate, în scopul susținerii procesului de incluziune socială și de dezvoltare educațională personală a acestora.

Pentru realizarea acestor obiective, în anul școlar 2022-2023, s-au încheiat parteneriate educaționale cu următoarele instituții: **Școala Gimnazială Specială Baia Mare, CSEI Baia Mare, Căminul de Bătrâni Baia Sprie, Asociația Filantropică Martyria Baia Mare, Biserica Ortodoxă Bunavestire Baia Mare**.

La școală noastră s-a desfășurat în săptămâna 21-25 noiembrie 2022 campania de sprijinire a copiilor și bătrânilor aflați în dificultate, denumită **"Săptămâna legumelor și fructelor donate"**, inclusă în campania din cadrul Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară (SNAC). În acest proiect caritabil, profesorii și elevii voluntari s-au mobilizat foarte repede și eficient: au popularizat activitatea în zilele de luni și marți, iar miercuri, joi și vineri, s-au adunat la nivelul unității școlare cantități însemnante de legume și fructe, precum și alte alimente neperisabile. Aceste produse au fost distribuite elevilor de la Școala Gimnazială Specială din Baia Mare și elevilor de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă din Baia Mare. Elevii au participat cu mult interes și entuziasm, fiind mulțumiți că au putut oferi și ei din puținul lor elevilor și familiilor care aveau atât de multă nevoie de ajutor.

În luna aprilie 2023, în cadrul proiectului de voluntariat și caritate **"Învățăm și dăruim"** s-a desfășurat activitatea **TRADITIONII DE PÂSTE**, în cadrul căreia elevii clasei a VIII-a A împreună cu elevii Școlii Gimnaziale Speciale din Baia Mare au realizat ornamente pentru masa de Paște și au decorat ouă.

Elevii Școlii Gimnaziale "Dimitrie Cantemir" au participat la Concursurile SNAC:

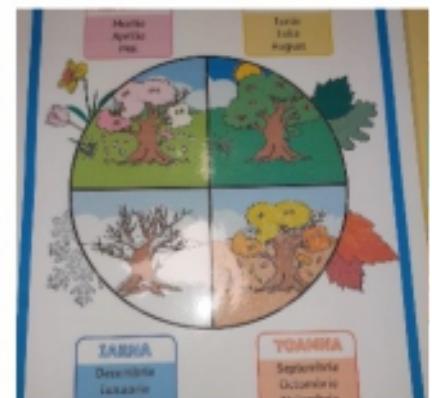
- Scrisoare pentru prietenul meu
- Dincolo de cuvintele rostite
- Maseota SNAC

Participând la activitățile din cadrul Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară, elevii voluntari ai Școlii Gimnaziale "Dimitrie Cantemir" intenționează să-și dezvolte și să-și întărească abilitățile de a trăi împreună cu ceilalți, într-o societate solidară, în care contează valențele umanitare, implicarea și angajamentul. Aceste acțiuni caritabile au facilitat o mai bună înțelegere și conștientizare a nevoilor individuale și a provocărilor cu care se confruntă alte persoane din comunitatea lor.

Fiile din viață școlii

Activități educative pentru integrarea școlară a copiilor cu C.E.S

prof. itinerant și de sprijin, Roxana Ioana Petrișor

Integrarea școlară este procesul de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar, de desfășurare cu succes a activităților școlare. Conceptul de CES presupune o abordare care consideră că, fiecare copil este unic, poate învăța dacă este identificat tipul de învățare specific particularităților individuale ale sale.

Scopul principal al educației speciale și special integrate este învățarea, educarea, reabilitarea, recuperarea, adaptarea și integrarea școlară, profesională și socială a copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Succesul integrării poate fi realizat numai prin funcționarea unor parteneriate autentice la nivelul instituțiilor guvernamentale, al asociațiilor nonguvernamentale a-l elevilor, cadrelor didactice, părinților și al comunității locale.

Pe lângă toate acestea, cadrul didactic de sprijin împreună cu cadrul didactic de la clasă efectuează împreună anumite acțiuni pentru:

- a identifica o problemă comună;
- a propune soluții;
- a evalua idei;
- a planifica soluții;
- a implementa soluții;
- a evalua rezultatele.

Cadrele didactice de la clasă împreună cu profesorul de sprijin au strategii funcționale pentru a adopta activități practice care să faciliteze îndepărțarea barierelor cu care se confruntă elevii cu CES. Aceste teme au fost dezvoltate în acest proiect, într-un mediu afectiv pozitiv pornind de la educație parentală, educație ecologică, educație emoțională și de sănătate.

Un proiect educațional care s-a derulat în acest an școlar la **Școala Gimnazială "Dimitrie Cantemir"** în parteneriat cu Centrul Școlar de Educație Incluzivă și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș, cu tema "**Copacul Înțelepeiunii**".

Iată câteva activități reușite, pline de învățăminte prețioase și guvername de voie bună, cu elevi și cadre didactice talentate, Copacul Înțelept, Copacul Anotimpurilor, Copacul familiei, Copacul emoțiilor și Copacul dorințelor. Împreună am creat o punte de legătură între învățământul de masă și cel special, atât în timpul, cât și în afara orelor de școală.

Obiectivele proiectului care au fost atinse sunt:

- Stimularea mentală, antrenarea fizică, integrarea socială și dezvoltarea mai amplă a abilităților copiilor cu nevoi speciale prin activități creative de imaginație, cultural-artistice și de abilitate practică;
- Cunoașterea și utilizarea unor termeni specifici, pentru a descrie fenomene din mediul înconjurător;
- Dezvoltarea universului emoțional și exprimarea emoțiilor, a sentimentelor negative și pozitive într-o manieră sănătoasă;
- Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în familie; educarea abilității de a intra în relație cu ceilalți membri ai familiei;
- Încurajarea elevilor din învățământul de masă și a cadrelor didactice de a se dedica activităților desfășurate cu copii cu nevoi speciale în scopul susținerii procesului de integrare socială și dezvoltare educațională.

Profesorii încearcă să găsească mereu cele mai potrivite căi prin care însوțesc elevii cu dizabilitate intelectuală către cunoaștere și integrare. Nu este simplu, dar cu dăruire, imaginație și multă răbdare se pot crea strategii eficiente care să îi sprijine în acest sens.

În cazul copiilor cu dizabilități, consider că, metodele activ-participative permit elevilor satisfacerea interesului pentru cunoaștere și în același timp, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare al elevilor. Metodele care stimulează gândirea și creativitatea îi determină pe elevi să caute soluții pentru diferite situații, să compare și să analizeze fapte.

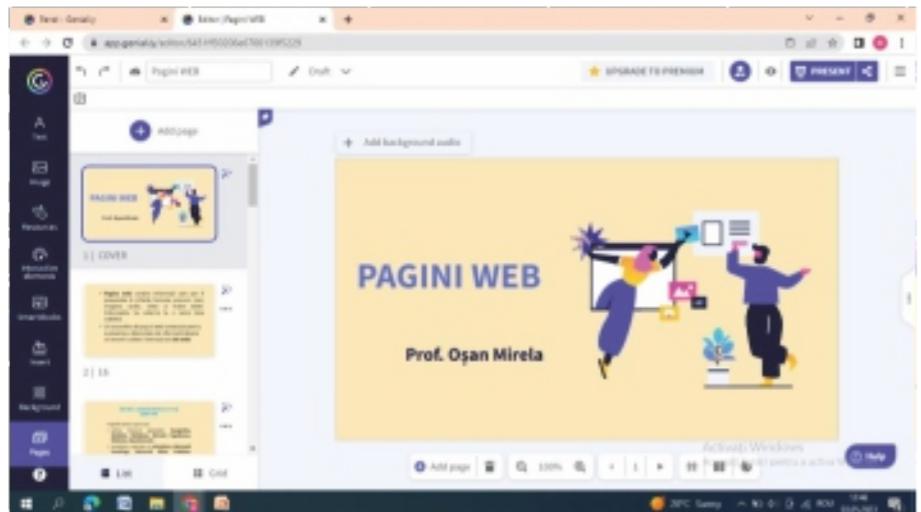
Activitatea de integrare, activitatea desfășurată de profesorul de sprijin se dovedește a fi eficientă dacă, pe parcursul școlarizării în școală de masă, participă la acțiunile clasei din care face parte.

Doresc să îmi exprim recunoștința față de cadrele didactice implicate în acest proiect și care au răspuns pozitiv acestor minunate activități privind integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale. Vă mulțumesc, dragilor, pentru munca depusă, răbdarea, pregătirea excelentă, înțelegerea sinceră și sprijinul minunat.

Fiile din viața școlii

Aplicația Genially

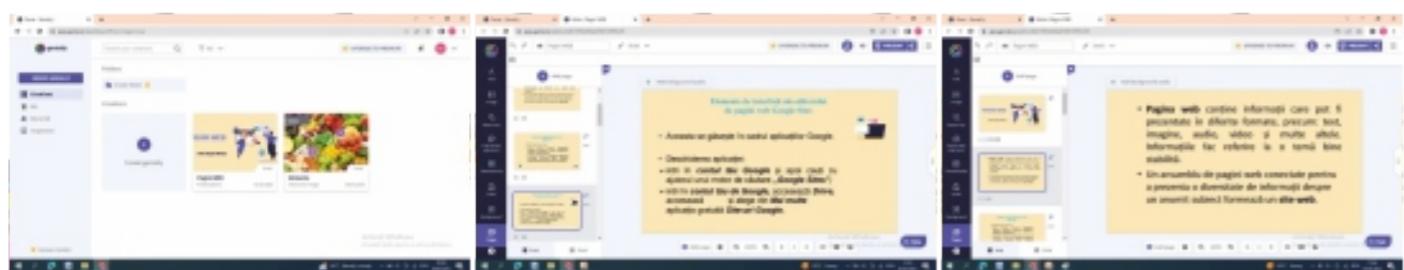
prof. Mirela Oșan

Această aplicație se încadrează în metodele și tehniciile de abordare a predării *învățării-evaluării inovative*. Platforma a fost lansată în Spania în anul 2015, iar la început se axa mai mult pe zona educațională.

Se poate utiliza de profesori și învățători la toate disciplinele și la toate nivelurile de învățământ. Este ușor de folosit, se pot crea animații foarte rapid, interfața fiind foarte atractivă pentru copii. Este o aplicație colaborativă, elevii pot aprecia temele colegilor, în echipă, pentru a demonstra o idee, pentru a susține o prezentare, pentru a indica și comenta resurse relevante pe o temă dată etc.

Genially este instrumentul online pe care școlile îl folosesc pentru a predă și a învăță prin materiale interactive de învățare. Prezentările pot fi distractive și dinamice în doar câteva minute, infografice și resurse digitale colorate, artistice și creative, dar și jocuri și teste online.

Aplicația pune la dispoziție mai multe şablonane pentru diferite tipuri de metode de predare-învățare-evaluare. Acestea pot fi folosite și adaptate în mod gratuit de cadrele didactice.

Tabla interactivă oferă un avantaj major, elevii vor avea o imagine panoramică asupra conținutului. Cu ajutorul calculatorului, cadrul didactic poate realiza mult mai ușor momentele de predare a unor teme, elevul având acces direct la imagini sau animații care îl ajută în înțelegerea mai bine a unor noțiuni, fenomene, procese etc.

Rolul profesorului este, aşadar, acela de a-i face pe elevi să nu își piardă interesul pentru disciplina pe care o predă și, mai mult, să îi motiveze, să își largescă sfera de cunoaștere în acest domeniu.

Link:
<https://app.genial.ly/editor/6451ff30206e6700139f5229>

De-ale contabilității...

administrator finanțiar ec. Alina Todoruț

Cine suntem noi, contabilii, din unitățile de învățământ?

Economiștii ascunși în spatele unui calculator, înconjurați de dosare înțesate cu documente – create în mare parte de noi, în folosul familiei "școală" din care facem parte. Unii mai tăcuți, alții mai vocali, dar veșnic ocupăți să completăm situații, să achităm facturi... oameni fericiți printre cifre.

Contabilitatea instituțiilor publice cuprinde proiectarea atragerilor de fonduri/ finanțări și execuția bugetară, înregistrarea drepturilor constatare, veniturilor încasate, angajamentelor bugetare, angajamentelor legale, plășilor de casă și a cheltuielilor efective, pe subdiviziunile clasificației bugetare, potrivit bugetului aprobat și normelor metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor Publice.

Exercițiu bugetar, definit ca perioada de timp pentru care se aprobă bugetul, începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie.

Găsesc utilă amintirea legislației actuale referitoare la formele de sprijin acordate elevilor în anul școlar 2022-2023:

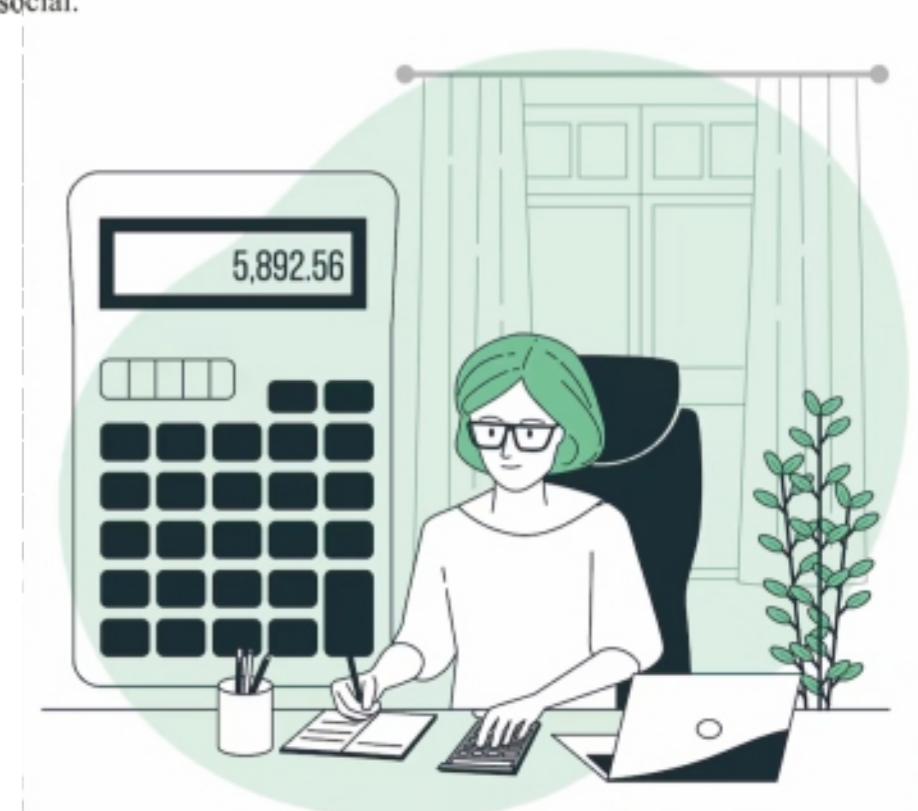
- **Burse** - reglementate prin **Ordinul 5379/07.09.2022**, pentru aprobarea Criteriilor generale de acordare a burselor elevilor din învățământul preuniversitar;

Bursele de care pot beneficia elevii de la cursurile cu frecvență din învățământul preuniversitar de stat sunt: burse de performanță, burse de merit, burse de studiu și burse de ajutor social.

Conform **H.G. nr 1138/14.09.2022**, în anul școlar 2022-2023, quantumul minim al burselor lunare de performanță, de merit, de studiu și de ajutor social de care pot beneficia elevii din învățământul preuniversitar cu frecvență, este de:

- a) 500 lei pentru bursa de performanță;
- b) 200 lei pentru bursa de merit;
- c) 150 lei pentru bursa de studiu;
- d) 200 lei pentru bursa de ajutor social.

- **Drepturile acordate copiilor cu cerințe educaționale speciale** scolarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, reglementate prin Legea 191/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, precum și **Legea 143/2022** pentru modificarea și completarea art.129 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru stabilirea unor măsuri de asistență socială.

Fiile din viață școlii

Un mediu curat pentru o viață sănatoasă!

secretar, Luminița Ardelean

Stim eu că avem drepturi precum cel la viață, la libertate, la proprietate, și e clar ce înseamnă și ce importanță au, dar cătă lume știe că în Constituție scrie ceva și de un drept la un „mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic”? De ce avem nevoie să existe și să ni se respecte un asemenea drept? Ei bine, chiar dacă nu este evident, de acesta depind mult viață, sănătatea și pe termen lung chiar bunăstarea noastră și mai ales a urmășilor noștri. În afara dreptului de a fi informat, mai există și dreptul de a fi educat în spiritul respectului față de igiena propriului nostru ambient, cu deosebirea că educația în spirit ecologic nu este doar un drept, este și o obligație.

Dacă ne gândim la sănătatea noastră, trebuie amintit că mare parte din boli sunt și din cauza poluării din mediul în care trăim și care ne slăbește, iar inundațiile ce devasteză țara se produc nu din ghinion sau furia naturii, ci din cauza defrișărilor și desecărilor masive. Înmulțirea dăunătorilor provine de la faptul că omul a distrus mare parte din locul de viață al păsărilor sălbatic, al reptilelor și liliacilor și nu mai are cine mânca surplusul de șoareci și insecte... Si așa mai departe...

Și dacă înțelegem toți că trebuie să luăm în serios protecția mediului și că un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic e un drept important al fiecărui, de care avem mare nevoie și pe care trebuie să îl apărăm, va fi mai ușor să se facă cele de trebuință, decât dacă mai amânăm puțin până ajungem să simțim fiecare, direct și dureros pe propria piele, ce înseamnă să nu ai un mediu curat...

Un mediu curat înseamnă ceea ce este nu doar „fără gunoale” și care „arată frumos”, ci care este cătă aproape de cum era înainte ca omul să înceapă să schimbe natura. Pentru că fiecare plantă și animal are un rost, chiar cele pe care le credeam „urâte” sau „rele” sau „nefolositoare”, și cu cătă schimbăm mai mult natura cu atât riscăm mai mult să facem rău fără să vrem, chiar nouă înșine, deși adesea asta se vede numai în timp mai îndelungat și în primii ani ni se poate părea că am făcut bine sau că nu am stricat cine știe ce în natură....

Sunt încă prea mulți printre noi cei care încă aruncă gunoiul pe unde apucă, dar și ei trebuie să învețe că nimic nu trebuie aruncat la întâmplare. Uneori, resturile menajere sunt aruncate de la balcoane, fără nicio jenă, spre disperarea celorlalți locatari de la parterul blocurilor și a trecătorilor. Avem pretenția că trăim într-o țară civilizată, dar comportamentul unora lasă mult de dorit.

În fiecare zi vedem pe străzile orașului inimicitorii de la salubritate care strâng gunoaiele împăraști de noi, în fiecare zi vedem și unii cetăteni care murdăresc, la propriu, față orașului. Unii mătură, dar efortul lor pare zadarnic pentru că alții aruncă gunoaie în urma lor.

Ne-am obișnuit ca de fiecare dată să facă altcineva curățenie în locul nostru. Ne-am obișnuit să aruncăm totdeauna vina pe altcineva că nu e curățenie în oraș. A venit timpul ca noi să încercăm să întreținem curățenia făcută de cei care sunt plătiți pentru asta.

Niciodată nu vor fi suficienți oameni care să lucreze, dar cred că pot fi destui oameni care să înțeleagă că doar cu sprijinul lor putem să facem ca orașul să arate mai bine. Cred că oamenii de bună credință pot ajuta prin simpla gestionare a deșeurilor pe care fiecare le generează. Majoritatea sunt conștienți și sunt responsabili pentru curățenia orașului, dar acest lucru nu este suficient. Gunoaile aruncate la întâmplare, hârtii sau tot felul de ambalaje sunt purtate de vânt pe străzi. Cine poartă vina? Așa cum ne e mai la îndemână, dăm vina pe autorități că nu asigură suficiente coșuri de gunoi și suficient personal. De cealaltă parte, însă, nici locuitorii orașului nu sunt tocmai civilizați. Coșurile de gunoi existente rămân deseori nefolosite. După o simplă plimbare prin oraș poți să ajungi acasă cu geanta plină de gunoaie. Motivul e simplu: bunăcureștere îți spune să arunci gunoiul doar la coș, dar în drumul tău nu ai întâlnit niciun coș de gunoi și nu te-a lăsat înima să arunci mizerii jos pe stradă. Există însă concitudini pe care nici măcar nu-i interesează să caute un coș de gunoi, doar strada e destul de mare și e destul loc pentru mizerii.

Comportamentul oamenilor poate schimba radical înțărarea mediului. A avea un comportament ecologic înseamnă a fi atent cu lucrurile pe care le faci, acestea nu trebuie să dăuneze mediului în care trăiești. Trebuie să gândești global și să acționezi local. Sunt lucruri atât de simple care nu-ți vor afecta modul de viață sesizabil, dar vor avea un impact pozitiv asupra mediului.

Dacă oamenii ar înțelege și n-ar mai arunca hârtiile și sticlele pe stradă, am avea și noi un oraș mai curat, poate ceilalți ne vor urma exemplul, iar în felul acesta, începem ușor, ușor să ocrotim mediul nostru natural și al tuturor celor ce îl locuiesc.

Se pare, totuși, că această „promiscuitate ecologică” în care trăim pe majoritatea dintre noi nu ne deranjează deloc, ba chiar adungem să ne complacem într-o astfel de situație, ridicând indiferență din umeri. Dacă noi însine nu dorim schimbarea, altcineva, cu siguranță, nu o va face pentru noi.

Se impune categoric cultivarea bunului sămăt, a moralei, a ordinii și disciplinei, a sentimentului de responsabilitate prin exemple teoretico-practice. Sunt câteva lucruri simple pe care le putem face fiecare dintre noi, trebuie doar să vrem, să ne dorim acest lucru.

Tot ceea ce facem impactează mediul în care trăim, dar cu toții ne dorim o casă mare, frumoasă, încăpătoare, primitoare, comodă, estetică și, nu în ultimul rând, „verde”. Este ușor să avem o astfel de casă dacă ne preocupă mai mult ceea ce se întâmplă pe stradă, dacă păstrăm curățenia, dacă protejăm parcurile și zonele verzi și dacă ne îngrijim de oraș ca de propriul nostru lăcaș.

Comportamentul cetățenesc înseamnă responsabilitate. Să nu uităm că totul în viață se învăță, la fel și comportamentul eco. Educarea celor din jur (copii, tineri, bătrâni) în spiritul protejării mediului și transmiterea mesajelor eco către cetățenii cu care interacționăm sunt lucruri fundamentale de care ne facem responsabili ca și cetățeni. Cu toții suntem înconjurați de mesaje eco și am auzit de nenumărate ori ce trebuie să facem pentru a proteja mediul înconjurător, însă cătă dintre noi chiar au răspuns acestui apel? Indiferent că ne găsim parțial sau total în acest spiritul ECO, niciodată nu este prea tarziu să ne reamintim ce putem face pentru a fi responsabili față de mediul în care trăim.

Fiile din viață scolii

Beneficiile reciclarii

administrator, Mgadău Maria

Reciclarea nu este doar o practică a adulților, deoarece și copiii pot fi implicați în protejarea planetei. Educarea lor de când sunt mici este importantă pentru ca obiceiurile bune să le intre în reflex pe tot parcursul vieții.

Reciclarea este procesul prin care deșeurile „cu valoare”, precum ambalajele, spre exemplu, sunt transformate în materie primă secundară pentru fabricarea de noi produse. Scopul său este de a refolosi materiale deja existente în loc să fie create unele noi, în scop susținut și economic. Beneficiile reciclarii sunt multiple, de aceea este foarte important ca fiecare dintre noi să înțeleagă faptul că în spatele legilor drastice privind reciclarea stau idei și principii solide, benefice comunităților.

Materialele reciclabile pot proveni dintr-o gamă largă de surse, inclusiv gospodăriile particulare, dar și industriile. Ele includ sticla, hârtia, aluminiul, asfaltul, fierul, textilele și plasticul. Deșeurile biodegradabile, cum ar fi cele alimentare sau de grădină, sunt de asemenea reciclabile cu ajutorul microorganismelor prin compost sau digestie anaerobă. Materialele reciclabile trebuie sortate și separate pe tipuri de produse. Contaminarea lor cu alte materiale trebuie prevenită pentru a le crește valoarea și a facilita procesarea. Sortarea poate fi efectuată de producător sau la centrele de colectare.

Prin reciclare se diminuează considerabil depunerea deșeurilor la gropile de gunoi, care nu numai că poluează masiv mediu, dar creează și o imagine dezolantă a orașelor, distrugând sănătatea celor care locuiesc în preajma lor.

Reciclând, poluanții eliberați de obicei în apă și aer prin depunerea deșeurilor la gropile de gunoi, se diminuează considerabil. Totodată se reduc emisiile de gaze cu efect de seră din atmosferă. Acest lucru se realizează prin înlocuirea materiei prime virgine folosite, cu materie primă secundară, rezultat în urma reciclarii.

Prin reciclare economisim pe termen lung cheltuielile comunității cu energia, dacă ne gândim doar la faptul că energia economisită prin reciclarea unei singure sticle poate alimenta un bec timp de patru ore.

Unul dintre beneficiile reciclarii în societate este protejarea biodiversității, deoarece reciclarea reduce presiunea asupra ecosistemelor. În prezent, gunoiul aruncat în mediul dăunător de viață prin generarea de dezechilibre ecologice. Prin reciclare se conservă resursele naturale ale Pământului.

Prin utilizarea mai multor produse de reciclare, oamenii au fost împins către tehnologii mai ecologice. Utilizarea surselor regenerabile de energie, cum ar fi energia solară, eoliană, geotermală, este în creștere, ceea ce contribuie la conservarea energiei și la reducerea poluării.

La sfârșitul zilei, reciclarea este un act care poate reuni o comunitate, fie că aruncă gunoi de la drumuri, fie că iau deșeurile pentru a strânge fonduri pentru școli și colegii. Generațiile viitoare merită să se bucură de o planetă îngrijită, iar una dintre soluțiile pentru protejarea mediului o reprezintă reciclarea. Implică-ți pe cel mic în această activitate pentru a-i asigura un viitor mai bun!

File din viață școlii

Târg de carte - proiect de tradiție

profesor, Valentina Panțiru

Plăcerea cu care răsfoim o carte tipărită, miroslul acestela, senzația de familiaritate pe care o avem la contactul cu pagina, imaginile și grafica sunt unice și rămân cu noi totă viața în memoria afectivă. Cu toții am făcut primele călătorii conduceți de imaginația debordantă a lui Jules Verne și am tresărit la morala textelor din "Povești Neamuritoare" despre prințese și istoriile lor nemaiînținute. Cărțile sunt un mod de a descoperi lumi noi, de a ne aventura prin lăuntruri exotice și de a învăța lucruri inedite și înțelepte. Azi, copiii au parte de mult mai multe aventuri: dragoni floroși și înțelepti, elfi, personaje cu puteri magice, vrăjitori și vrăjitoare, eroi, domnișoare și împărați buni sau răi, protagoniști ai unor povești frumoase, simple, incitante.

Cred cu tărie că fiecare copil are disponibilitatea sufletească necesară apropierii de lectură. Imaginația lor atât de bogată trebuie valorificată, iar copiii răspund chemării întotdeauna.

Din aceste rațiuni am demarat proiectul Târg de carte, care astăzi se află la cea de a X-a ediție, și prin care totodată, am dorit să marcăm și Luna Internațională a Bibliotecilor Școlare, luna octombrie. Cele nouă ediții derulate stau mărturie succesului pe care acest proiect l-a avut în rândul elevilor noștri. Prin acest proiect, prețuim carte, o valorificăm, o transmitem mai departe altei generații sau o donăm bibliotecii, devenind de mici pastrători și iubitori de cultură.

În fiecare an, Târgul de carte are o tematică culturală ce presupune implicarea activă a elevilor noștri. Anul acesta propunerea noastră a fost realizarea unor eseuri "File de jurnal" și expoziția de desene inspirate din opere literare, "Copilul în literatură". Amfiteatrul a devenit un templu al cărții, o sărbătoare a bucuriei și dorinței de a celebra carte.

Felicitări și mulțumiri tuturor elevilor pentru "viboul" bun pe care ni l-ați transmis prin implicarea și entuziasmul vostru!

ASTĂZI S-A NĂSCUT HRISTOS! Festivalul Județean de Colinde

profesor, Ana Macovei

Cine oare, în atmosfera înălțătoare a Crăciunului, în răsunetul colindelor străbune, nu simte și nu trăiește, cu intensă emoție, aceste momente ale identității și continuității spiritualității noastre creștinești și românești?

An de an, în școala noastră, așteptăm cu multă nerăbdare și intensă pregătire acest eveniment cultural exceptional și unic, care se bucură de o largă participare. Ajuns la ediția a XX-a, acest festival a devenit o întâlnire de suflet, la care participă școli și licee din întreg județul. Anul acesta, școala noastră a fost gazda a peste 500 de elevi, coruri și grupuri vocale ce ne-au încântat, ca de fiecare dată în prag de sărbători, cu cele mai frumoase și autentice colinde.

Cu acest prilej, cu toții am dorit să transmitem mesajul de continuitate a tradițiilor străbune și să valorificăm, prin înalte prestații artistice, aceste perle de cuget și simțire românească prin frumosul obicei al colindatului. Emoționant și înălțător este finalul manifestării când, glasurile reunite ale tuturor participanților intonează, cu multă simțire, colinda „Astăzi s-a născut Hristos” - genericul acestui festival.

„Muzica oglindește toate misterioasele ondulații ale sufletului, fără puțină de prefăcătorie.”

George Enescu.

Săptămâna competențelor

Călător prin țara mea

prof. înv primar Maria Mihnea

În Săptămâna Competențelor, elevii clasei a IV-a A și-au propus proiectul cu tema "Călător prin țara mea". Pentru realizarea proiectului și dezvoltarea competențelor am organizat o excursie la Cetățile medievale din Transilvania.

Am dorit ca elevii să fie actori ai activității de natură științifică, să utilizeze demersuri științifice în vederea înțelegerei și participării active la viața socială. Ne-am propus un traseu de învățare activ-participativă, în care elevii să facă cunoștință cu trecutul și prezentul, pornind de la vizitarea unor cetăți medievale, castele, muzeu, monumente, forme de relief, parcuri tematici. Evaluarea activității se va face prin realizarea "Portofoliului fermecat".

Prin acest proiect am urmărit formarea și dezvoltarea unor competențe de cunoaștere și utilizare a termenilor istorici, de povestire a unor evenimente/fapte istorice, cunoașterea unor aspecte din trecutul oamenilor, a unor momente istorice și fapte din trecut.

Colecționarea unor imagini cu cetățile medievale și cu personalități istorice, fotografiile făcute în timpul excursiei tematici au ajutat la întocmirea unor bogate portofolii.

La geografie și-au dezvoltat interesul pentru cunoașterea orizontului local, a țării și a lumii contemporane. Au înțeles realitatea înconjurătoare: evoluția vegetației în fiecare anotimp, modificările vegetației în anotimpul toamna de la câmpie la munte, au observat linia orizontului, formele de relief de la câmpie, luncă, deal, la cei mai finali munti din țară, Munții Făgărașului din Carpații Meridionali, cu Vârful Moldoveanu, 2544 m. Am călătorit pe lângă râurile Mureș, Olt, Târnavele și am admirat pădurile de foioase, de conifere și stâncile golașe.

La științele naturii, prin observarea dirijată a unor grădini, a unor parcuri, a formelor de relief întâlnite am discutat despre lanțurile trofice, despre soare ca sursă de energie și despre plante și animale. Elevii și-au dezvoltat interesul și responsabilitatea pentru menținerea și păstrarea unui mediu natural curat, echilibrat, propice vieții, abilitățile de explorare și de investigare a realității.

La educație civică am urmărit prin aceste activități participarea activă la cunoașterea și ocrotirea mediului, a tradițiilor și istoriei, cultivând respectul, altruirea, responsabilitatea, solidaritatea, comportamentul civic, cooperarea cu ceilalți, relaționarea pozitivă, aplicarea normelor de conduit în viață cotidiană, formarea comportamentelor prosociale.

Prinul popas a fost la Cetatea Alba-Iulia, unde Muzeul Național al Unirii ne-a încântat pe toți cu izvoarele istorice scrise și nescrise din preistorie, de pe vremea dacilor și romanilor, la Evul Mediu, Războaiele Mondiale și până în Epoca Contemporană. Am păsat cu emoție și bucurie în Sala Unirii, iar Catedrala Încoronării Regilor României Mari ne-a fascinat.

Următorul popas a fost la Sibiu, unde am vizitat Piața Mare și Mică, Biserica Romano-Catolică în stil baroc, Muzeul de istorie, Muzeul Brukenthal, Turnul Sfatului și Podul Minciunilor. Ziua s-a încheiat la o pensiune din zona de munte, unde petrecerea a fost de neuitat.

A doua zi, am ajuns pe un tărâm de basm la Povestea Calendarului din Porumbacu de Sus, un parc tematic spectaculos, inspirat din basmele și folclorul românesc, cu legendele celor 12 luni ale anului. De la Gerar la Făurăr, apoi la Cireșar și Gustar, o oră ne-au simțit ca în poveștile nemuritoare. Locul este un portal spre o lume magică ce adăpostește Căsuța de turtă dulce, Căsuța Dragobete, Ciuperca cu bunătăți, Căsuța Stropitoare, Căsuța Altar cu Flori, Căsuța cu Amintiri, Cuptorul, Căsuța Floarea-Soarelui, Stejarul cu povești, Hanul groazei, Căsuța Ghindă și Bradul Moșului.

Cetatea Făgărașului cu Muzeul Țării Făgărașului ne-a purtat din Epoca bronzului cu unele, arme, podoabe, ceramică, monede, până în timpurile așezărilor dacice, iar apoi în vremea domitorului Mihai Viteazul, care a poposit pe acolo cu familia sa.

La Sighișoara a fost ultima cetate medievală vizitată, cetate înscrisă în patrimoniul UNESCO, un oraș cu aer medieval, singura cetate fortificată locuită în România și una din puținele din Europa, numită la sfârșitul sec. al XIX-lea, "Perla Transilvaniei". Turnul cu Ceas de 64 m, Piața Cetății, Casa Vlad Dracul, Școala din Deal, străzile pietruite au rămas amintiri de neuitat.

Copiii au ajuns acasă bucuroși că au descoperit o parte din comoriile frumoase noastre țări. Clipele minunate petrecute la cetățile medieval vor rămâne pentru totdeauna în potirul curat al sufletelor lor. N-am să uit niciodată cuvintele rostite de o fetiță: "Vă mulțumim, doamna! A fost cea mai minunată excursie! Vă iubim mult!".

Portofoliile "Călător prin țara mea" au fost deosebite! Competențele formate în această excursie vor dura o veșnicie!

Săptămâna competențelor

Călător prin Budapesta

prof. înv primar Dana Cosma

Ce am vizitat în vacanța noastră în Budapesta?

Ne entuziasmăm de fiecare dată când urmează să plecăm într-o călătorie. Căutăm informații, ne facem un itinerar cu ce să vizităm, facem bagaje și aşteptăm cu nerăbdare ziua plecării. De data aceasta am hotărât să vizităm capitala europeană Budapesta. Traversată de Dunăre și, cândva, alcătuită din două orașe - Buda și Pesta - capitala Ungariei a fost în trecut refugiu pentru beizadele Imperiului Habsburgic. Orașul se mândrește astăzi cu clădiri regale, cafenele boeme și tramvaie colorate. Chiar dacă drumul până la destinație a fost lung, a meritat din plin orice sacrificiu.

Budapesta a reușit să își păstreze atmosfera istorică și peisajul urban special, eclectic, în timp ce noi locuri culturale, sau de divertisment se deschid unul după altul, și viața pulsează fără oprire. Am putut selecta locurile de vizitat, din ce în ce mai bune, dar în timpul plimbării pe stradă, moștenirea secolelor este, totuși, cea care ne-a atras cel mai mult. Am descoperit o mulțime de comori ascunse, secrete ale vremurilor trecute, povești despre schimbări de soartă și zvonuri învecinate.

Am făcut apoi o croazieră pe Dunăre. În acest tur, am explorat Budapesta participând la o croazieră turistică cu muzică live și cină. În timpul excursiei de două ore, am admirat atracțiile iluminate ale orașului, printre care Parlamentul din Budapesta, Podul cu Lanțuri și Castelul Buda. La bord, am avut șansa să ne delectăm cu o varietate de preparate din bucătăria maghiară, ascultând totodată muzică live interpretată de membri ai orchestrei folclorice premiate Rajkó.

De ce am fost impresionați de Bazilica Sfântul Ștefan?

La întoarcere, am luat-o pe străduțe, până când am ajuns la Bazilica Sfântul Ștefan (Szent István-bazilika). Este o biserică romano-catolică în stil neoclasic, cu accente renascentiste, în care pot încăpea până la 8.500 de persoane. Am văzut o reliică cu mâna dreaptă a lui Ștefan I, primul rege al Ungariei. Aceasta este păstrată într-o cutie de sticlă, care se găsește în stânga altarului principal. De aici, am admirat orașul de la înălțime. Pentru asta, am urcat cele 364 de trepte care duc la puntea de observare a cupolei.

După ce am analizat-o din toate unghurile, ne-am plimbat pe faleza Dunării, unde am dat de cele săizeci de perechi de pantofi vechi, ruginiți, făcuți din fier și prinși de digul de piatră. Aceștia amintesc de evrei din Budapesta, care au fost impușcați de membrii Partidului Crucilor cu Săgeți, între 1944 și 1945.

Ne-am continuat plimbarea până când am dat de Podul cu Lanțuri. Am aflat că a durat un deceniu (1840-1850) pentru ca acesta să fie construit. Când a fost inaugurat, era cel mai lung pod suspendat din lume, susținut de lanțuri uriașe.

Castelul Buda și Bastionul Pescarilor

În următoarea zi, dis-de-dimineață, am pornit din piața Clark Adam spre Dealul Castelului. Am aflat că prima reședință regală a fost construită în secolul al XIII-lea, după invazia mongolă. Construcția a continuat în secolul al XV-lea, după căsătoria regelui Matei Corvin cu Beatriz de Aragón, în 1476. Castelul a fost distrus în totalitate în 1686 când armata Habsburgilor a eliberat Buda de sub ocupația Otomanilor. În secolul al XVIII-lea, a fost construit un mic palat baroc, care este identic cu structura de bază a palatului actual. Astăzi, Castelul Buda (Budai Vár) găzduiește Galeria Națională a Ungariei, Muzeul de Istorie din Budapesta și Muzeul de Artă Contemporană. Alte atracții pe care le-am văzut au inclus Curtea Leului, o statuie de bronz a regelui Corvin și statuia Pasării Turnul, pasarea mitologică a maghiarilor.

A fost o călătorie uimitoare în care am învățat din secretele și comoriile unui oraș unic, o destinație fascinantă, pe care am descoperit-o pas cu pas, privire cu privire... simțind atmosfera fermecătoare a acestei capitale. Cele două zile petrecute în Budapesta reprezintă pentru elevii clasei a II-a B, o experiență de călătorie incredibilă, o incursiune în trecutul și prezentul unui oraș superb, o lecție de istorie și cultură impresionantă.

Săptămâna competențelor

POVEȘTILE - o sursă infinită de inspirație

prof. înv. primar Viorelia Chișe

„Lectura joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilările rămâne prezentă în amintire aproape totă viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la el anumite norme de conduită.”

Nicolae Iorga

În actualul context educațional, când televizorul, jocurile video și internetul ocupă foarte mult din timpul și preocupările elevilor, este mai important, dar și mai dificil să-i orientăm pe copii către lectură, să-i convingem de faptul că o cultură generală serioasă și o dezvoltare armonioasă se poate forma doar cu ajutorul lecturii.

Plăcerea de a citi nu vine de la sine, ci se formează de către familie și școală, iar aceasta poate fi stimulată și cultivată încă de la cele mai fragede vârste. Școala are îndatorirea de a îndruma și îmbogăți universul cognitiv al elevului. Odată formată plăcerea pentru lectură, aceasta se poate transforma într-o adevărată pasiune.

Este important ca atât cadrul didactic, cât și familia să prezinte copiilor avantajele lecturii, aceștia să afle că cititul îmbogățește vocabularul, dezvoltă creierul și creativitatea, îmbunătățește memoria, ajută la dezvoltarea abilităților de comunicare și de înțelegere a lumii din jurul lor.

Elevii din clasa I C - Clasa Cercetașilor au înțeles că cititul poate fi una dintre cele mai frumoase și relaxante activități, iar orele de lectură sunt așteptate cu nerăbdare de către acestia. Fiecare elev alege o carte din biblioteca clasei, iar apoi prezintă conținutul ei colegilor, reușind astfel să pătrundă într-un univers magic al imaginării. Au învățat să fie responsabili cu un obiect atât de prețios: CARTEA, să se pregătească pentru următoarea zi și să facă față emoțiilor.

ZICI 2023 - Ziua internațională a cititului împreună

prof. înv. primar Alina Thira

ZICI 2023

LA SCALA 'DIMITRIE CANTEMIR' BAIA MARE

Ziua Internațională a Cititului Împreună a fost marcată de elevii clasei I A, avându-o ca invitată pe d-na prof. documentarist Valentina Panțiru care a venit alături de personaje amuzante și prietenoase ce i-au introdus pe copii în lumea minunată a povestilor și le-a deschis gustul spre lectură. Albiņuțele harnice s-au întrecut în a citi fragmente din minunata poveste "Tafiti, leul și dintele buclucaș".

Urechiușele atente au fost recompensate cu diplome.

Săptămâna competențelor

Drumetie la Creasta Cocoșului din Munții Gutâi

prof. înv. primar Elena Mureșan

Acest loc emblematic al Maramureșului Istoric, este ultima rămășiță – și cea mai spectaculoasă – a unui crater vulcanic care a erupt acum 9 milioane de ani. I se spune "Creasta Cocoșului" pentru că seamănă cu o creastă gigantică de cocos. Imaginea crestei, dacă o privești de jos – de la zeci de kilometri depărtare sau de la poalele ei – e de neuitat: stânoasă, semeată, crenelată, întinsă pe o lungime de 200 de metri. Dacă faci efortul să urci până în vârful ei, la 1.400 metri, și-ți rotești ochii în jur, vei avea Maramureșul însuși așternut la picioarele tale. Să-ți vei promite, probabil, să te reinforci cândva. Teritoriul de 50 de hectare din jurul crestei, aflat la doar 35 km de Baia Mare, a fost declarat încă din 1954 loc protejat – și a primit numele Rezervația Creasta Cocoșului, fiind încadrat în categoria a-II-a [IUCN de arii protejate – monumente ale naturii](#).

Pentru elevii din clasa a IV-a B și pentru mine, drumetia la Creasta Cocoșului a fost un moment de neuitat. Am plecat din Baia Mare într-o dimineață frumoasă de toamnă aurie, sub blânda ocrorie a razelor soarelui. Drumul către munte a fost plin de emoții și așteptări. Ne-am bucurat de peisajele frumoase care ne înconjurau și de aerul curat și proaspăt. Când am ajuns, în sfârșit, la vârful muntelui, după vreo patru ore de mers, ne-a încântat priveliștea panoramică a Munților Gutâi.

Săptămâna competențelor a reprezentat pentru elevii mei, un prilej de a experimenta alte contexte de învățare. Prin abordarea integrată a unei teme, "Mediul înconjurător" s-au dezvoltat competențele propuse la toate disciplinele.

La limba română, elevii au extras informații de detaliu dintr-un text informativ, cum ar fi: panourile informative de pe traseul Baia Mare – Baia Sprie – Creasta Cocoșului, harta turistică a județului Maramureș și aplicația Google maps.

La matematică, au cronometrat mersul pe jos de la hanul Pintea Vîteazul până la Creasta Cocoșului și înapoi, au calculat distanța traseului (9,8km), au identificat pe hartă suprafața rezervației (50 ha) și vârful cel mai înalt (1450 m).

La științe, competența specifică urmărită a fost recunoașterea consecințelor propriului comportament asupra mediului înconjurător. Elevii au folosit cunoștințele insușite la clasă și observațiile din teren referitoare la formele de relief, alcătuirea unei plante, protejarea naturii, orizontul, linia orizontului și punctele cardinale pe traseul tematic privind biodiversitatea rezervației.

La educație civică, prin comportamentul lor au dat dovadă de empatie, înțelegere, toleranță, ajutor, încurajare, răbdare, mai ales la urcuș. Au înțeles că oricine are dreptul să-și exprime în mod liber părerea.

Au diferențiat nuanțe, tonuri și forme în mediul înconjurător. Astfel au descris linia cu care se identifică dealurile sau munții, au analizat linii verticale, orizontale și oblice într-o pădure și au constatat că linia subțire și curbă exprimă gingăsie și sensibilitate, iar cea groasă și frântă exprimă forță și asprime.

Cântecul, "Câte unul pe cărare" sau "Dacă vesel se trăiește" asociate cu elemente de mișcare au adus multă veselie pe chipul drumețiilor care s-au aflat la prima lor experiență de a străbate pe jos o distanță de 10 km.

Această experiență a însemnat pentru elevi: învățare, observare, recapitulare, exersare, argumentare, comunicare, explorare, relaxare și socializare. Au reținut că natura trebuie respectată și protejată. Momentele prețioase alături de colegi sunt amintiri de neuitat. Mulțumim părinților care au participat alături de noi și ne-au sprijinit astfel încât să ne bucurăm de o zi minunată.

Săptămâna competențelor

Atelier de primăvară

prof. înv. primar Alina Thira

În Săptămâna Competențelor, elevii clasei I A și-au exersat îndemânarea în confectionarea simbolurilor de primăvară, mărțișoarele, la Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș.

Aici au vizionat Legenda Mărțișorului, iar apoi, cu multă îndemânare și creativitate, "s-au întrecut", în a confectiona mărțișoare pentru a le oferi persoanelor dragi.

Romanian science festival Baia Mare

prof. înv. primar Alina Thira

Elevii clasei I A au fost prezenți la Romanian Science Festival desfășurat în luna septembrie în orașul nostru. Experiențele trăite aici au fost de neuitat. Albișoarele clasei I au descoperit multe curiozități din domeniul: geografiei, biologiei, matematicii și astronomiei. Cei mici și-au descoperit multe pasiuni, astfel că ne dorim să mai participăm la astfel de activități inedite și interesante.

Aripi pentru viitor

prof. înv. primar Loredana Cătălina Covaci

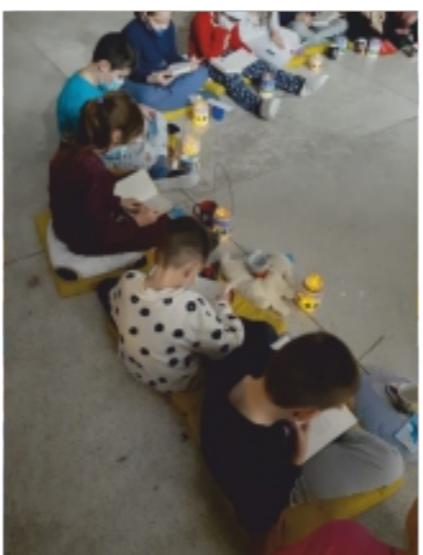
Proiectul educațional "Aripi pentru viitor" a debutat cu prima activitate în Săptămâna competențelor. Prin acest proiect ne-am propus să găsim cele mai eficiente modalități de stimulare a interesului elevilor pentru lectură și carte. Elevii au "sărbătorit" fiecare carte citită prin activități desfășurate într-un cadru apropiat tematicii cărții finalizate.

Paradoxal, în aceste vremuri agitate, în care "timpul nu mai are răbdare cu noi", elevii găsesc încă, în interiorul lor, dorința de a citi. Dascălul are un rol important, și anume acela de a-i stimula pe copii, de a găsi în permanență noi metode care să îi incite la lectură. Desigur, totul trebuie să pară joc, destindere și relaxare. A citi de dragul de a citi. Nimic impus. Totul se reduce la curiozitatea copiilor, la interesul pe care îl au pentru un anumit gen de carte.

Prima carte citită a fost "Matilda" de Roald Dahl. Într-o atmosferă nonconformistă, după programul școlar, elevii au descoperit tainele lecturii la lumina lampioanelor confectionate în cadrul orelor de arte vizuale și abilități practice. Copiii au simțit bucuria lecturii citind în limba română și limba engleză. Discuțiile ulterioare au scos la lumină trăsăturile personalității lor, gândurile, concepția despre lume, școală, comportament empathic și uneori adeversiunea față de personaje. Au generat un moment de introspecție făcându-i să compare cele două universuri: al Matildei din lectură, cu al lor personal.

Evenimentul s-a bucurat de un mare succes în rândul copiilor, iar feedback-ul activității a subliniat dorința de a repeta astfel de experiențe și cu alte lecturi, cât mai curând.

O activitate astfel organizată reușește să dezvolte diverse competențe cheie: competența de comunicare în limba română, competențe de comunicare în limbi străine, competențe sociale și civice, competența de a învăța să învețe. Formarea acestor competențe presupune un drum lung: activități variate, bine gândite, implicare, dăruire și determinare.

Săptămâna competențelor

Toamnă în satul bunicilor

profesor Mariana Feidi

Sub acest generic s-a desfășurat una dintre activitățile elevilor clasei a VI-a B de la Școala Gimnazială "Dimitrie Cantemir" Baia Mare, diriginte prof. Mariana Feidi, în cadrul Programului Pilot Săptămâna Competențelor.

Totul s-a desfășurat la Muzeul Satului din Baia Mare. Elevii au fost împărțiți în grupe și au jucat rolul unor cercetători de teren, încercând să descopere cât mai multe aspecte cu privire la gospodăria tradițională, obiectele de mobilier și de îmbrăcăminte.

Competența vizată în cadrul acestei activități a fost exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional. Observând gospodăria tradițională, modul de ei de alcătuire, materialele de construcție, organizarea, dar și obiectele de mobilier, de îmbrăcăminte, obiecte și unelte, elevii au putut asocia experiențe proprii de viață și de lectură cu acelea provenind din alte culturi. Totodată, au identificat anumite valori culturale promovate în textele autorilor români din diferite perioade istorice.

Cu adevărat, educația "outdoor" este o alternativă la educația formală, din sala de clasă, deoarece oferă oportunități de creștere a motivației pentru învățarea activă, bazată pe investigația și descoperirea mediului înconjurător.

Învață să explorezi și să cercetezi!

prof. înv. primar Raluca Sîrb-Coziltea

Săptămâna competențelor este o săptămână specială, activitățile desfășurate vizează 8 competențe cheie care stau la dezvoltarea personală a elevului.

Competențele reprezentă combinația dintre dobândirea de cunoștințe, aptitudini și atitudini. Prin participarea la activități diverse, în cadre diferite din afara școlii, elevii clasei a IV-a C au atins competențele vizate în cadrul vizitelor și excursiilor, enumerând mai jos doar câteva dintre activitățile desfășurate:

Săptămâna verde

Conecțarea cu natura prin experiență

prof. înv. primar Delia Manuela Bîrle

"Dacă te gândești la ziua care va urma, ia-ți mâncare. Dacă te gândești la anul care va urma, plantează un copac. Dacă te gândești la secolul care va urma, educă copiii."

Proverb chinezesc

Copiii sunt permanent martorii transformărilor din viața socială și din mediul înconjurător. Toate aspectele noi le trezesc curiozitatea, pe care și-o manifestă prin întrebările puse celor din jur, părintilor sau dascălilor.

Formarea conștiinței și a unui comportament ecologic responsabil constituie scopul educației pentru respectarea mediului, care începe în familie și în școală. Copilul trebuie învățat să fie receptiv la nou și să vibreze în fața frumuseților naturii. Prin educația ecologică cultivăm dragostea și interesul copiilor pentru lumea înconjurătoare, pentru protejarea mediului și a societății.

Educația ecologică are semnificația deprinderii unui anumit mod de a înțelege relația dintre om și mediul de viață care nu este numai al său, ci și al plantelor și al animalelor, a tot ce există pe Pământ, iar copiii trebuie să conștientizeze și să exprime respectul pentru mediul natural de care beneficiem cu toții și pe care îl vor moșteni generațiile viitoare.

Copilul de azi – adultul de mâine trebuie să fie convins că nu are dreptul moral de a provoca distrugerea unor specii de plante și animale, exploatarea nerățională a resurselor naturale, poluarea mediului cu efecte considerabile asupra calității acestuia. Pentru aceste motive, el trebuie să fie conștient că viitorul omenirii depinde numai de atitudinea pe care o are fiecare locuitor al planetei față de protecția naturii și în special a pădurii, sursa esențială de oxigen.

Excursia organizată la Ocolul Silvic din Baia Sprie în Săptămâna Verde le-a dezvoltat elevilor clasei a II-a A spiritul de echipă, i-a făcut să înțeleagă sistemul ecologic, relațiile oamenilor cu natura, precum și responsabilitatea pe care o au pentru protejarea acesteia.

Un ghid bine pregătit ne-a ajutat să înțelegem mai bine importanța conservării și protejării resurselor naturale, fiind încurajați să le valorificăm într-un mod responsabil și sustenabil. Am participat activ la diverse activități: identificarea speciilor de plante și animale din zonă, interdependența dintre acestea, studierea faunei și florei locale, vizitarea unor zone de regenerare. De asemenea, am aflat despre diferențele utilizării ale lemnului, metode de conservare a solului, tehnici de împădurire și importanța gestionării responsabile a resurselor forestiere.

În concluzie, excursia noastră la Ocolul Silvic a fost o experiență educativă de neuitat. Lumea, din ce în ce mai modernă, tinde să distrugă armonia cadrului natural în care trăiește. Capacitatea tehnicii moderne de transformare a habitatului natural este astăzi considerabilă și va fi și în viitor. Avântul tehnic, paradoxal, împinge civilizația spre distrugere.

Din acest motiv noi trebuie să ocrotim în permanență natura, iar rezervele planetei trebuie gospodărite cu înțelepciune. Interesul și dragostea pentru natură există, la majoritatea copiilor, instinctiv. În plus, comportamentele și convingerile formate la o vîrstă cât mai fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața. La vîrstă copilariei totul este frumos și, aparent, ușor.

Dacă noi, adulții, le oferim un model de urmat și ne implicăm cu pasiune și dăruire în educarea copiilor noștri, luminându-le calea spre o viață de calitate, atunci un pas de seamă spre acest ideal va fi făcut.

Săptămâna verde

Speranță și veselie

prof. înv. primar Elena Mureșan

Elevii clasei a IV-a B au participat la variate activități pentru a cunoaște și proteja natura. Poluarea și schimbările climatice ne afectează pe toți, iar ele sunt consecințe ale comportamentului nostru. Pământul are nevoie de noi, iar școala este locul în care copiii pot învăța împreună să aibă mai multă grijă de el.

Activitatea "Să reciclezi este mai ușor decât crezi" a fost o provocare pentru fiecare elev să contribuie la reciclarea PET-urilor, pentru care au primit tichete valabile la proiectul școlii noastre "Campionatul reciclării".

Lecția despre Apă și Biodiversitate, pusă la dispoziție de programul Harta Reciclării al asociației Viitor Plus, cu sprijinul platformei După Noi, a avut următoarele obiective: să înțeleagă importanța apei, să se familiarizeze cu termenul de biodiversitate, să numească specii diverse din comunitatea noastră, să aplice gesturi concrete de protecție a apei și a biodiversității.

Concluzia este de 4 ori "R":

- **Refuză!** - pungi, apă la sticlă PET;
- **Reduc!** – consumul de apă, de electricitate, de obiecte inutile;
- **Refolosește!** - sticla de apă, cutii;
- **Repară!** – haine.

Plantarea puieților de tuia în curtea școlii a fost o bucurie pentru elevi, fiindcă se gândeau cu cât drag vor admira, peste câțiva ani, arbuștii ce vor înfrumuseța spațiul verde al școlii.

Parcul central al orașului reprezintă locul ideal pentru activități de relaxare, joacă și observarea frumuseții naturii în anotimpul primăvara.

La serele primăriei, elevii au primit informații prețioase despre îngrijirea plantelor.

"Sănătatea este o comoară" a fost o activitate cu impact pozitiv pentru elevi, aceștia vizitând Farmacia Dr. Max.

Excursia tematică "Să ne cunoaștem țara" a fost un prilej de mare bucurie și aventură pentru elevii din clasa a IV-a B și cei din clasa a IV-a C. și eu sunt foarte încântată de excursie. Elevii mei s-au comportat foarte frumos, aşa cum au simțit că este bucuria unei excursii: să cânte, să exploreze locuri noi, să se informeze istoric și geografic, să se adapteze la condițiile de cazare când nu sunt părinți cu ei, să socializeze, să își exprime sentimentele, să se bucure de momentele frumoase petrecute alături de copii de seama lor. Oricum, toți ne-am simțit ca într-o familie mare, 64 de persoane (cu soferul). Frumoasă activitate! Frumoși copii! Minunați părinți că ne-au însoțit cu gânduri bune și cu vorbe înțelepte!

Săptămâna verde

UN COPIL, UN POM, O FLOARE

prof. înv. primar Delia Enculescu

"Învățați-i pe copiii voștri ceea ce i-am învățat și noi pe ai noștri: că pământul, cu tot ce are frumos, este mama noastră. Tot ceea ce î se întâmplă pământului va ajunge să î se întâmple și copiilor acestui pământ. Noi știm cel puțin atât: nu pământul aparține omului, ci omul aparține pământului. Omul este firul care țese drama vieții și ceea ce-l face pământului își face însuși.."

Sieux Seattle

Activitățile clasei Pregătitoare E - Clasa Ștrumflor Iștei din Săptămâna Verde au avut ca scop formarea și exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a mediului înconjurător, în vederea educării unei atitudini pozitive față de acestea, precum și educarea capacității de a exprima mesaje ecologice.

„Un copil, un pom, o floare” reprezintă un simbol al legăturii dintre oameni și natură, sugerează ideea că fiecare dintre noi are o responsabilitate față de mediul înconjurător și că trebuie să protejăm și să îngrijim natura pentru generațiile viitoare; floarea și pomul sunt simboluri ale frumuseții și vitalității naturii, amintindu-ne că trebuie să valorificăm și să protejăm aceste resurse naturale pentru a ne bucura de ele, iar copilul simbolizează noua generație plină de speranță și potențial, care poate aduce schimbări pozitive în lume. Pomul reprezintă legătura noastră cu pământul și cu mediul înconjurător, iar floarea simbolizează frumusețea și diversitatea naturii. În acest sens, fiecare dintre noi trebuie să ne găsim locul în lume și să contribuim la crearea unei lumi mai bune și mai echilibrate, prin acțiunile noastre zilnice.

În concluzie, astfel de activități te invită la responsabilitate, acțiune și conștientizare, atât față de mediul înconjurător, cât și față de noi însine și de rolul nostru în lume.

“Atitudinea unei persoane față de mediu este deja o personalitate în sine, caracterul său, filozofia sa, sufletul său, atitudinea sa față de alții oameni”.

Micii ecologiști

prof. înv. primar Ancuța Teglaș

Ce am făcut noi în Săptămâna Verde?

Primul popas în Săptămâna verde a fost la Ocolul Silvic de la Baia Sprie, unde dl inginer Roman Bogdan ne-a prezentat diferențe între speciile de stejari, arborii specifici zonei și multe alte informații. Am aflat astfel că nu vom găsi conuri niciodată sub brazi, numai sub molizi, deoarece bradul își împrăștie semințele, prin alveolele maronii de pe con care se scutură sub brazi. Copiii au aflat de asemenea informații interesante despre tisă și larice.

Apoi, în drumeția prin rezervația naturală Pădurea Bavna de la Fersig am observat stejarul pedunculat, stârcul cenușiu și laleaua pestriță, o plantă rară, protejată.

Ne-am dorit să aducem mai multă verdeță în curtea școlii noastre și am creat o grădină verticală cu plante ornamentale și aromatice. Conceptul grădinilor verticale este unul foarte actual și poate reprezenta o soluție pentru apartamente, birouri, balcoane, terase și curți. O grădină verticală vine la pachet cu multe avantaje, în primul rând un perete viu, o frumusețe aparte, animarea unei curți sau mascarea unei zone mai puțin estetice. La interior, într-un apartament mic poți crea un colț de rai plin de verdeță. Grădinile verticale au fost concepute tocmai pentru a aduce natura mai aproape de fiecare din noi și pentru a folosi la maxim spațiul. Un spațiu lipsit de personalitate poate fi înlocuit cu un perete viu plin de flori și verdeță ce poate fi o adeverată binecuvântare pentru ochi și minte știute fiind efectele relaxante ale plantelor verzi asupra mintii noastre.

Amenajarea unei grădini verticale nu e atât de grea pe cât pare!

Sperăm că v-am stârnit interesul! Încercați și voi!

Săptămâna verde

Pădurea are nevoie de noi

prof. Viorica Nastai

În Săptămâna Verde, elevii clasei a V-a C s-au implicat într-o activitate de plantare de puieți și de ecologizare. Domnul pădurar Alin Avram, angajat al Ocolului Silvic Municipal Baia Mare, Cantonul Valea Roșie, le-a explicat copiilor cum se plantează un copac și cât este de important să avem grija de mediul înconjurător.

Materialul săditor a fost pus la dispoziția copiilor de către domnul pădurar, iar copiii au manifestat interes și entuziasm pe parcursul întregii activități.

"Cunoscând copacii, înțeleg sensul răbdării. Cunoscând iarbă, pot aprecia persistența", spunea Hal Borland și, într-adevăr, acțiunea a fost nu doar o simplă activitate extrașcolară, ci o adevărată lecție de viață, deoarece elevii au aflat de la angajații Ocolului Silvic de cât timp are nevoie un copac ca să crească.

Săptămâna verde în clasa razelor de soare

prof. înv. primar Carlota Oșan

Elevii clasei Pregătitoare F au participat în Săptămâna verde la o serie de activități dedicate mediului înconjurător, în cadrul căreia au învățat multe lucruri despre protejarea mediului, despre schimbările climatice și despre felul în care oamenii influențează aceste aspecte.

Elevii au fost curioși și dorinci să afle lucruri despre poluare, colectare selectivă, reciclare și despre efectele pe care le are poluarea asupra mediului înconjurător.

Activitatea preferată a fost plantarea unui copacel în curtea școlii și crearea unui spațiu verde în sala de clasă.

Cel care plantează un copac, plantează o speranță

prof. înv. primar Florian Feidi

În cadrul Programului Săptămâna verde, elevii clasei Pregătitoare C, au participat la o acțiune de plantare de puieți de molid în zona Valea Roșie.

Însoțiji de domnul pădurar Alin Vasile Avram, am fost conduși la locul destinat pentru plantare. Acesta ne-a pus la dispoziție puiețul și ne-a prezentat modul în care se realizează plantarea molidului. A fost o adevărată oră de "explorare a mediului" deoarece am avut șansa de a observa, pipăi și planta căte un copacel. Domnul Avram ne-a prezentat părțile componente ale copăcelului și rolul fiecareia în dezvoltarea plantei.

Întreaga activitate s-a desfășurat sub formă unui joc: am așezat puiețul în groapă, am adunat pământ pentru a-i acoperi rădăcinile, apoi ținându-l de vârf am dansat în jurul acestuia, acțiunea s-a repetat până brăduțul a fost fixat în pământ. După ce am reușit să plantăm căte un puieț, am promis că ne vom întoarce să urmărim dezvoltarea acestora și chiar să-i udăm!

Așadar, aşa mici cum suntem, ne-am făcut datoria de om mare și am plantat, fiecare dintre noi, căte un copac. Natura este pe mâini bune!

Săptămâna verde

CANTEMIR - O școală prietenoasă cu natura

prof. înv. primar **Alina Thira**

Proiectul "Școli prietenoase cu natura", inițiat de Societatea Ornitolitică Română, are ca scop educația pentru natură și protejarea biodiversității din sate și orașe.

Elevii clasei I A au construit hrănitori pentru păsări, de tip căsuță, unde au pus doar semințe uleioase, conform regulamentului de participare, apoi au așezat căsuțele în copaci din grădina școlii noastre.

Obiective urmărite:

- să manifeste grija față de mediu, prin exersarea unor comportamente proactive;
- să propună demersuri de utilizare ecologică a spațiilor din cadrul școlii și protejarea păsărilor.

Copiii au avut satisfacția să vadă rezultatele muncii lor, să observe cum păsărilele au venit să se hrănească din hrănitorile pregătite cu grija și bucurie.

Să, prețuim natura

prof. înv. primar **Claudia Ariciu**

Deoarece Pământul are nevoie de noi, elevii clasei pregătitoare D au învățat cum să aibă mai multă grija de el, desfășurând diverse activități menite să contribuie la protejarea mediului și la prevenirea schimbărilor climatice. Au învățat despre reciclare, despre alimentația sănătoasă, cum să reducă risipa alimentară și să amenajă spațiu verde al școlii.

Activități realizate – "Să acționăm corect față de mediul înconjurător!", "Micii ecolografi", "Mâncăm sănătos - suntem sănătoși" și "Să ne bucurăm de natură!"

Activitățile derulate au urmărit:

- Familiarizarea elevilor cu principalele noțiuni de sustenabilitate;
- Stimularea interesului pentru explorarea acestuia și formarea unei atitudini pozitive de responsabilitate și de protecție a mediului înconjurător;
- Formarea unor atitudini ecologice responsabile care să permită manifestarea unor conduite adecvate în relația cu mediul;
- Descoperirea categoriilor de deșeuri existente;
- Identificarea unor reguli și norme față de mediu;
- Înțelegerea utilității reutilizării obiectelor și impactul pozitiv asupra mediului;
- Dezvoltarea unui comportament responsabil pentru reducerea risipei alimentare.

Pentru ca Pământul să devină o adevărată casă, trebuie să-l iubim și să-l prețuim.

Ultima excursie

Ilinca Crișan, clasa a VIII-a A
prof. coordonator **Maria Szerasz**

Total se întâmpla la începutul lunii aprilie. Fiind clasa a VIII-a, dna dirigintă ne-a oferit cadoul mult așteptat, o ultimă excursie înainte să devenim liceenii. Știam că va fi o excursie frumoasă, dar mi-a depășit toate așteptările.

Am pornit cu mult entuziasm spre Sibiu, drumul a fost plin de veselie și energie pozitivă, după mai puțin de două ore, muzica a început să răsune în autocar. Trebuie să recunosc că momentele din autocar sunt preferatele mele și am cântat căt ne-au ținut plămânilă. Am ajuns la prima destinație, Sibiu, unde am vizitat unul dintre cele mai mari muzeu. Dar fiind faptul că acolo a nins și muzeul e în aer liber, nu am stat foarte mult. De acolo ne-am întreprins spre Valea Zânelor. Erau multe căsuțe albe, dar ce le făcea speciale era forma lor unică. Chiar te simțea că intr-un târâm al zânelor, plin de magie. Ne-am făcut poze de grup și am mers mai departe. Am mai făcut o oprire scurtă, căt să ne luăm căte ceva de la magazin și am mers direct la cazare. Complexul era situat în Bran și arăta impecabil. Fiecare cameră era spațioasă, cu paturi mari și comode și dulăpicioare pentru haine.

Nu am apucat să despachetăm că a trebuit să mergem la cină. Într-adevăr, restaurantul nu era departe, dar până să ajungem la el trebuia să urcăm exact două sute de scări, dar nu ne-a oprit o secundă din a ne simți bine. Ne-am aşezat nerăbdători să mâncăm când, dintr-o dată, se aude muzică și pe ușă dău buzna cinci mascote. Nu doar că ne-au făcut pe toți să uităm de mâncare, dar ne-au făcut să uităm și de oboseli și să fim cu zâmbetul până la urechi. Mâncarea a fost de nota zece și atmosfera era ceva de neimaginat. Pentru restul serii am fost la o sală de jocuri și apoi program liber la hotel. Nici nu știu dacă mai are rost să zic că mimeni nu s-a culcat la căt trebuia. Zgomotul ușilor trântindu-se și sunetul pașilor de pe hol au încetat abia pe la patru dimineață. Aproape toată noaptea am povestit și am râs alături de colegele mele.

Chiar dacă ne-am culcat târziu, dimineața la ora șapte am fost în picioare pregătiți pentru o nouă provocare. Din nou, cele două sute de scări au trebuit urcate ca să ajungem la micul dejun, dar gândul că ne așteaptă mascote, ne-a dat ambiența necesară să le urcăm cu spor. După masă am pornit spre castelul Bran, zăpada acoperă întregul castel facându-l să pară de cristal. Am făcut poze peste poze și tot nu m-am săturat de acel peisaj incredibil. Ne-am întors la hotel și după o mică pauză am mers să facem niște activități pregătite de cei de la cazare. A fost prima mea experiență la tras cu arcul, apoi am călăzit și în final am ajuns la piscină. Ne-am bălăcit ore întregi și ruptă de foame am mers la cină. De data aceasta linisteia s-a așternut peste hotel mai repede, și fără să ne dăm seama, ochii noștri au inceput să se închidă.

La ora șapte ne-am trezit să ne facem bagajele. Când am terminat de strâns, ne-am luat rămas bun de la camera în care ne-am petrecut unele dintre cele mai speciale momente din viața noastră și am pornit spre următoarea aventură. În ultima zi am vizitat un târâm al povestilor. De la castel, la căsuța Albei ca Zăpada, la casa vrăjitoarei, toate una lângă alta așteptau să fie descoperite de fiecare copil, iar atmosfera era dominată de veselie, speranță și visă. Timpul parcă fugea, aşa că ne-am grăbit puțin ca să apucăm și o oprire la mall. Deși am stat două ore în fel de fel de magazine, nu apucasem să vedem tot ce ne-am dorit. Seară ne prindea din urmă, deci ne-am urcat în autocar și am pornit spre casă.

Chiar dacă nostalgia ne bântuia inimile, nu am lăsat asta să ne strice ultimele momente împreună. Odată cu intrarea în oraș am realizat că nu e doar sfârșitul excursiei, ci și sfârșitul celor nouă ani petrecuți împreună, urmând ca fiecare dintre noi să o luăm pe drumuri separate. Deschizându-se ușile autocarului, ne-am făcut promisiunea că vom repeta aceste momente, indiferent ce cale vom alege mai departe.

Săptămâna verde

Să protejăm natura

prof. înv. primar Alexandra Cerchez

"Există puține șanse de a proteja mediul fără un sens de responsabilitate"

Kofi Annan

"Să protejăm natura!", pentru elevii clasei Pregătitoare A, a însemnat bucurie, entuziasm și dorință de a descoperi metode diverse de a ocroti mediul din jurul nostru.

Pentru început, doamna bibliotecară le-a prezentat elevilor o carte din care au învățat ce înseamnă poluare, care sunt efectele acesteia asupra mediului, animalelor și a oamenilor. Activitatea a continuat cu povestea **"Pupo învață să protejeze natura"**, din care au aflat cât sunt de importanți copacii din pădure. Pentru a vedea cât de bine au înțeles le-am propus elevilor o fișă de lucru cu activități pe care oamenii le realizează fie pentru a proteja sau nu natura. Ulterior le-am propus elevilor un concurs de colorat, iar activitatea s-a încheiat cu răsfoirea unor cărți pe tema aleasă.

Sunt recunoscătoare doamnelor de la Biblioteca Județeană "Petre Dulfu" Baia Mare, filiala de pe Bd-ul Traian, pentru ospitalitatea cu care ne-au primit și sprijinit, părinților pentru încrederea acordată și elevilor pentru interesul de care au dat dovadă.

Ziua Internațională a Păsărilor - cea mai veche sărbătoare din calendarul mediului

prof. înv. primar Ioana Zubașcu

Elevii clasei a II-a C, coordonați de doamna profesoră Ioana Zubașcu, au sărbătorit **Ziua Internațională a păsărilor** printr-o serie de activități.

- Au amenajat în sala de clasă un cuib și o căsuță pentru păsărele, într-un copac înflorit.
- Au aflat multe informații despre păsările călătoare, apoi au ales dintre aceste trei păsări cunoscute despre care au aprofundat cunoștințele, iar la final au organizat un concurs cu recompense (ouă de ciocolată).

Împărțiti în două grupe, elevii au răspuns la întrebări și au primit drept recompense pentru răspunsurile corecte ouă de ciocolată. A câștigat echipa care a adunat cele mai multe ouă.

Elevii au realizat desene minunate, cu păsările preferate, pe care le-au expus într-o expoziție, au recitat poezii și au imitat cîriripul păsărelelor.

Săptămâna verde

Ştiati că...

prof. inv. primar Ioana Zubaşcu

Vestitori ai primăverii nu sunt doar ghoiceii, ci și numeroasele păsări migratoare care se întorc pe teritoriul ţărilor noastre, după ce și-au petrecut iarna în țările calde din emisfera sudică.

Una dintre aceste păsări este rândunica și este ușor de recunoscut. Este ceea mai cunoscută pasare călătoare, iar la noi în țară poate fi cu ușurință identificată și în timp ce zboară, grație cozii ei bifurcate, cu pene albgălbui pe burtă și negru-albăstrui pe spate. Rândunica își construiește cuibul în formă de cupă din granule de noroi, de cele mai multe ori în hambare, aproape de streașina casei sau în structuri similare construite de mâna omului. Se hrănește cu insectele pe care le prinde în timpul zborului.

Cucul, pasarea călătoare despre care e bine să știi că își cântă numele totă primăvara. Culoarea cenușie a penelor este una dintre caracteristicile cucului. Cântecul prin care masculul își marchează teritoriul este frequent auzit prin lunci și livezi. Este un lucru bine știut că păsările din această specie nu își dau deloc silință când vine vorba de construirea unui cămin. Nu clocesc propriu-zis ouăle, deoarece femelele le depun în cuiburile altor păsări călătoare mai mici, după ce au grija să împingă din cuib unul din ouăle gazdei. Viețuitoarele iubesc spațiile deschise și migrează în timpul verii în unele zone din Europa și Asia, iar iernile și le petrec în Africa. Sosesc în Europa în aprilie și pleacă în țările calde abia în septembrie. Dieta cucului este alcătuită în principal din insecte, iar omizile sunt un adevărat răsfăț culinar. Ocazional, măncă și ouă.

Barza albă, arhitectul icsusit, este o pasare acvatică de talie mare. Penajul este în cea mai mare parte alcătuit din pene albe, dar și negre, care îi creionează frumos aripile. Păsările adulte au picioarele lungi și roșii, iar ciocul lor foarte ascuțit și alungit este tot de culoare roșie. Este un animal carnivor: se hrănește cu insecte, pești, broaște, reptile, mamifere și păsări de mici dimensiuni. Este o pasare monogamă, dar nu face pereche cu aceeași pasare pe viață. Barza și bărzoiu construiesc cot la cot un cuib foarte mare din crengi și alte resturi, pe care îl vor folosi mai mulți ani la rând. După ce își cresc puii pe teritoriul Europei, toamna migrează pe distanțe foarte mari, petrecându-și iarna în Africa și în alte țări cu clima căldă.

Cea mai veche sărbătoare din calendarul mediului este Ziua Internațională a Păsărilor sărbătorită la data de 1 aprilie, încă din anul 1906, și are la bază Convenția pentru apărarea păsărilor care promovează principii legate de importanță lor în ecosistemele planetei.

În lume trăiesc peste 10.000 de specii de păsări și 12% dintre ele sunt în pericol să dispară în următorul secol. Supraviețuirea lor depinde de sprijinul pe care toți oamenii planetei trebuie să-l acorde măsurilor de conservare și protejare a acestora.

Păsările sălbatice migratoare pot fi protejate doar printr-o cooperare transfrontalieră, deoarece expansiunea urbană și rețelele de transport au fragmentat și redus habitatele lor naturale, agricultura intensivă, tăierile de păduri, pescuitul și utilizarea pesticidelor le-au diminuat sursele de hrănă, iar vânătoarea a fost necesar să fie reglementată pentru a nu le pune în pericol.

Convenția internațională pentru apărarea păsărilor, adoptată în 1 aprilie 1906, a fost unul din primele documente internaționale privind protecția mediului, iar Ziua Internațională a Păsărilor este marcată anual la 1 aprilie în cadrul programului UNESCO, sub titulatura "Omul și biosfera".

În Uniunea Europeană, prima lege cu privire la protecția naturii a fost Directiva "Păsări". Adoptată în 1979, directiva a avut un rol major în stoparea declinului catorva dintre cele mai amenințate păsări din Europa, în special prin rețeaua ariilor cu protecție specială (SPA - Special Protection Areas) și a fost un excelent exemplu de responsabilitate comună și cooperare între cele 27 de state membre.

În prezent, pe teritoriul țărilor Uniunii Europene trăiesc 500 de specii de păsări sălbatice și sunt 5.000 de arii cu protecție specială care fac parte integrantă din rețeaua ecologică Natura 2000, iar în urma acțiunilor ecologiștilor și voluntarilor, lopătarul, vulturul codalb și vulturul imperial spaniol au acum un viitor mult mai bun.

Cu zborul, cântecul și frumusețea lor, păsările ne încântă și inspiră. Sunt sanitari ai pădurilor, împrăștie semințe, fertilizează solul, oxigenează aerul, contribuie la stabilizarea climei, sunt componente esențiale ale ecosistemelor, iar ca atracții turistice sprijină economia.

De-a lungul anilor, păsările au fost sursă de inspirație pentru cântăreji, pictori, scriitori, cineasta, bijutieri și chiar și pentru construcția avioanelor. Conform unui articol publicat pe www.green-report.ro Wei Shyy, șeful Departamentului de Inginerie Aerospațială și autorul lucrării "The Aerodynamics of Low Reynolds Number Flyers" declară: "Păsările, cu siguranță, au niște proprietăți mecanice variate pe care noi, încă, nu le-am încorporat în inginerie. Nu suntem că suntem mai ușoare, dar au mult mai multe structuri adaptive și capabilități de integrare a aerodinamicii în formele aripilor și a corpului, care se schimbă mereu. Păsările au capabilități incredibile de a rămâne intacte prin vânt, ploi și ninsori."

În plus, de la păsări putem învăța multe lucruri. Puii de corb, de exemplu, își ajută și își hrănesc părinții, atunci când aceștia îmbătrâneșc. De la un banal pițigoi albastru, putem învăța că de important este miroslul plăcut în casa noastră. Aceste păsări își duc levățnică și mentă în cuiburi, pe care le construiesc cu astfel de plante aromatice, pentru a mirosi căt mai frumos. Mierla ne învăță să ne bucurăm de căldura oferită de soarele primăverii. Dacă îi studiem comportamentul, vom observa că atunci când ajunge în zone însorite se oprește, își întinde aripile și stă să se încălzească. Practic, putem învăța de la păsări să cântăm și să ne bucurăm, pentru că acest lucru îl fac ele. Suntem încântate de natură, de primăvară și cântă mereu, iar noi le putem urmări, atât pe 1 aprilie, de Ziua Mondială a păsărilor, cât și în orice altă zi.

Pepiniera de olimpici

Articol realizat de prof. Rodica Tămaș

Clipă de clipă, pas cu pas, pe drumul pe care îl parcurgem spre a ne forma, întrezării sensul, tindem spre desăvârșire, devenind mai puternici și mai încrezători.

Participarea la etapa națională a Olimpiadei de "Cultură și spiritualitate românească", apoi la Concursul Național de lectură și interpretare "Ionel Teodoreanu," a însemnat pentru mine un popas într-o caravană a competiției. Am mai urcat câteva trepte către împlinirea misiunii mele întrucât aceste competiții mi-au dat șansa de a-mi măsura forțele, de a-mi așterne gândurile, de a-mi valorifica talentul artistic.

Împlinirea sufletească este cu atât mai mare, cu cât, dincolo de emoțiile probelor de concurs, am cunoscut inimi noi, am legat prietenii valoroase, am vizitat locuri superbe, în esență, am trăit clipe și momente cu adevărat unice.

Elisa Meteș, clasa a VI-a A

Olimpiada Națională "Cultură și spiritualitate românească" este concursul la care orice copil trebuie să participe măcar o dată în viață. Pentru mine, această competiție a fost nu numai un prilej de a-mi testa cunoștințele de literatură și religie, ci și o oportunitate de a vizita un mare centru istoric, orașul Alba Iulia. Pot spune că în câteva zile petrecute acolo m-am îmbogățit sufletește. După cele două probe, am uitat de emoții și am participat la diverse activități recreative prin Cetatea Alba Carolina; am vizionat un spectacol de teatru și, nu în ultimul rând, am legat prietenii. A fost o experiență care sper să se repete.

Daria Dumitraș, clasa a V-a B

Să participi la o competiție națională, cu cei mai buni copii din țară, indiferent de materie, este o experiență unică pe care nu toată lumea are șansa să o trăiască. Ai posibilitatea să îți faci noi prietenii care vor ţine o viață întreagă și să aduni o grămadă de amintiri. Eu am trăit clipe de neuitat la Oradea, unde s-a desfășurat Olimpiada Națională de Fizică. M-am distrat de minune. Bineînțeles, probele nu au fost cele mai ușoare, însă fiecare participant s-a descurcat și s-au obținut rezultate bune. Îi incurajez pe toți elevii pasionați de această știință să participe, iar celor deja "olimpici", le doresc succes pe mai departe.

Rareș Tarba, clasa a VII-a A

Portret de olimpic Raisa Maria Rusu, clasa a VIII-a A

profesor coordonator, **Florina Roatiș**

Pepiniera de olimpici

Articol realizat de prof. Maria Szerasz

Iată o retrospectivă a performanțelor obținute în acest an de elevii noștri excepționali, premiați la olimpiadele și concursurile școlare, elevi care ne fac să fim mândri și să avem satisfacția de a descoperi partea cea mai frumoasă a învățământului românesc.

Concurs județean de limba engleză

Public Speaking 2023

FĂLĂUȘARIANA, clasa a VII-a B – Locul I
 BÂRLE IULIA GABRIELA, clasa a VIII-a C – Locul II
 GLODEAN SONIA, clasa a VIII-a C – Locul II
 DORCALUANA, clasa a VIII-a C – Locul III
 ANDOR ȘTEFANIA MARIA, clasa a VIII-a D – Mențiune
 ACHITEI ERICK, clasa a VIII-a D – Mențiune

Concurs județean “Trophees des Collegiens”

SABOUEMA, clasa a V-a B – Locul III
 GÂVRUȘ ALEXANDRU, clasa a VI-a A – Locul III
 RAD JESSICA, clasa a VI-a C – Locul III
 CREȚUALISIA, clasa a VI-a D – Locul III

Olimpiada Națională de Matematică, etapa județeană

etapa județeană

CHIRAALEX, clasa a V-a A – Mențiune

Concurs “Prin Labirintul Matematicii”

PIȚURA MATEI, clasa a V-a C – Mențiune
 MOANȚĂ DAVID, clasa a VI-a A – Mențiune

Concurs “Tinere Speranțe”

- proba pe echipe
- MOANȚĂ DAVID, clasa a VI-a A – Mențiune
- TARBARAREŞ, clasa a VI-a A – Mențiune
- SILAGHI LUCAS, clasa a VI-a B – Mențiune
- proba individual
- MOANȚĂ DAVID, clasa a VI-a A – Mențiune
- MIHALI ANDREI, clasa a VII-a A – Mențiune

Concurs “Magicieni numerelor”

MOANȚĂ DAVID, clasa a VI-a A – Mențiune
 MIHALI ANDREI, clasa a VII-a A – Mențiune
 PIȚURA MATEI, clasa a V-a C – Mențiune

Olimpiada de limba și literatura română, etapa județeană

METEŞ ELISA, clasa a VI-a A – Locul II
 RUSU RAISA, clasa a VIII-a A – Locul III
 NAGY NOEMI, clasa a V-a A – Mențiune
 POP ALEXANDRU RAREŞ, clasa a V-a C – Mențiune
 BOBAR LUCIANA, clasa a VII-a D – Mențiune

Olimpiada “Lectura ca abilitate de viață”, etapa județeană

SZAVICZKY KARLA, clasa a VIII-a A – Locul II
 TICALĂ ANDRADA, clasa a VI-a B – Mențiune
 ȘOSMAANĂ MARIA, clasa a VII-a B – Mențiune
 GÂVRUȘ ALEXANDRU, clasa a VI-a A – Mențiune

Olimpiada Națională Cultură și spiritualitate românească

- etapa județeană
- DUMITRAŞ DARIA, clasa a V-a B – Locul I
- METEŞ ELISA, clasa a VI-a A – Locul I
- DUMITREAN NURIA, clasa a VI-a A – Locul III
- RUSU RAISA, clasa a VIII-a A – Locul III
- etapa națională
- DUMITRAŞ DARIA, clasa a V-a B – Premiul special
- METEŞ ELISA, clasa a VI-a A – Mențiune

Olimpiada de Lingvistică

POPALEXANDRA, clasa a VI-a A – Mențiune

Olimpiada Națională de Fizică

- etapa județeană
- TARBARAREŞ, clasa a VI-a A – Locul II
- MOANȚĂ DAVID, clasa a VI-a A – Mențiune
- MIHALI ANDREI, clasa a VII-a A – Locul II
- etapa națională
- TARBARAREŞ, clasa a VI-a A – Participare

“Olimpiada Speciilor”, etapa interjudețeană

RUSU RAISA, clasa a VIII-a A – Locul I
 CUCOŞEL ELISA, clasa a VII-a A – Locul I
 BONTE EVELIN, clasa a VII-a B – Locul I
 MUREŞAN CEZAR, clasa a VI-a D – Locul I

Concurs național Terra, etapa județeană

SIGHIARTAU ALEX, clasa a V-a A – Locul III

Concurs județean “De Nașterea Domnului”

GITA DARIA, clasa a VI-a D – Locul III
 SZEKELY SARAH, clasa a II-a D – Mențiune

Concurs județean “Colindătorii”

DUMITREAN NURIA, clasa a VI-a A – Locul III
 DAVID BRIANA, clasa a VI-a C – Locul II
 GOJADARIA, clasa a VI-a A – Locul III
 MOANȚĂ DAVID, clasa a VI-a A – Locul II
 DUMITRAŞ DARIA, clasa a V-a C – Locul I

Concurs național “Eminescu- Luceafăr, eu o mică stea”

STOICADANIEL, clasa a VI-a C – Locul I

Concurs național “Înviere în culori”

HORGE ALEXANDRU, clasa a VI-a C – Locul I

Concurs național “Lumea mea e minunată”

TIMOCE DAVID, clasa a VII-a D – Locul II
 POPADRIAN, clasa a VIII-a B – Mențiune

Olimpiada Națională a Sportului Școlar, Baschet

Gimnaziu băieți, etapa județeană
 SILAGHI LUCAS CRISTIAN, clasa a VI-a B – Locul III
 ROMAN ANDREAS CHRISTIAN, clasa a VII-a C – Locul III

Olimpiada Națională a Sportului Școlar

- Cupa Tymbark Fotbal băieți U8
- ECHIPĂ BĂIEȚI, clasele I-II – Locul III
- Cupa Tymbark Fotbal băieți U10
- ECHIPĂ BĂIEȚI, clasele III-IV – Locul III
- Cupa Tymbark Fotbal băieți U12
- ECHIPĂ BĂIEȚI, clasele V-VI – Locul III
- Cupa Tymbark Fotbal băieți U14
- ECHIPĂ BĂIEȚI, clasele VII-VIII – Locul III

• Tenis de masă, etapa județeană

LUPŞE CEZAR, clasa a VIII-a A – Locul II
 CHELEMENȚ TUDOR-PETRU, clasa a VIII-a A – Locul III

• Șah, etapa județeană

AVRAM IULIA, clasa a IV-a B – Locul II
 NĂSUI ANDREI, clasa a IV-a B – Mențiune
 COVACI MIRUNA, clasa a IV-a B – Mențiune

The National Public Speaking Competition teacher, Roman Laura

"I can't go back to yesterday because I was a different person then"

Lewis Carroll

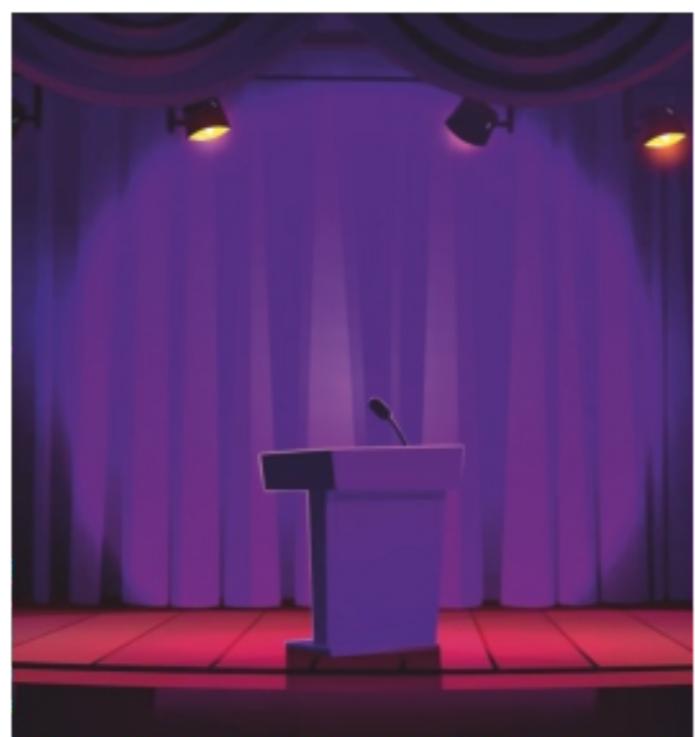
This year, six of our students took part in The National Public Speaking Competition in English, the oldest and the most prestigious public speaking competition in the country. The competition was held in Baia Mare, at "Gheorghe Șincai" National College and all our students were rewarded at the county level. This competition is organized by the ENGLISH-SPEAKING UNION (1996), an educational charity whose message is that of international understanding and human achievement through the widening use of the English language throughout the world. But the question here is "*Do our students like speaking in front of an audience?*" Actually, they really do. And not only that they come up with brilliant ideas but they also ask intelligent questions, being very proud of the fact that they are able to communicate in English.

As an English teacher and with not much experience in this competition field, I think that it's our duty to encourage students and to involve them in class to be part of activities in order to have the comfort of a public speaking moment.

Nowadays, the key to success is having the communication skill to deliver a message concisely and effectively. One must be able to dialogue and negotiate with others and those who have the fluency and the proficiency in English will go a long way. English is a MUST and these competitions for young people help them to compete, to excel and to communicate in English with confidence. The more eloquently one speaks in English, the more opportunities one gets in the "international village" we live. Let's continue to groom youth, to challenge their wit and provide our students the tools to shine on stage and thrive in their own aspect. Public speaking is a skill, not a talent; it can be learned with practice and without trembling with fear. By following some simple, tried-and-tested- strategies to gain confidence and improve preparation, our gifted students will be speaking without fear in no time.

Our students involved in this contest are: Fălăuș Ariana (Prize 1), Bârle Iulia and Gledean Sonia (Prize 2), Doreca Luana (Prize 3) and Andor Stefania and Achiței Erick (Special prize).

Their speech had to start with Lewis Caroll's statement at the beginning of the article. Here are some of our students' thoughts.

Time Flies By

"Dear jury, ladies and gentlemen, my name is Ariana and, today I'm here to talk about a very specific topic. As Lewis Carroll said, and I quote: I can't go back to yesterday because I was a different person then. As we all know, we don't have the ability to time travel yet, so there's no way we can go back in time, even if we really want to. But my question is: Would anyone really want to go back in time? I'm sure we all had moments in our lives that we wish we could go back to so we could make things better or simply relive those special moments we cherished, with the ones we love."

For example, a moment I wish I could go back to is when my cousin, Daren celebrated his birthday in a restaurant, a few years ago, his sister did what everyone was waiting for. She threw a slice of my cousin's own cake to his face! But what no one was expecting at all is when my cousin threw a bigger slice of cake to her face, as a revenge! Making the couple sitting next to our table burst into tears of laughter, and honestly that was the funniest part of the day, a day that I wish I could relive. But going back to our quote, I believe there is a very important meaning to it, every day we learn new things about ourselves, about nature etc. And our brain never stops learning no matter the situation so there's really no way for anyone to be the same person as they were yesterday. But what if we could go back in time? If the present you had a discussion with you from the past, you would most probably notice that you don't have the same thoughts, or ideas, or even the same way of expressing yourself, and that's because we are constantly changing both physically and mentally. Which is a good thing, all the things we have done in the past good or bad, help us by learning of them and avoid them next time. With all this mind-set changing it's okay to remember the past but not to focus on it. Therefore, you should be proud of everything you have achieved and done, so you can improve the future. In conclusion – remember the past, live in the present and focus on the future."

Fălăuș Ariana, Class 7 B (teacher Diana Coste)

Butterflies And Humans!

"Hello! I am Iulia and I believe that as a person, a human, we are meant to evolve. Just like a caterpillar. I know, it may sound weird, but if you think about it, it makes a lot of sense. Butterflies have to go through multiple stages in order to become the beautiful insect that it is. It's first born as a larvae, a caterpillar. Then comes the next stage, when the soon to be butterfly encases itself in a chrysalis, which is basically a hard case that protects the butterfly while it turns into an adult. And after all that, the now adult butterfly is ready to get out of its shell and bless the world around with its vibrant colors. Just like a person changes in his lifetime. And there's nothing wrong with that, I believe that it is a good thing."

Just imagine how life would be if no one ever changes. If we dressed the same style for decades, or if we listened to the same music all these years, or if we kept the same friends and never ventured out to meet other people. Sure, keeping the beloved ones around you, for years, shouldn't be a bad thing, but it doesn't mean that you will keep in touch with them forever. People change, and that is completely normal, so don't be sad if friends or family leave your life; they have served their purpose in your growth as a person, but it's time to move on and embrace the others that will appear in your life. When you change, you become yourself. You find things that are more your style, that define you as a person, and it's very important. Being your own person. Not pretending to be someone you're not, or changing yourself for someone else.

You should never let anyone dictate your choices, because life is short and you shouldn't keep yourself from doing things you love out of fear or other factors. And don't be afraid of mistakes; it's how we learn; you shouldn't be afraid of making them. Mistakes don't define us, we do. Just like my teacher said "Nothing is unfixable". Soon your mistakes will be in the past and you will have nothing else to do then just move forward. So don't look back, because the future that awaits you is so much more exciting than the past."

Bârle Iulia, Class 8 C (teacher, Laura Roman)

Take a break from textbooks!

teacher, **Ramona Jucan**

Even though we as teachers have our full agenda and plenty of work to do during classes, we still need to have in mind the extracurricular activities. They are important because they have many advantages such as they help children and teens to develop social and intellectual skills, they increase their involvement with other kids of their age groups, they learn to cooperate, they improve the students' self-confidence, intelligence and personality.

They usually occur outside the classroom, however they can be included in the English class as well. Some of the activities that I will consider in this article are drama related, games and word games, songs. Drama helps the students develop physical, artistic, social and public speaking skills, it improves a student's memory and improvisation skills, and also their pronunciation, vocabulary, communicative skills. Over the years I've used drama based activities by preparing primary or middle school students to act in a number of plays such as "*Little orphan Annie*", "*The Canterville Ghost*", "*I'm a brave, brave mouse*".

Games and word games are very much enjoyed by my students, their main advantage is that they can be used anytime during the class, be it at the beginning, middle or end and there's a great variety of content you can reinforce (vocabulary, grammatical structures). Tongue twisters are great for voice techniques, rhythm and pronunciation. I've made a habit of dwelling on them each year. The most popular games among my students are "Backs to the board", "Noughts and crosses" or "Tic-tac-toe", "Name 5", "Categories", "Jeopardy".

Daria Ghila and Andreas Roman are two students in 7C who shared their thoughts on playing "Backs to the board":

"I think this is a really fun game that can help us learn many new words and at the end of it we'll have a rich vocabulary." (Daria)

"It is an interesting game with four people sitting on chairs with their backs to the board and trying to guess the word written there by listening to other kids' definitions." (Andreas)

To deepen my students' knowledge of British culture and traditions I chose a tea party activity named "Fancy a cuppa?" that the sixth graders enjoyed a lot. We drank breakfast tea, ate biscuits and found out funny and interesting facts about the history of drinking tea in the UK.

Extracurricular activities not only help students develop quickly in thinking, but also give students the ability to behave well, apply general knowledge flexibly and learn how to consolidate, expand and improve knowledge.

Limbis străine

La Journée Internationale de la Francophonie dans notre collège

professeur **FLE Diana Indre**

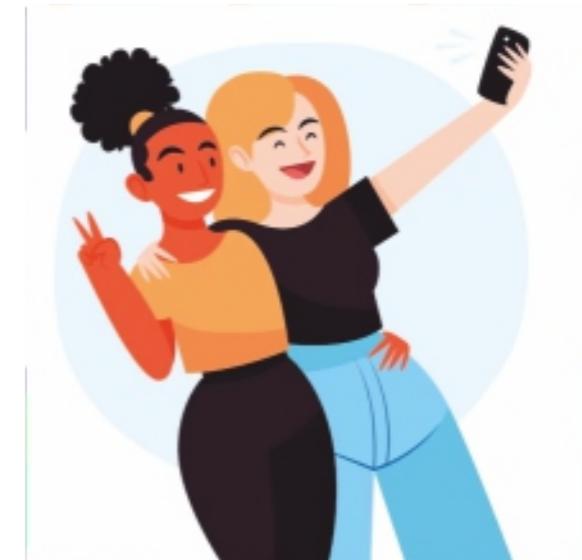

La Roumanie est devenue membre de l'Organisation internationale de la francophonie (OIF) en 1991, devenant l'un des membres les plus importants de ce mouvement. Le 20 mars, notre école est pleine de joie, les élèves préparent différents gâteaux français. Ils préparent des crêpes, des éclairs, des muffins, des tartes, des gâteaux. Celui-ci montre en français la méthode de préparation des gâteaux, puis avec les jeunes collègues de l'école et les professeurs, ils dégouîtent ces délices.

Chaque année, notre école est l'hôte du salon culinaire à l'occasion de la Journée de la Francophonie. Le terme Francophonie a été utilisé pour la première fois par le géographe Onésime Reclus pour définir l'espace des pays qui parlent la langue française. On distingue trois types de français : le français langue officielle (France, Suisse, Canada) le français langue administrative (pays d'Afrique du Nord : Algérie, Tunisie et Maroc), français langue de culture (Roumanie, Grèce).

En plus du célèbre salon culinaire, diverses activités et ateliers sont organisés dans l'école visant à susciter l'intérêt et l'amour pour la langue française. Les étudiants sont formés à des activités spécifiques de développement des compétences. Tous ces événements qui ont lieu chaque année dans notre école à l'occasion des Journées de la Francophonie visent à sensibiliser les élèves à la langue française, à susciter l'intérêt pour la langue de Molière.

Deutsch ist als die Sprache der Dichter und der Denker bekannt. Deswegen haben unsere Schüler ihre Talente in einem kurzen Gedicht erkennen gelassen. Sie haben Elfschen mit verschiedenen Themen geschrieben. Was ist ein Elfschen? Ganz einfach: ein Gedicht, das nur aus ELF Wörtern besteht. Bitte, überprüft! Haben die nächsten Gedichte 11 Wörter?

Gedichte über Schule:

Pop Alexandru, 5 C
Ausbildung
Schöne Aktivitäten
Wir erhalten Informationen
Ich liebe meine Schule
Super

Done Alexia, 5 C

Laut
Manchmal still
Lehrreiches, unvergessliches Erlebnis
Ich entdecke neue Fähigkeiten
Voll

Indrecan David, 5 C

Schüler
Tolle Frau
Die Fächer wunderbar
Ich mache meine Hausaufgaben
Kugelschreiber

Gedichte über Frühling:

Cirfini Matei, 5 C
Ostern
Komisches Wetter
Es ist wunderschön
Ich suche Schokoladenerlebnisse überall
Toll

Gedichte über Freundschaft:

Sereghi Gruia, 7 A
Vertrauensvoll
Bester Freund
Ich vertraue ihm
Wir lachen, weinen, teilen
Unbezahlbar

Suciuc Casian, 7 A

Freundlichkeit
Wunderbare Freundschaft
Die Kinder spielen
Ich habe viele Freunde
Unterhaltsam

Păsăca Maria, 7 A
Freunde
Schöne Wesen
Wir respektieren einander
Ich liebe sie bedingungslos
Freunde

Cozma Antonia, 7 A
Spaß
Lustige Freunde
Sie und ich zusammen
Wir helfen einander
Ehrlich

Negrea Maia, 7 A
Freund
Guter Mensch
Hilft dir immer
Ich bleibe bei ihm
Liebe

professor Larisa Bozga

Stătul psihologului

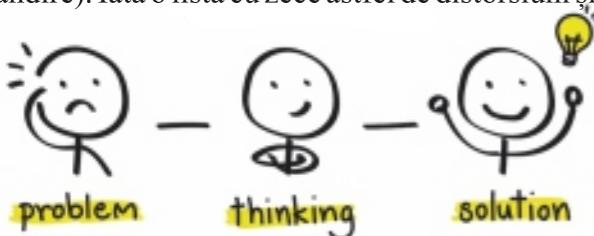
Gândirea pozitivă sau cum să fac față provocărilor

Ți se spune frecvent "Gândește pozitiv!". Pare simplu, nu-i aşa? Parcă te vezi deschizând sertarul cu gândurile negative, pe care le scoți să faci loc celor pozitive, închizi și... gata! Apoi îți pictezi pe față un zâmbet permanent și ești cel mai invidiat om. Aceasta ar fi rețeta magică și nu cred că nu am aplicat-o cu toții. În viață de zi cu zi ai puțin de lucru, doar știi că tot ce e valoros se obține cu efort și perseverență.

Gândirea pozitivă și optimismul fac echipă bună când vorbim despre gestionarea stresului (știi, starea aceea de disconfort pe care o ai atunci când te confrunți cu situații dificile, pentru care nu prea găsești soluții). Cum îți dai seama dacă ești o persoană optimistă sau, din contră, una pesimistă? Închide puțin ochii și amintește-ți cum sună dialogul tău interior. Optimistul are o discuție pozitivă cu sine, își apreciază calitățile, reușitele, extrage învățături din eșecuri (da, are voie să greșească!). Pesimistul are dialoguri interioare predominant negative, este cel căruia frecvent "i se îneacă toate corăbiile".

Cum funcționează dialogul interior? Înainte de a deprinde tainele unei discuții eficiente cu tine, ar trebui să știi ce este și cum funcționează gândirea negativă (la fel cum apreciem binele în raport cu răul).

Specialiștii spun că gândurile noastre negative sunt marcate de distorsiuni cognitive (erori de gândire). Iată o listă cu zece astfel de distorsiuni și câteva posibile dialoguri interioare:

1. Totul sau nimic! Dacă nu e aşa cum ai planificat, totul e pierdut! "Nu am luat examenul! Dacă nu fac totul perfect, sunt inutil!"

2. Suprageneralizarea. Ai tendința de a cataloga toate situațiile ca fiind nefavorabile, dacă tocmai ai trăit una. "M-a trădat cel mai bun prieten. Nu poți avea încredere în nimeni!"

3. Filtrul mental (vederea în tunel). Te concentrezi doar pe aspectele negative ale unei situații și le ignori pe cele pozitive. Tocmai ai petrecut o zi frumoasă în familie, cu părinții și frații tăi. Spre seară, totăl tău te ceartă pentru că nu îți-ai terminat lecțiile la timp. În mintea ta, ziua frumoasă nu se mai vede, îți spui doar "Ce zi oribilă, nu se poate să muzică și tata ceva!"

4. Catastrofarea sau maximizarea. Te aștepți să se întâmple tot ce e mai rău, chiar dacă realitatea nu arată acest lucru. "Am greșit un exercițiu la test și e groaznic ce mi se întâmplă!"

5. Citirea gândurilor: concluzii pripite. Faci presupunerile despre ce și cum gândește o altă persoană despre tine, de obicei în termeni negativi. "Nu mi-a răspuns la mesaj. Sigur mă crede o persoană neseroasă!"

Dacă ai aruncat o privire asupra acestor distorsiuni cognitive și îți recunoști printre ele discursul interior, e momentul să realizezi că te sabotezi singur și poți să uiți de sertarul cu gânduri pozitive, dacă nu te apuci serios de muncă unu-la-unu cu tine însuți. Bine, poți conta pe ajutorul cuiva apropiat. Nu te speria, dacă ai ajuns până aici, ești pe drumul cel bun. Ori de câte ori te surprinzi având un discurs interior care nu te ajută cu nimic, aruncă o privire pe lista de afirmații pozitive scrise de Sorina Corneanu (scriitoare și autoare Tikaboo) și încearcă să faci loc în gândurile tale acelor idei care te pot ajuta să-ți schimbi perspectiva:

- Este în regulă să simt ceea ce simt, emoțiile sunt parte esențială din noi și ne ajută să ne cunoaștem mai bine și să ne acceptăm aşa cum suntem. Dar ele nu ne doboară. Vreau să vorbesc despre emoțiile mele.
- Nu-mi fac griji, obstacolele sunt doar teste care mă ajută să văd cât sunt de puternic.
- Voi fi bun cu ceilalți.
- Sunt ceea ce gândesc, aleg să gândesc lucruri frumoase – pentru a avea parte de ele.
- Pot realiza orice îmi doresc.
- Cuvintele și acțiunile mele sunt foarte puternice, îmi construiesc realitatea!
- Eșecul nu este un lucru rău, este un semn că pot mai mult.
- Oamenii sunt buni, dar cu toții au momentele lor de supărare. Nu-i judec!
- Nu trebuie să mă compar cu nimeni. Suntem diferiți – și suntem minunați aşa.
- Fiecare om are propriile sale talente.
- Bineînțeles că voi reuși. Fiecare persoană are ritmul și timpul său.
- Pot fi oricine îmi doresc să fiu. Aleg să fiu un om bun.
- Sunt liber să fiu eu însuți!
- Astăzi e o zi minunată, în care trebuie să fim recunoscători. Sunt recunoscător pentru...
- Bunătatea e o superputere.
- Viața e plină de momente magice.
- Sunt înconjurat de oameni care mă iubesc. Îi iubesc... la rândul meu!
- Totul în jur este frumusețe
- Chiar dacă suntem diferiți în atât de multe moduri, suntem cu toții extraordinari.
- Pot trece peste orice obstacol.

O gândire pozitivă autentică se bazează pe dovezi concrete. Este, mai degrabă, o gândire realistă. Cu alte cuvinte, evaluatezi obiectiv realitatea și te raportezi sănătos la situațiile de viață pe care le trăiești. Adică nu faci o tragedie dintr-un rezultat mic la un test, dacă știi că te-ai ales cu el pentru că nu te-ai pregătit suficient sau chiar nu ai fost în cea mai bună formă.

Gândirea pozitivă nu înseamnă să fii veșnic fericit, ci să fii capabil să-ți folosești eficient resursele personale în rezolvarea problemelor, raportându-te sănătos la tot ce se întâmplă în jurul tău. Și nu uita: nimeni nu e perfect! Tu de ce ai fi?!

consilier școlar, prof.
Delia Florina Tiudic

Stării psihologului

Campania 19 Zile de prevenire a abuzurilor și violenței asupra copiilor și tinerilor

consilier școlar, prof. Delia Florina Țiudic

În perioada 01-19.11.2022, în școala noastră s-au desfășurat activități care au avut drept scop conștientizarea cu privire la formele de abuz și neglijare, traficul de persoane, violența cu toate formele sale și s-au organizat acțiuni de prevenire a acestora în cadrul unui proiect educațional inițiat de Federația Internațională a Comunităților Educațive, secțiunea România (FICE România), organizație profesională non-guvernamentală, non-profit, afiliată ECOSOC (Consiliul Economic și Social al Uniunii Europene) ce activează din anul 1990 în domeniul promovării drepturilor copilului, inclusiv al accesului copiilor din toate mediile sociale și din toate zonele României, la o educație adecvată.

Pomind de la temele Campaniei 19 Zile de prevenire a abuzurilor și violenței asupra copiilor și tinerilor, elevii școlii noastre au derulat activități de prevenire și combatere a diverselor forme de abuz asupra copiilor, de informare despre situațiile de risc, dar și de conștientizare privind drepturile copilului, care trebuie respectate indiferent de rasă, etnie sau naționalitate, de culoarea pielii, de limba vorbită, de religia practicată, indiferent dacă sunt fete sau băieți. De asemenea, elevilor li s-a prezentat situația copiilor din țările sărace, care trăiesc diverse tipuri de abuz, de la abandon la malnutriție și neglijare.

Activitățile desfășurate în cadrul Campaniei au imbrăcat diverse forme: mese rotunde, realizare de postere, desene, compunerii, colaje, prezentări multimedia, clipuri video realizate de elevi și au oferit prilej de discuții, studii de caz și jocuri de rol, dezbateri, vizionări de filme. Elevii din întreaga școală au participat, alături de profesorii lor, dar și de reprezentanți ai Compartimentului de Analiză și Prevenire a Criminalității, din cadrul IPJ Maramureș, la acțiuni de prevenție, precum: "Prevenirea abuzului asupra copiilor. Stop agresiunii!", "Stop traficul de persoane!", "Clasa fără bullying, NU cyberbullying!", "Copacul prieteniei", "Aleg să mă implic!", "Be happy, be grateful", "Prevenirea neglijării copiilor", "Prevenirea dependenței de substanțe", "Prevenirea criminalității în rândul copiilor și tinerilor", "Școala fără bullying!", "Prevenirea malnutriției", "Prevenirea agresiunii asupra copiilor" etc. De asemenea, s-au realizat studii privind violența în mediu școlar și în cel familial.

Cele 19 teme ale Campaniei anului 2022 au fost:

1. Prevenirea implicării copiilor în conflicte armate
2. Prevenirea violenței și abuzului sexual asupra copiilor
3. Prevenirea agresiunii asupra copiilor
4. Prevenirea neglijării copiilor
5. Prevenirea muncii copiilor
6. Prevenirea pedepselor corporale
7. Prevenirea vânzării copiilor
8. Prevenirea prostituției copiilor
9. Prevenirea pornografiei sexuale online asupra copiilor
10. Prevenirea traficului de copii
11. Prevenirea turismului sexual cu copii
12. Prevenirea practicilor tradiționale dăunătoare
13. Prevenirea copiilor străzii
14. Prevenirea discriminării pe baza condițiilor de sănătate
15. Prevenirea dependenței și a abuzului de substanțe
16. Prevenirea malnutriției
17. Prevenirea pericolelor TIC (tehnologia informației și comunicațiilor)
18. Prevenirea răpirii
19. Justiția pentru minorii și copiii privați de libertate / Ziua Mondială pentru prevenirea violenței împotriva copiilor/tinerilor 19 noiembrie.

Ziua Mondială de 19 noiembrie a fost creată pentru a fi în sinergie cu Ziua Universală a Copilului (20 noiembrie), promovând Convenția cu privire la drepturile copilului.

Prin implicarea în activitățile Campaniei s-a urmărit:

- Dezvoltarea de strategii la nivelul școlii pentru prevenirea abuzurilor asupra copiilor;
- Încheierea unor parteneriate active care să vizeze realizarea de acțiuni de prevenire a abuzurilor și neglijării copiilor;
- Formarea unei atitudini suportive, la nivel de comunitate (școlară, educațională, socială) față de copiii care au suferit diverse forme de abuz sau neglijare, care au unul sau ambii părinți la muncă în străinătate, care provin din medii dezavantajate, care fac parte din grupuri de risc;
- Favorizarea comunicării reale, assertive între copii și cadre didactice, în scopul identificării timpurii a formelor de abuz sau neglijare la care sunt supuși aceștia;
- Favorizarea exprimării artistice a copiilor (prin desene, plante, afișe, postere, compunerii, prezentări multimedia) în domenii sensibile ale realității sociale (consum de droguri și alte substanțe ilicite, trafic de persoane, abuz sau neglijare, plecarea părinților la muncă în străinătate, etc.).

Produsele activităților (desene, plante, afișe, postere, compunerii, prezentări multimedia) au fost apreciate la nivelul claselor de elevi, dar și în cadrul expozițiilor din școală.

Au participat aproximativ 450 de elevi din clasele primare și din cele gimnaziale.
Felicitări elevilor și cadrelor didactice pentru implicare!

Stătul psihologului

Sunt timid, dar mă tratez...

profesor logoped Alexandra Groza

Timiditatea nu este o alegere și ea este firească atât timp cât nu devine excesivă și ne împiedică să interacționăm din punct de vedere social, atât cu copiii, cât și cu adulții. Toți suntem timizi într-o oarecare măsură, sau într-un anumit moment al vieții, dar mulți dintre noi am învățat să ne ascundem frâmântările interioare și să acționăm ca și cum am avea siguranță de sine.

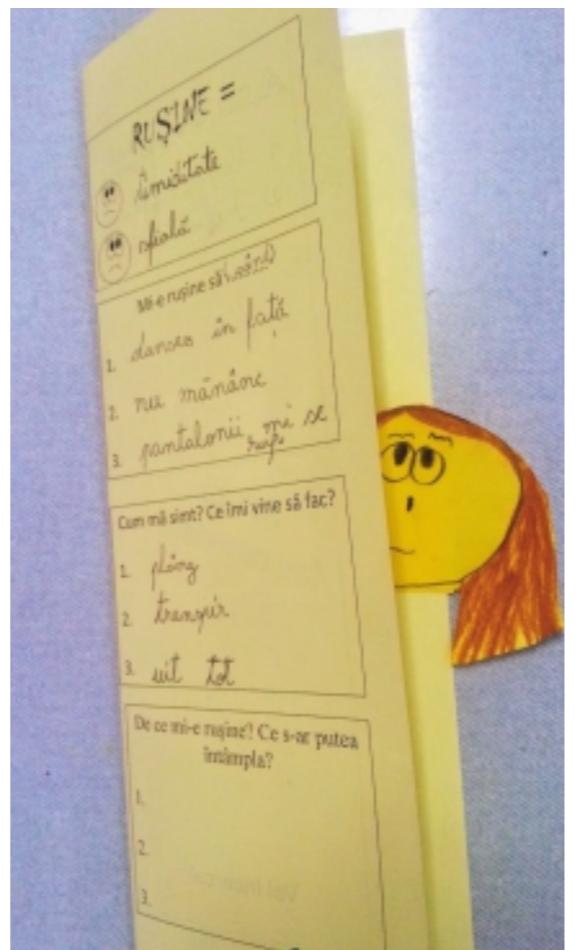
Timiditatea este definită ca fiind acea însușire care ne face să fim lipsiți de îndrăzneală, sfioși, sau chiar jenați în anumite situații. Ea poate proveni din trăsăturile genetice, mediul în care a fost crescută persoana sau o combinație a ambelor. Nu este deloc greu să recunoști un timid, pentru că e vorba de o persoană care este greu de abordat din cauza sfelii, prudenței sau neîncrederii, foarte rezervată și extrem de rușinoasă.

Iată câteva caracteristici ale unei persoane timide:

- Se teme că va fi evaluată negativ, judecată sau criticată;
- Este foarte retrasă;
- Este tot timpul în alertă;
- Îl este foarte greu să ia inițiativa;
- Crede că este neatractivă și că nu poate fi iubită;
- Se simte frustrată, neliniștită, nefericită;
- Se înroșește, tremură, transpiră excesiv atunci când vrea să își expună punctul de vedere.

Câteva sugestii care să te ajute să învingezi timiditatea:

- Începeți ziua cu o atitudine pozitivă față de voi însăși! Acest lucru va genera sentimente pozitive, care să vor face să vă simțiți bine toată ziua. Câteodată nu strică să spui: "Sunt grozav, voi avea succes în tot ce fac!"
- Interacționați cu cei din jurul vostru! Ieșind din casă, participând la anumite activități ale grupului de apartenență (clasa, de exemplu), sau cunoscând noi persoane, este primul pas să scăpați de timiditate.
- Zâmbiți și încercați să păreți relaxați în compania altora! Dacă stați tot timpul rigizi, taciturni, puteți da impresia că sunteți nepoliticoși sau neprietenosi.
- Fiți sinceri! Pentru a vă învinge defectele, trebuie întâi să vi le recunoașteți. Înfruntând adevarul, vă veți putea da seama cum să acționați. Admitând că sunteți timizi, înțelegeți că trebuie să faceți mai multe.
- Spuneți-le și altora că sunteți timizi! Mulți dintre cei care "suferă" de timiditate evită contactul vizual, și, din această cauză, pot părea aroganți. Recunoscând că motivul pentru care păreți atât de distanți nu veți face decât să interacționați mai bine cu cei din jur.

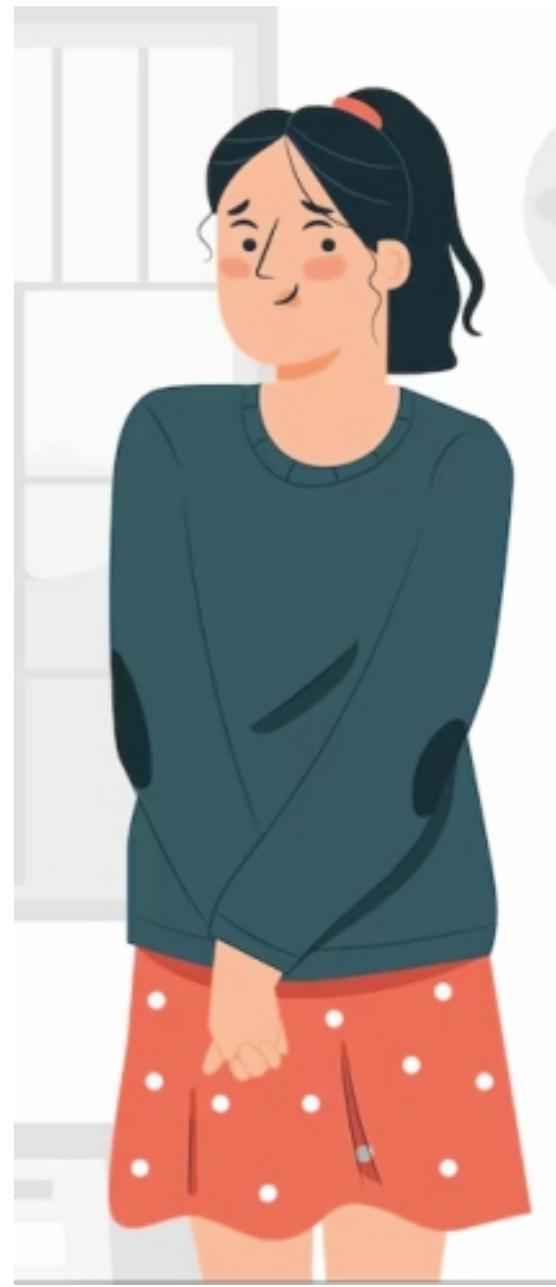

Iată, acum, și câteva sfaturi pentru părinții copiilor timizi:

- Nu fiți superprotectori! Deși ar părea contradictoriu, vă puteți ajuta copilul mult mai eficient lăsându-l să facă față singur provocărilor. Nu săriți în ajutorul lui la orice semn de stres sau supărare, mai bine oferiți-i un suport indirect. Gradat, expuneți-vă copilul la situații, oameni și experiențe noi, pentru ca el să învețe să facă față noilor provocări.
- Încurajați copiii să exploreze noi lucruri și situații! Demostrați-le că au anumite abilități și încurajați-i să fie autonomi.
- Arătați-i respect și înțelegere! Copilul are viața lui emoțională diferită de a dvs. Este important să-i demonstrați că îi înțelegeți timiditatea stând de vorbă cu el despre sentimentele sale. Apoi, arătați-i ce ar avea de câștigat dacă ar încerca noi experiențe, în ciuda faptului că se teme. Depășirea anxietății și fricii nu este un proces simplu, este nevoie de simpatie, răbdare și perseverență.
- Ajutați-i să cultive prietenii! Invitați acasă câțiva prieteni ai copilului, acordându-le cât mai multă libertate în realizarea planurilor de joacă. Astfel, vor câștiga experiență în relațiile cu alți copii.
- Sfătuți-vă cu profesorii! În general, profesorii acordă fie o prea mare atenție unui copil timid, fie interpretează tăcerea și pasivitatea lui ca dezinteres pentru școală. Discutați cu aceștia ce măsuri ar trebui luate.
- Pregătiți-vă copilul pentru noi experiențe! Puteți contribui la reducerea fricii și anxietății ajutându-l să se obișnuiască cu experiențe noi (de exemplu, cum să ceară informații unui adult, cum să se comporte la o petrecere etc.).

- Ajutați-l să-și găsească activități potrivite vîrstei! Încurajați copilul să se implice în activitățile extrașcolare pentru a-și dezvolta relațiile cu prietenii și deprinderile sociale.
- Feriți-vă de certuri! Este foarte important să-i oferim copilului siguranță și armonia în familie pentru a se dezvolta armonios.
- Folosiți-vă și de propriul dvs. comportament! Dacă nu sunteți un părinte timid, înțelegeți că, poate, copilul dvs. are nevoie de mai mult timp pentru a se simți relaxat la o nouă situație. Dacă și dvs. sunteți timid, veți putea să vă folosiți de propria dvs. timiditate ca de o nouă cale de a vă ajuta copilul să o depășească pe a lui. Timiditatea e o stare emotivă perfect vindecabilă!

Rubrica sportivă

Rezultatele sportive obținute de școala noastră în anul școlar 2022-2023

Rubrică realizată de prof. Florin Șter și Georgiana Măzăreanu

În luna noiembrie 2022

- Echipa de fotbal U8 a școlii noastre a participat la "Cupa Tymbark Junior. Descoperim Campioni", clasându-se la faza județeană pe locul III.

Rezultatele la faza grupelor s-a desfășurat astfel:
 ȘC. "D. CANTEMIR" 2-2 ȘC."GEORGE COŞBUC" SIGHETU M.
 ȘC."D. CANTEMIR" 5 - 0 ȘC. GIMN. MOISEI
 ȘC. GIMN. MOISEI 0 – 9 ȘC. "G. COŞBUC"
 SIGHETU M.

La finala mică lucrurile au decurs după cum urmează:

ȘC. "D. CANTEMIR" 5-0 ȘC. "L. BLAGA"
 FĂRCAȘA

CLASAMENT:

1. ȘC. "G. COŞBUC" SIGHET
2. ȘC. "L. BLAGA" BM
3. ȘC. "D. CANTEMIR" BM
4. ȘC. "L. BLAGA" FĂRCAȘA

COMPONENTĂ ECHIPEI:

- 1.PITURA ALEXANDRU II C
- 2.MĂDĂRAS LUCA II C
- 3.GODJA RĂZVAN II C
- 4.TURC MATIAS II D
- 5.TURC MIHAI II A
- 6.IRIMUŞ LUCA II B
- 7.HOTEA LUCA II B
- 8.TĂMAS VASILE II A
- 9.DOBROVOLSKI ARIS II C
- 10.ŞTER BOGDAN O F
- 11.VRAJA DAVID II A

La aceeași competiție a participat și echipa de fotbal U10, care a obținut tot locul III la faza județeană

Faza grupelor s-a jucat după cum urmează:

ȘC. "D. CANTEMIR" 1 – 2 ȘC. PROF. RUSCOVA
 ȘC. "D. CANTEMIR" 6 – 0 ȘC. "L. BLAGA"
 FĂRCAȘA
 ȘC. PROF. RUSCOVA 4 – 2 ȘC. "L. BLAGA"
 FĂRCAȘA
 Iar la finala mică ȘC. "D. CANTEMIR" 4 – 2
 ȘC. "G. COŞBUC" SIGHETUL M.

CLASAMENT:

1. ȘC. "L. BLAGA" BM
2. ȘC. PROFESIONALĂ RUSCOVA
3. ȘC. "D. CANTEMIR" BM
4. ȘC. "G. COŞBUC" SIGHETUL M.

COMPONENTĂ ECHIPEI:

1. TIVADAR MATEI III B
2. BUDA DRAGOŞ III C
3. TURC TUDOR IV B
4. ȘTER VLAD IV B
5. CHENDREAN LUCA IV A
6. BLIDAR RĂZVAN III D
7. GLIGAN LUCA III C
8. BĂLAN MARCUS IV C
9. MARC MATEI IV C
10. MĂRIEŞ ANDREI IV A
11. CHINDEA DRAGOŞ IV C
12. MARIŞ ALEXANDRU III A

Echipele au fost pregătite și coordonate de prof. Șter Florin.

În luna decembrie catedra de sport a Școlii Gimnaziale "Dimitrie Cantemir" a organizat competiția de Șah CUPA "Moș Crăciun", aceasta fiind o selecție a elevilor pentru echipa reprezentativă a școlii la Olimpiada Națională a Sportului Școlar.

Rezultatele la Cupa "Moș Crăciun" au fost următoarele:

Băieți:

- Locul I - Andrei Năsui, clasa a IV-a B
- Locul II - Luca Pîrje, clasa a VII-a A
- Locul III– Alexandru Petreuș, clasa a III-a D
- Mențiune - Matei Pop, clasa a VII-a D

Fete:

- Locul I - Iulia Avram, clasa a IV-a B
- Locul II - Oana Stan, clasa a VI-a A
- Locul III – Miruna Covaci, clasa a IV-a B
- Mențiune - Iulia Matei, clasa a VII-a B

În luna ianuarie 2023, echipa de Șah a școlii a reușit să obțină următoarele rezultate la faza județeană a Olimpiadei Naționale a Sportului Școlar:

- Locul II și calificare la faza județeană - Avram Iulia, clasa a IV-a B;
- Locul VI – Covaci Miruna, clasa a IV-a B;
- Locul VI - Năsui Andrei, clasa a IV-a B;
- Locul VIII - Chira Alex, clasa a V-a A

Elevii au fost coordonați de domnii profesori Șter Florin și Măzăreanu Georgiana.

La Olimpiada Națională a Sportului Școlar, la nivel gimnazial, în anul 2023, școala noastră a obținut următoarele rezultate: echipa de handball băieți a ocupat locul III la etapa județeană, fiind coordonați de prof. Lupșe Iulian.

CLASAMENTUL:

1. LIC. AGRICOL "ALEXIU BERINDE" SEINI
2. ȘC. "NICOLAE IORGA" BM
3. ȘC. "D. CANTEMIR" BM
4. ȘC. NR. 18 SIGHETUL MARMAȚIEI
5. ȘC. POIENILE DE SUB MUNTE

COMPONENTĂ ECHIPEI:

1. BUD DAVID VII A
2. CÂRLAN CRISTIAN VIII A
3. CHELEMENT TUDOR VIII A
4. MĂRIEŞ MIHAI VIII A
5. POP MATEI VII D
6. ROMAN ANDREAS VII C
7. SÂNGEORZAN ERIK VI A
8. SILAGHI LUCAS VI B

La tenis de masă, faza județeană, elevii Lupșe Cezara și Chelement Tudor din clasa a VIII-a A au obținut următoarele rezultate:

1. LUPŞE CEZARA LOC II
2. CHELEMEN TUDOR LOC IV

Elevii au fost coordonați de domnul profesor Șter Florin.

Rubrica sportivă

Sfaturi pentru o alimentație sănătoasă

Rubrică realizată de prof. Andreea Griga și Georgiana Măzăreanu

Iată câteva sfaturi importante pentru un stil de viață sănătos ce pot deveni deprinderi pe viață:

1. Nu săriți peste micul dejun!

Fie că este vorba doar de o banană și un pahar cu lapte, micul dejun îți încarcă bateriile de dimineață și te ajută să-ți menții energia aproape toată ziua.

2. Alegeti gustări sănătoase!

Atunci când simți nevoie să ronțăi ceva, e adevărat că este mai comod să mânânci biscuiți sau chipsuri. Însă aceste gustări sunt, de obicei, sărace în nutrienți și conțin multe calorii. Mai bine încearcă să te aprovizionezi cu gustări sănătoase, cum ar fi fructele, nucile și semințele nesărate și iaurturi simple, fără îndulcitori.

3. Beți apă!

BETI apă la ora mesei și păstrați sucul și băuturile dulci doar pentru răsfățul ocasional. Deși sucul poate conține elemente nutritive valoroase și dă energie organismului, copiii ar trebui să bea apă în primul rând atunci când le este sete, nu băuturi îndulcite cu zahăr.

4. Distrați-vă în bucătărie!

Gătiți și distrați-vă împreună cu familia, e mult mai distractivă pregatirea mesei împreună.

5. Nu vă grăbiți!

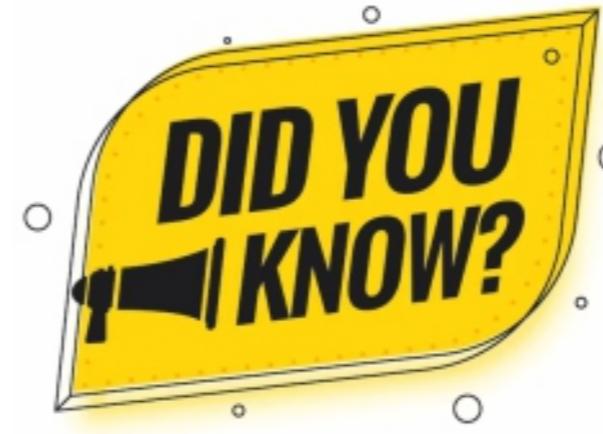
Mâncatul pe îndelete este recomandat pentru orice vîrstă, mai ales dacă dorești să menții controlul asupra kilogramelor. Durează cam 20 de minute ca mesajul transmis de stomac că este sătul să ajungă la creier.

6. Fiți creativi!

Curiozități din lumea sportului

Rubrică realizată de prof. Georgiana Măzăreanu

Meci de tenis de 11 ore

Jocul de tenis este descris ca fiind o activitate intensă, dar plăcută de multă lume. Nu este de mirare că, în 2010, la Wimbledon, s-a disputat un meci care a durat 11 ore. John Isner și Nicolas Mahut au dovedit perseverență, motivare și dorință de câștig. Ei bine, ei au reușit să le ofere spectatorilor un joc intens, care a durat 11 ore și 5 minute. Prima parte a jocului a avut patru seturi și s-a oprit din cauza lipsei de lumină naturală pe teren. A doua zi s-a reluat activitatea și cei doi jucători au continuat până la setul cincii. Din păcate, în această zi istoria s-a repetat și lipsa luminii naturale i-a făcut să lungescă jocul cu încă o zi. În cele din urmă, învingător a ieșit Isner, după un meci solicitant din toate punctele de vedere.

Schiul era o formă de transport

În momentul de față schiul este un sport de iarnă care are mulți iubitori. Lumea aşteaptă cu mult interes venirea iernii pentru a putea lua parte la astfel de activități pe pârtie. Ei bine, lucrurile nu au stat mereu așa. În urmă cu mult timp, lumea se baza pe schiuri pentru a ajunge de la un punct la altul. Este bine de știut că schiul este o activitate preistorică, veche de peste 5000 de ani. În acest sens există picturi rupestre care înfățișează schiori. O altă curiozitate este legată de cea mai veche pereche de schiuri. Originare din Rusia, acestea au o vechime de vreo 6000 de ani. Nu în ultimul rând, în trecut schiurile erau asimetrice. În timp ce un schi era mai lung și nearcuit și se folosea îndeosebi pentru alunecare, celălalt era mai scurt și era folosit pentru a oferi avânt sau servea la alte mișcări.

Rubrica sportivă

De ce să facem mișcare?

Rubrică realizată de prof. Iulian Lupșe

Din cele mai vechi timpuri, existența omului a fost strâns legată de activitățile fizice. Pentru a supraviețui, omul a fost nevoie să-și procure mijloacele necesare prin cules, vânătoare, construcție de adăposturi, cultivarea diferitelor fructe, legume și cereale.

Toate aceste îndeletniciri implicau activități fizice viguroase, îndemânare, viteză și rezistență. Cu alte cuvinte, mai mult de nevoie, ne-am "programat" singuri pentru o viață activă, în care diferitele activități fizice să ocupe o mare parte din ritmul nostru circadian.

Odată cu revoluția industrială, activitatea fizică a omului s-a redus, produsele necesare traiului zilnic fiind mult mai ușor de obținut, distribuit și consumat. Prin utilizarea mașinilor și uneltelelor, s-a trecut de la folosirea forței brațelor, la folosirea intelectului. Ca un revers al medaliei, apar și primele afecțiuni medicale legate de sedentarism. Cu cât o civilizație e mai avansată din punct de vedere tehnologic, cu atât șansele apariției acestor afecțiuni sunt mai ridicate, în lipsa unor măsuri de contracarare.

În zilele noastre asistăm la "o explozie" a bolilor cardiovascular, tulburări metabolice, obezitate, deviații ale coloanei vertebrale și anxietate. În rândul tinerilor, apariția internetului și implicit a diferitelor aplicații, jocuri, activități online, au dus la o acutizare a problemelor medicale legate de inactivitatea fizică. Niște adulții nu stau mai bine la acest capitol, funcție de natura profesiei, fiecare e afectat mai mult sau mai puțin de sedentarism.

Dacă ați citit până aici, înseamnă că v-am stârnit niște interesul și putem trece mai departe. Aminteam mai sus de măsuri de contracarare, măsuri simple și la îndemâna tuturor: lecția de Educație fizică, practicarea în mod organizat a unor ramuri de sport sau activități fizice independente. Beneficiile rezultante sunt numeroase, nu le voi enumera pe toate, dar trebuie să amintesc următoarele:

1. Beneficii anatomic

Dezvoltarea fizică armonioasă, în cazul copiilor, prin practicarea diferitelor exerciții fizice, se obține o structură armonioasă a întregului corp, cu proporții ideale. Crește masa musculară în detrimentul stratului adipos, se întăresc sistemul osos, ligamentele și articulațiile. Prin întărirea mușchilor scheletici se previn viciile de postură, afecțiuni ale coloanei vertebrale ca cifoza, scolioza, lordoza etc.

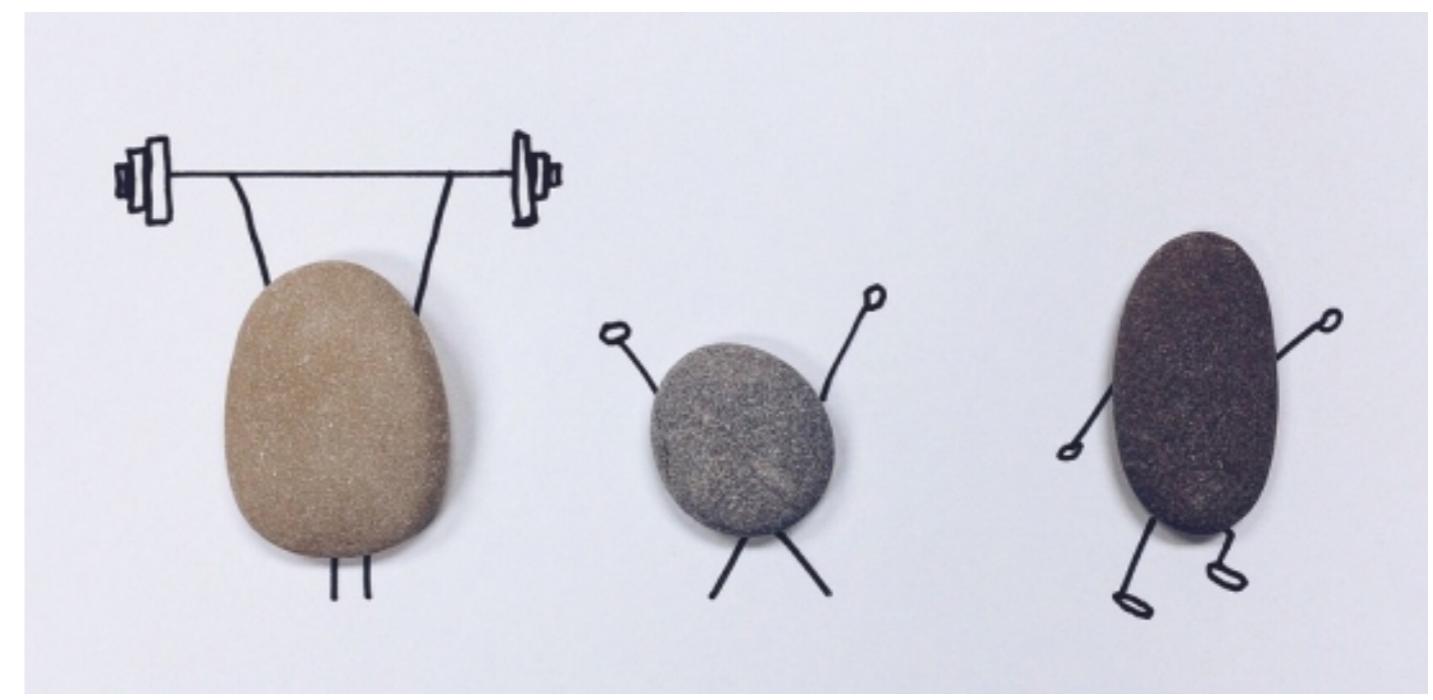
2. Beneficii funcționale

Prin practicarea unor exerciții viguroase, în funcție de durată și intensitatea acestora, a pauzelor, avem o adaptare a organismului și a organelor interne concretizată prin modificarea masei acestora, a aparatului circulator, respirator, adaptări metabolice și energetice, o dezvoltare a calităților motrice ca îndemânare, viteză, forță, rezistență, mobilitate sau suplete. Tot aici trebuie să amintim creșterea imunității prin stimularea producției de anticorpi și scăderea eliberării hormonilor de stres.

3. Beneficii mentale și sociale

Practicarea exercițiilor fizice sau a unei ramuri de sport duce la eliberarea în corp a endorfinelor, acestea fiind responsabile cu starea de bine. Totodată îmbunătățește atenția, concentrarea, scăderea stresului și a depresiei, crește calitatea somnului, se obține și menține o greutate optimă, crește încrederea în sine, te învață să câștigi și să pierzi. Omul este o ființă socială, iar apartenența la un grup cu interes comune nu poate să-i aducă decât satisfacții.

Sper că cele scrise mai sus vă vor convinge să introduceți mișcarea și exercițiile fizice în activitatea dumneavoastră cotidiană, sau să-i convingeți pe apropiații dumneavoastră să dea curs invitației.

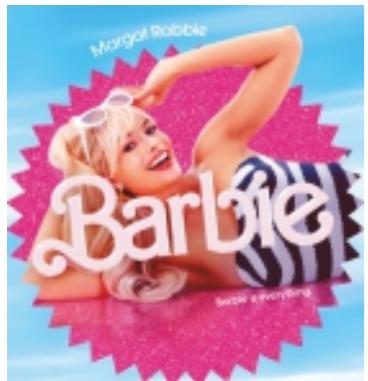
*Articol realizat de
Mihaela Ardelean și Luana Dorca
prof. coordonator Maria Szerasz*

CAPYBARA este un star al zilelor de azi, o rozătoare sassy care face furori pe internet și pune un zâmbet pe fețele tuturor, este medicamentul perfect pentru o zi rea. Abilitatea sa de a "ok I pull up" ne face pe toți să vedem partea plină a paharului. Peste 400000 de videouri au fost făcute, totul începând de la melodia rusească intitulată "Capybara".

CREATORII DE CONTENT

Un rol mare în viața noastră îl poartă chiar creatorii de content. De la youtuberi până la influenceri viața noastră se rotește în jurul lor. Câteodată gustările nu au același gust fără un video care să îți "fie alături" sau temele nu sunt aşa de ușor de făcut fără un podcast, sau indianul care poate explica totul pentru tema la matematică.

FILME

Vara se apropie cu pași repezi, aducând cu ea zile caniculare în care moleșeala ne poate cuprinde pe oricare dintre noi. Ca să ne ferim de ea, ne ocupăm timpul cu câte și mai câte: ieșiri în oraș, la strand sau la cinema.

Când vine vorba de filme, vara anului 2023 pune în scenă o așteptată creație cinematografică: filmul Barbie. Recomandat celor peste 13 ani, filmul Barbie îmbină acțiunea, fantasy-ul și comedia, ridicând așteptările tuturor. Filmul va stârni curiozitatea multor tineri, în special după impactul pe care "barbiecore" l-a avut asupra modei în urmă cu un an. Articolele vestimentare roz făceau furori pe covoarele roșii, câteva din celebritățile care au îmbrățișat acest trend fiind, în primul rând, Nicki Minaj, urmată de Harry Styles, Khloe Kardashian, Hailey Bieber și mulți alții.

După cum știm cu toții, păpușile Barbie au fost îndrăgite nespus până acum, iar acest film este prilejul perfect de "a le cunoaște" mai bine. Vizionare plăcută!

VIDEOCLIPURILE SCURTE ȘI INFLUENȚA LOR

Cu toții știm momentul în care un val de plăcuteală ne face să deschidem orice social media pentru a da scroll până când ne dăm seamă că 3 ore din, "pausa" luată s-au scurs uitându-ne la meme-uri; story time-uri; și cele mai ciudate lucruri pe care nu te așteptai să le vezi. Faptul că distribuirea lor stă la două click-uri distanță face ca bara de notificări a prietenilor să explodeze și la rândul nostru să fim bombardăți cu ore întregi de content la care răspundem cel mai des cu "noi", "tu", "eu", "efectiv" etc.

Culoarea anului 2023 este Viva Magenta

prof. înv primar Alina Thira

Institutul Pantone a ales culoarea anului 2023, aceasta fiind Viva Magenta sau "roșu purpuriu care aduce un echilibru între cald și rece".

Compania americană evidențiază în fiecare an o culoare ce reflect cultura actuală, iar de această dată a fost desemnată o nuanță "hibridă", sugestivă pentru existența noastră în lumea fizică și digitală. Viva Magenta a fost anunțată oficial în urmă cu o lună, cât să dea timp producătorilor să lanseze pe piață cât mai multe produse în ton cu tendințele. Vitează și neînfricată, **Viva Magenta**, este o culoare vibrantă, a cărei exuberanță promovează optimismul și bucuria, după cum au explicat reprezentanții Pantone.

Ce înseamnă culoarea Viva Magenta și de la ce a pornit ideea?

Această Viva Magenta este o combinație perfectă între pink Valentino și red Valentino. Este un melanž, o culoare hibridă. Cei de la Pantone întotdeauna s-au jucat pe culori atipice, sunt mari maeștri în a găsi simbolistici.

Cum poate fi folosită și asortată culoarea Viva Magenta?

În momentul în care pui împreună această idee de modernitate cu cea de forță cromatică, nu poate să iasă decât un lucru fabulos care poate fi folosit peste tot. În decorațiuni, putem vedea această culoare ca un contrapunct, un accent. De exemplu, într-o casă foarte minimală, un accent de culoare de obicei dă bine.

Viva Magenta este o culoare statement, care îmbrățișează fiecare personalitate, încurajând manifestările spiritelor rebele, o cromatică ce conferă energie și încredere.

Hainele în culoarea anului 2023 sunt ideale pentru a crea un look sofisticat, dar și pentru a ieși în evidență oriunde te vei duce.

Dentru adolescenți

CYBERBULLYING

prof. coordonator **Sandru Mirela**

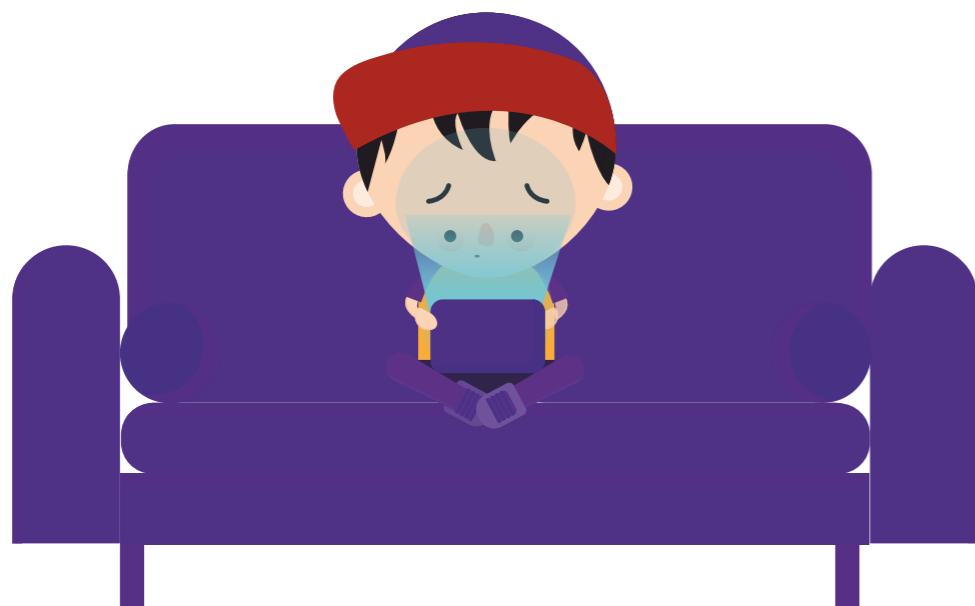

Inevitabil, tehnologia face parte tot mai mult din viețile noastre și în special ale copiilor. Dispozitivele precum smartphone-ul, tableta sau laptopul devin extrem de utile în activități precum cele educaționale, de divertisment sau de socializare. Fiecare dintre noi ne putem bucura de toate aceste beneficii oferite de tehnologie și putem fi în siguranță, atunci când cunoaștem riscurile și stim ce comportament este adecvat în mediul online.

Odată cu creșterea ratei de utilizare a internetului și a dispozitivelor digitale, au apărut și riscurile la care utilizatorii sunt expuși și care ajung să facă tot mai multe victime, în special în rândul copiilor și adolescenților, extrem de vulnerabili în fața pericolelor din cauza lipsei informării.

Riscuri în utilizarea Internetului

Conform studiilor realizate, cele mai des întâlnite 5 pericole cu care copiii se confruntă în mediul online sunt: cyberbullying, securitatea informațiilor private, conținuturi neadecvate, distribuirea informațiilor, deosebirea informațiilor reale de cele false. Anual, tot mai multe persoane și în special copii și adolescenți sunt victimele unor acte de hărțuire cibernetică, li se fură date personale și se expun multor pericole divulgând public date precum locația actuală, adresa și informații cu caracter personal.

Agresiunea pe Internet, numită și *agresiune online* sau *cyberbullying*, este hărțuirea cu ajutorul calculatorului sau a telefonului mobil. Hărțuirea are loc pe bloguri, pagini personale, forumuri, e-mail, SMS, MMS, agresiunea realizându-se prin încărcarea unor poze sau imagini video pe Internet fără a ține cont de dreptul la viața privată a victimei, răspândirea minciunilor sau postarea de fotografii jenante ale cuiva pe rețelele de socializare, transmiterea de mesaje supărătoare sau de amenințări prin platformele de schimb de mesaje, copierea identității unei persoane și transmiterea în numele acesteia de mesaje răuvoitoare.

Sfaturi pentru a fi în siguranță în mediul online

Ghidarea copiilor către conținutul potrivit, care le poate veni în ajutor, informarea cu privire la navigarea internetului în siguranță, recunoscând pericolele de tip spam sau phishing și cel mai important, informarea asupra comportamentului pe care copiii trebuie să-l aibă atât online cât și offline, pentru a nu fi implicați în acțiuni de tip cyberbullying, este foarte importantă, sunt doar câteva informații de bază pe care de care orice copil care utilizează tehnologia ar trebui să le cunoască.

Iată câteva din lucrurile pe care poți să le faci pentru a fi în siguranță atunci când navighezi pe internet:

- familiarizează-te cu tehnologia
- alege parole sigure, dar nu spune nimănui decât părinților
- nu postează poze cu tine sau familia ta
- nimic din ce publici pe Internet nu vei mai putea șterge definitiv
- nu publică date cu caracter personal
- când te simți în pericol pe Internet cere ajutorul unui adult în care ai încredere.

Cu toții ne dorim să punem capăt agresiunilor online, de aceea raportarea cyberbullyingului este atât de importantă. Trebuie să ne gândim la faptul că ceea ce distribuim sau spunem îi poate răni pe ceilalți. Trebuie să fim binevoitori unii cu ceilalți în mediul online și în viața reală.

Depinde de noi toți!

Dicționarul societății interculturale

prof. Alexandra Vass

A – "Cu acuarele poți crea un desen cu iubire și respect, poți crea o cetate." (Ryana Dunca, 6D)

B – "Binele face bine." (Orhideea Pușcaș, 6A)

C – "Calmează-te când nu poți tolera ceva." (Carla Cicean, 6B)

D – "Viața este un desen realizat de fiecare. Neprețuită..." (David Bîrlea, 6B)

E – "Eliberează ce ai în minte, dar într-un mod educat." (Carla Cicean, 6B)

F – "Ficțiune pentru creativitate și pentru a învăța lecții de viață." (Ania Gog, 6B)

G – "Din greșeli vezi adevărul, suferința produsă." (Ryana Dunca, 6D)

H – "Harul diversității trebuie prețuit mereu." (Alex Găvruș, 6A)

I – "Xenofobia nu este acceptată în interculturalitate." (Andrei Timar, 6C)

Î – "Înțelepciunea ți-o creezi pe timp ce trece." (Cezar Mureșan, 6D)

J – "Judecările corecte sunt revizuite înainte de a fi spuse." (Alex Găvruș, 6A)

K – "Unii kilometri îi faci singur, dar atunci când ai pe cineva lângă tine e altcumva." (Darius Bușecan, 6B)

L – "Loialitatea este cea mai bună prietenă într-un grup." (Orhideea Pușcaș, 6A)

M – "Modestia este cheia într-o societate." (Andrada Țicală, 6B)

N – "Newluminează-ți inima ca New York!" (Ania Gog, 6B)

O – "Organizează o întâlnire cu un prieten pe care nu l-ai mai văzut de mult." (Darius Bușecan, 6B)

P – "Principalul pas în a accepta pe cineva este să te accepți pe tine." (Iulia Fiscușan, 6D)

Q – "Quintalul urii are o greutate pe care iubirea o poate sparge." (Darius Bușecan, 6B)

R – "Fii răbdător și așteaptă-ți rândul!" (Andrada Țicală, 6B)

S – "Spiritul și sârghiuța unui om pot lumina." (Nuria Dumitorean, 6A)

Ș – "Siretlicurile te pot păgubi..." (Nuria Dumitorean, 6A)

T – "Toleranța este primul pas în a accepta." (Gabriel Năsui, 6D)

Ț – "Țările sunt diferite, asta le face speciale." (Cezar Mureșan, 6D)

U – "Cucerește-ți mintea aşa cum cucerește uliul cerul." (David Moanță, 6A)

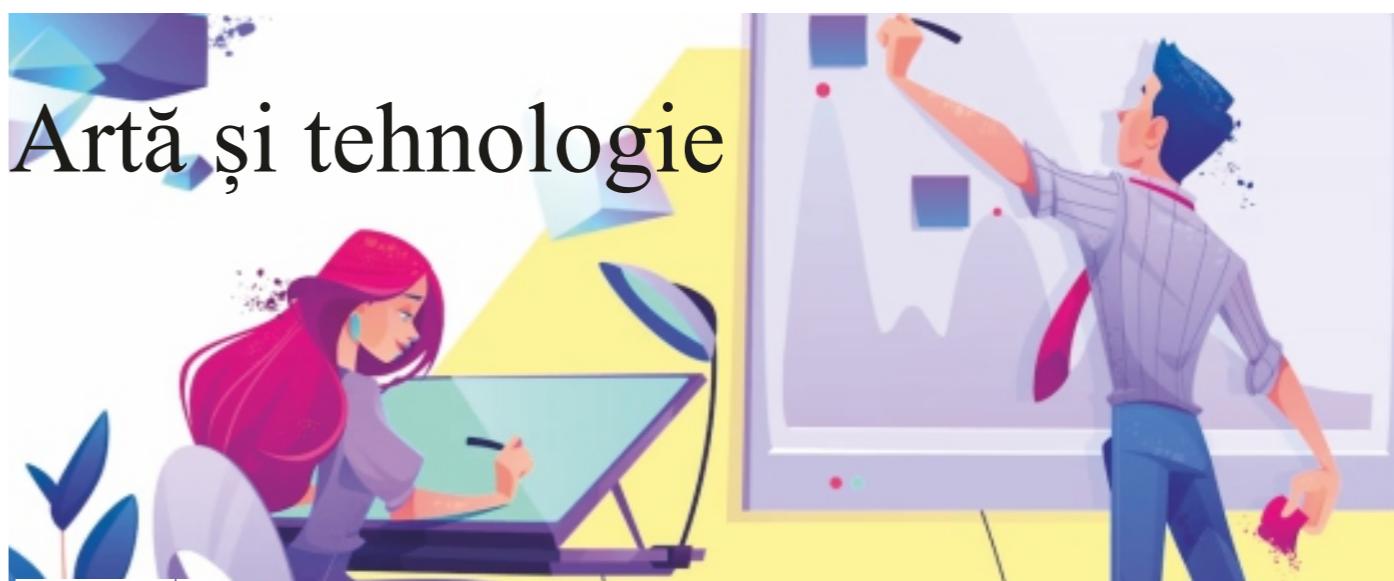
V – "Nu contează religia sau culoarea, suntem toți oameni cu emoții și visuri." (Paul Ardelean, 6D)

W – "Win the battle within yourself!" (David Moanță, 6A)

X – "Xenofobia vine de la oamenii care sunt confortabili." (Carla Cicean, 6B)

Y – "Practică yoga pentru a te relaxa." (Darius Bușecan, 6B)

Z – "Să zetăm orice ne-ar putea transforma în roboți!" (prof. Alexandra Vass)

Stiai că...

- ... arta digitală a apărut odată cu dezvoltarea computerelor și a software-urilor de grafică?
- ... prin intermediul programelor de grafică, precum Adobe Photoshop sau Illustrator, artiștii pot crea imagini complexe și detaliate care pot fi imprimate sau afișate pe ecrane?
- ... tehnologia a permis artiștilor să creeze filme și videoclipuri de înaltă calitate, cu efecte speciale și sunet de calitate superioară?
- ... arta interactivă implică utilizarea tehnologiei pentru a permite publicului să interacționeze cu opera de artă, creând o experiență unică și personalizată pentru fiecare spectator?
- ... arta și tehnologia sunt două domenii care se completează reciproc, ducând la apariția unor noi forme de artă și la o mai mare accesibilitate a acesteia?
- ... tehnologia a permis artiștilor să creeze opere de artă video de înaltă calitate, cu efecte speciale și sunet de calitate superioară, iar acestea pot fi distribuite pe internet sau alte platforme media?
- ... arta interactivă permite publicului să interacționeze cu opera de artă, prin intermediul tehnologiei? De exemplu, există instalații artistice interactive care răspund la mișcarea publicului sau aplicații mobile care permit utilizatorilor să exploreze o operă de artă într-un mod interactiv?
- ... unii artiști folosesc tehnologii precum realitatea virtuală și augmentată pentru a crea opere de artă unice și immersive, care permit spectatorului să se simtă parte din opera de artă și să o experimenteze într-un mod nou și inovativ?
- ... tehnologia a permis artiștilor să aibă o mai mare libertate de exprimare și să își exploreze creativitatea în noi moduri? De asemenea, a permis artiștilor să ajungă la un public mai larg și să își distribuie operele de artă în mod mai eficient, prin intermediul internetului și a altor platforme digitale.
- ... artă digitală a apărut odată cu dezvoltarea computerelor și a software-urilor de grafică?
- ... programele de grafică precum Adobe Photoshop sau Illustrator permit artiștilor să creeze imagini complexe și detaliate pentru operele lor de artă digitală?
- ... arta video poate fi distribuită pe internet sau alte platforme media datorită tehnologiei?
- ... arta interactivă implică utilizarea tehnologiei pentru a permite publicului să interacționeze cu opera de artă?
- ... tehnologia a făcut arta mai accesibilă și mai ușor de creat, permitând astfel artiștilor să își exprime creativitatea într-un mod mai liber și mai divers?
- ... intersecția dintre artă și tehnologie a dus la apariția unor noi forme de artă și la o mai mare accesibilitate a acesteia?
- ... arta digitală și video au devenit din ce în ce mai populare în ultimii ani, iar mulți artiști utilizează aceste tehnologii pentru a-și crea operele de artă?
- ... tehnologia a permis artiștilor să-și promoveze operele de artă într-un mod mai larg și să ajungă la un public mai mare decât înainte?
- ... există multe expoziții de artă digitală și video, precum și festivaluri de film care prezintă opere realizate prin utilizarea tehnologiei?

prof. Daniela Nedelea

Dincolo de adolescentă

Beneficiile lecturii

"Cititi, cititi, cititul va face fericiti si intelectuali!"

Michel Tournier

Cartea este învățătorul care te modelează cel mai bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi. O carte te trimite la alte cărți și toate formează baza trainică a culturii noastre care nu poate fi dezvoltată mai frumos decât prin lectură.

Primim îndemnul de a citi de la cele mai dragi ființe din viața noastră. Fie mama, fie un dascăl drag, ori un prieten bun, toți ne încurajează să ne apropiem de carte și să ne împrietenim cu această deprindere care are puterea de a deschide lumi, minți și suflete. Se spune că oamenii care citesc au șanse mai mari să devină oameni de succes, cărțile fiind un bun prilej de a te întâlni cu tine însuți, de a te descoperi și orienta spre pasiuni și interese noi.

Lectura este o activitate foarte importantă pentru dezvoltarea intelectuală și emoțională a unei persoane. În afară de faptul că poate fi o activitate plăcută, lectura poate aduce o mulțime de beneficii și poate fi utilă în mai multe moduri.

- **Primul beneficiu al lecturii este dezvoltarea abilităților lingvistice.** Citind cărți și alte materiale scrise, o persoană își îmbunătățește vocabularul și capacitatea de a utiliza cuvinte într-un mod mai precis și mai coerent. Acest lucru poate fi deosebit de util în comunicarea verbală și scrisă, în special în ceea ce privește exprimarea unor idei complexe sau abstrakte.
- **Lectura poate îmbunătăți capacitatea de a înțelege și de a interpreta informațiile scrise.** Persoanele care sunt bune la a citi și a înțelege informațiile scrise au avantajul de a fi capabile să ia decizii mai bine informate și de a avea o mai bună înțelegere a lumii înconjurătoare.
- Un alt beneficiu al lecturii este **dezvoltarea imaginației și a creativității**. Când citim o carte, suntem transportați într-o altă lume și ne imaginăm personaje, locuri și situații. Acest lucru poate fi extrem de stimulant pentru creier și poate ajuta la dezvoltarea abilităților de gândire creativă și de problem-solving.
- Lectura poate fi un **mod excelent de a reduce stresul și de a îmbunătăți starea de spirit**. Cititul cărților preferate sau a unor materiale de relaxare, cum ar fi poezie sau literatură de călătorie, poate ajuta la scăderea nivelului de anxietate și la îmbunătățirea stării de spirit. Lectura poate fi, de asemenea, un mod excelent de a scăpa de grijile și stresul vieții cotidiene.
- Lectura ajută la **dezvoltarea abilităților cognitive**. Când citim, suntem nevoiți să concentrăm atenția și să procesăm informațiile pe care le citim. Acest proces poate îmbunătăți abilitățile de gândire critică și analitică, precum și abilitățile de memorie și de concentrare.
- Lectura poate ajuta la **dezvoltarea empatiei și a abilităților de socializare**, prin expunerea la diferite perspective și experiențe, dar și o formă excelentă de divertisment. Indiferent de genul preferat, de la ficțiune la non-ficțiune, poezie sau literatură clasică, lectura ne poate oferi o gamă largă de povești și aventuri care să ne stimuleze imaginația și să ne transporte în lumi imaginare sau reale. Lectura poate fi o modalitate excelentă de a petrece timpul liber și poate fi o modalitate economică de a ne distra și a ne relaxa.
- **Îmbunătățește calitatea somnului** - pentru cei care au probleme cu somnul, lectura este remediul perfect. Cititul înainte de culcare acționează ca un somnifer și este motivul pentru care cei mai mulți cititori apeleză la acest tabiet plăcut.

prof. Valentina Panțiru

ICOANA - fereastră deschisă spre cer

Briana David, clasa a VI-a C

Icoana pe sticlă, ca manifestare a frumosului, a culorii, a rugii spre cer, m-a fascinat din ziua în care, plimbându-mă pe lângă sevaletul mamei, trăiam magia! Curiozitatea și dorința de a vedea cum prinde viață pictura m-au determinat să o însotesc pe mama la expoziții și tabere de vară pentru copii. Treptat, treptat am deprins pașii spre chipul Îngerilor, a Fecioarei, a Sfintilor. Am învățat cum să pregătesc sticla pe care aveam să aștern o parte din sufletul meu. Icoana nu e o simplă pictură. Necesită și o pregătire spirituală. Citesc despre Sfântul pe care vreau să îl pictez și studiez ce au pictat alți oameni talentați! E fascinant acest meșteșug! E un mod de a te întâlni cu **BUNATATEA, LINIȘTEA și IUBIREA!**

Din punct de vedere tehnic conturul se realizează cu pensulă și vopsea. Eu prefer să îl fac cu stiloul deoarece îmi ies liniile mai fine, mai subțiri. Iată câțiva pași pe care îi puteți urma dacă vreți să încercați o pictură pe sticlă.

În primul pas, degresez sticla pentru a fi curată atunci când realizez icoana.

Pentru al doilea pas, voi folosi următoarele materiale:

- Sticlă, tuș, stilou și izvodul (șablonul) icoanei pe care doresc să îl realizez.
- Așez șablonul icoanei sub sticlă, după care pun tuș pe un material, pe care nu există riscul să fie absorbit, după care ajutându-mă de penită și tuș, încep să trasez conturul.

• În această etapă, așez un șervețel sub mâna, deoarece mâna emană grăsimi. Ajunse pe sticlă, îngreunează continuarea conturului. Dacă nu respect acest pas, sticla va trebui degresată din nou, riscând astfel să se steargă o parte din contur.

• Conturul icoanei se realizează de sus în jos, de la stânga la dreapta, pentru a nu exista riscul de a se șterge/mânji.

Pentru al treilea pas mă voi folosi de:

- Pensule de diferite mărimi (mai subțiri pentru efectele de lumină, anumite decoruri, detalii; mai groase pentru fundal, suprafete mai mari) și culori.

• În acest pas, voi picta icoana. Încep prin a-i face niște linii deschise la culoare ca efecte de lumină. După ce s-a uscat, încep pictarea lucrării.

• Când doresc să realizez icoana cu vopsea pe bază de apă, fixez tușul cu un spray. Dacă nu fac acest pas, tușul se va șterge. La fel procedez și în zonele în care urmează să fie foia de aur, dacă aceasta se lipește cu mixtion, și nu prin alte metode tradiționale.

• Îndrept uneori icoana spre lumină. Unde suprafața nu este acoperită în totalitate, acopăr cu vopsea, pentru a nu exista zone neacoperite.

La final, pun icoana într-o ramă, pentru a scoate în evidență conținutul icoanei și pentru a se putea expune pe un perete.

Dacă dorîți și voi să vă faceți propria icoană pe sticlă, vă invit să urmați pașii pe care i-am specificat mai sus. Poate nu o să vă iasă din prima. Însă nu vă dați bătuți. Și eu am avut aceste probleme. De fiecare dacă când realizez o icoană nouă, observ că îmi place mai mult noua icoană, decât cea făcută anterior. Însă, dacă veți continua, veți observa că evoluăți, căci „Repetiția este mama învățăturii”.

Mama îmi spunea mereu când realizam o icoană pe sticlă că, icoanele fac legătura între cer și pământ. În icoane se prezintă cele mai importante scene din viața Lui Iisus Hristos și a sfintilor, precum și chipurile lor, care trebuie să evidențieze trăsăturile morale. Pictând icoane, putem vizualiza viața Lui Iisus și cea a sfintilor, ne putem apropia de CER.

Fără artă, lumea ar fi atât de săracă! Iar fără culoare n-am putea vorbi despre RAI!

CARTEA - izvor de înțelepciune

Alexandru Cetină, clasa a IV-a A

Acstea cuvinte mi-au rămas întipărite în minte, atunci când doamna învățătoare le-a rostit cu emoție la orele de limba română.

Eu iubesc mult cărțile și am un respect deosebit pentru ele. Din acest motiv îmi petrec multe ore citind cărți recomandate pentru lectură suplimentară, encyclopedii, reviste etc. În acest an școlar am citit multe cărți: "Prin și cerșetor", "Olgă și un bunic de milioane", "Cei doi teribili", "Bunicuța hoțomană", "Domnul Sconcs", "Băiatul miliardar" și i-am demonstrat bunicii mele că pot citi o carte într-o zi.

Am descoperit savoarea poveștilor citind zilnic. Consider că atunci când citesc o carte, pătrund într-o altă lume, unde totul e posibil. În multe dintre personajele cărților citite m-am regăsit pe mine însămi, eroii cărților devin prietenii mei, iar unii modele negative. În unele cărți am descoperit valori importante ale vieții ca: prietenia, cinstea, curajul, altruismul, generozitatea, colaborarea etc.

Doamna învățătoare ne-a dus de multe ori la Biblioteca Județeană "Petre Dulfu". Am rămas profund impresionat de acest palat al înțelepciunii, de mulțimea cărților. Am văzut cea mai mică și cea mai mare carte, cea mai veche carte, cărți muzicale, dicționare etc.

Cărțile ne ajută să devinim mai înțelepți, mai sensibili, mai creativi, mai bogăți sufletește. Toate tainele universului se regăsesc în cărți și voi încerca să le descopăr pas cu pas. O carte îți oferă bucuria de a trăi mai frumos.

"Cărțile ne sunt prieteni statornici care nu ne trădează niciodată", iar o carte citită este ca o călătorie într-o lume minunată și fabuloasă.

Arta și creativitate

Primii pași în robotică

Andrei Teglaș și Mihai Costea, clasa a III -a B

Am început cursul de robotică în urmă cu aproape doi ani, la începutul clasei a doua la Smart Academy alături de alți copii de vârstă noastră, sau mai mari. Eram pasionați de lego, de ansamblarea pieselor în modelele de lego technics. La început totul a fost o joacă, însă acum știm să facem multe lucruri interesante pe care le-am învățat pas cu pas la cursuri.

La început am învățat să folosim creioanele 3D, apoi am învățat să folosim platforma de proiectare 3D Tinkercard, cu care dacă te obișnuiești o poți folosi și de acasă fiind gratuită. Am creat obiecte proprii pe care le-am proiectat, apoi le-am scos la imprimanta 3D.

Am învățat să facem sisteme automatizate prin care am creat propriul joc. Prin sistemele automatizate am construit un sistem de răcire al apei programabil cu ajutorul senzorilor și al motoarelor. Sistemul presupune un ventilator care pornește dacă temperatura depășește o anumită valoare și se oprește când temperatura ajunge la valoarea setată. Lucrăm cu mici roboți, unul dintre ei este robotul Codey. Folosind senzorii acestuia am transmis mesaje către roboții virtuali și i-am programat să comunice între ei.

Ne place robotica pentru că învățăm lucruri noi și interesante. Suntem tentați de tehnologie care e la tot pasul în jurul nostru. Roboții și acțiunările programate ușurează viața oamenilor deoarece pot să facă lucrurile grele. Cine știe ce va aduce viitorul? Este foarte clar că roboții vor fi de viitor, noi trebuie doar să "ne împrietenim" cu ei.

Natura, viață și culoare

profesor coordonator Rodica Tămaș

Alinarea pământului

Dragii mei ecologiști,
După cum voi bine știți,
Pământul n-are salvare
Fără ecologizare!
Citind aceste cuvinte,
Vreau ca voi să luati aminte!
De Pământu-l curățați
Veti fi foarte respectați.
Oameni, plante, animale
Vor fi recunoscătoare,
Iar voi vă veți bucura,
Aer pur veți respira.
Dragii mei ecologiști,
După cum voi bine știți,
Pământul n-are scăpare
Făr-un pic de alinare!

Oana Stan,
clasa a VI-a A

O, vară!

Vara a sosit în zbor,
Peste munți, peste câmpii,
Așteptată cu mult dor
De albe margarete și copii.
Soarele auriu strălucește,
Cireșele dulci se coc,
Unii merg la albastra mare,
Alții, la un roșiatic foc.
S-au întețit plimbările de seară,
Vechi obicei de fiecare vară,
Până târziu, pe-n miresmatele alei.

Irina Perță,
clasa a VI-a A

Pământul nostru

Pământul nostru este un dar sacru,
Cu munți, cu râuri și câmpii.
În el se ascund secrete și mistere,
Adăpostite bine de ani mii.

Ceea ce noi vedem nu este totul,
Mai sunt și bogățile subpământene.
Pământul nostru este loc al vieții,
Al bucuriei, al speranței și al libertății.

Să îngrijim pământul nostru drag,
Să-l protejăm și să-l păstrăm curat.
Căci el ne este casă și meleag
Un dar ce din străbuni s-a dat.

Gruia Sereghi,
clasa a VII-a A

Miresme dulci

Vara, zâna zânelor, risipește-n al său zbor
Mireasma grădinilor și dulceața florilor,
Mielușei oilor, sus pe dealul zorilor,
Morile pământului și aroma vântului,
Păsările cerului, cântecul văzduhului,
Râurile cristaline și cărări de soare pline.
Copiii pământului râd în fața soarelui!

Cristian Groșoș,
clasa a VI-a A

Pământul meu iubit

Selectiv de reciclezi,
Pace Terrei îi creezi,
Visuri mari îndeplinești,
Pe ghețari când nu-i topești.
Iar de pui plastic, la plastic
Și metal, lângă metal,
Ele nu ți-or fi-n zadar!
Copacii ți-or mulțumi,
Oxigen ți-or dăruí.
De aceea, nu uita:
Verdele-i culoarea ta!

Orhideea Pușcaș,
clasa a VI-a A

Arta și creativitate

prof. înv. primar **Dana Cosma**

Ție, mamă....

Am să sacrific tot acum
Cum ai făcut și tu odată.
Și-am să vorbesc aşa, precum
Nu am putut să fac vreodată.

Când te privesc, îmi amintesc
Că mă iubești și m-ai iubit.
Ți-aș da și globul pământesc,
Doar să te văd mereu zâmbind.

Iubită mamă,
Când va fi ultima cântare ce-o cânt
Și ultima poezie ce-o scriu,
Am să-ți șoptesc secretul meu în vânt
Și am să plâng la albul, trist sicriu.
Dar nu încă, acum mi-e teamă.

Tu ai trăit arzând, plângând
Cereai iertare de păcate,
Dar eu venit-am suspinând
Să te conduc spre libertate.

Cozma Nicol,
clasa a VIII-a B

Mesajul

Pentru viață întreagă,
Pentru Terra întreagă,
Picături de ploaie,
Raze de soare,
Izvor de lumină,
Izvor de căldură.

Oameni, animale,
Întreaga verdeață
Ce prinde viață,
Ce ne înconjoară,
Nicicând n-ar trăi
Dacă e murdară!

E planeta noastră,
E planeta albastră,
Ea trebuie apărată
Păstrată curată,
De noi toți!
Cu orice preț!

Luiza Bocuț
clasa a II-a B

Nu uita...

Anii de zile au trecut
Iar noi am uitat de mult,
Cum mediul să-l îngrijim
Și cu toții să-l iubim.

Reciclează și iubește
Marea plină de pește,
Dacă asta tu nu faci
Nici pește nu o să papi.

Natura de o îngrijești
Și dacă împădurești
Aerul va fi curat
Și picnicul de neuitat.

Total va fi cât mai bine,
Dacă tu faci numai bine,
Natura de o îngrijești
Asta-nseamnă c-o iubești!

Tudor Iordan,
clasa a II-a B

Primavara

Primăvara cea frumoasă
A adus berze pe casă
A adus cocori în nori
Și-n grădină multe flori.

Cer albastru, vreme bună
Toate cântă împreună
Și-auzim un ciripit
Primăvara a sosit!

David Petrea,
clasa a II-a B

Prețuire

Mediu înconjurător
Este foarte iubitor,
Dacă îl vom prețui,
Natura veselă va fi!

Voi, copii, un lucru să știți,
Mediu să-l ocrotiți,
Căci și el, la rândul lui,
Va da răsplătă orișicui.

Sofia Cristian,
clasa a II-a B

Fii ECO!

Aerul e viața noastră
Și ne-ajută să trăim
Asta e menirea noastră:
Să îl protejăm!

Ca să îl avem curat
Trebue să reciclăm!
Stim și noi să-i păcat,
Să îl poluăm!

Aerul e-un mare preț
Pentru-nțreaga omenire,
E lucrul cel mai de preț,
Care-nseamnă doar IUBIRE.

Aura Ioana Cosma,
clasa a II-a B

Să protejăm natura!

Ce frumoasă e natura,
Haideți să o protejăm!
Să plantăm copaci și flori
Și vom respira ușor.

Hai să o facem împreună,
Cu puțină voie bună
Să avem o Planetă
Mai curată, mai cochetă.

Lumea să o protejăm:
Învățând să reciclăm,
Având grijă de Planetă,
Să devină mai cochetă!

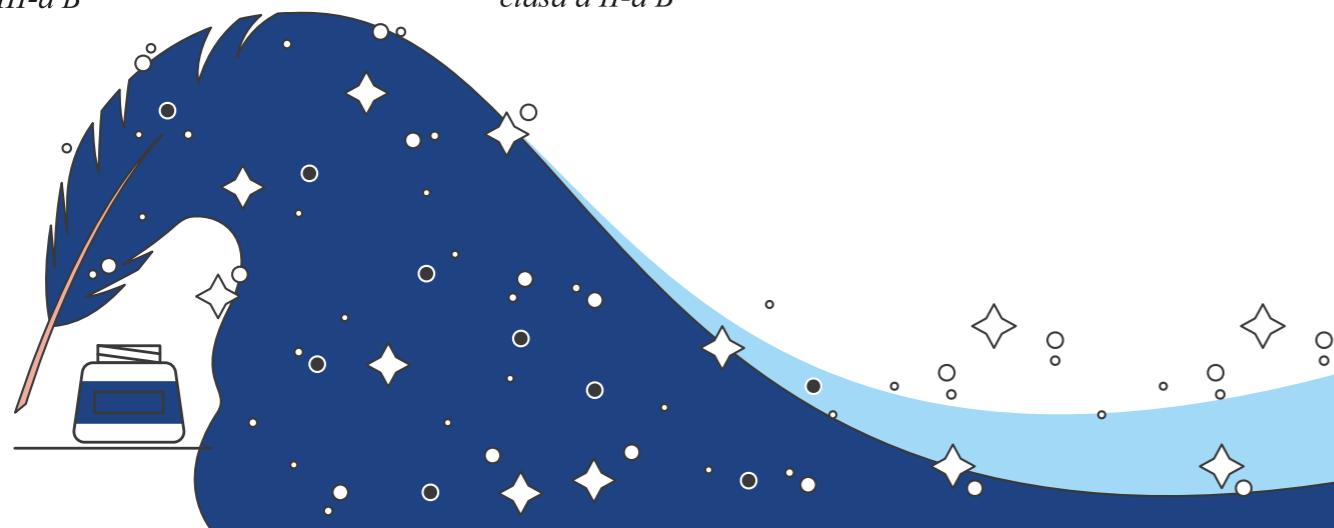
Ştefania Janosi
clasa a II-a B

Natura ocrotită

În zori de zi eu m-am trezit,
La pădure m-am gândit,
Mi-am luat un prieten bun
Și-mpreună ne-am pornit
la drum.

Peste tot mizerii multe,
Cine poate să le adune
Plastic, sticle și hârtii
Hai să le adunăm copii!
Tu, ca cetățean de rând,
Ar trebui să ai în gând,
Că dacă nu te vei schimba,
Natura nu te va ierta!

Antonia Ugri,
clasa a II-a B

Arta și creativitate

prof. coordonator Alina Thira

Primăvara

Natura a revenit la viață,
Totul în jur e înverzit,
Fluturii zboară zglobii,
Haideți în natură, copii!

Albinele zumzăie cu spor,
Mieii zbură în pridvor,
Aer curat să respirăm,
Natura să o protejăm!

Elena Meseșan, IA

Natura

Că e munte, că e mare,
Că sunt dealuri sau câmpii,
Ale noastre-s bogății!
Haideți să le protejăm,
De ele să ne bucurăm,
Natura dacă o iubim,
Plantele le îngrijim.

Respirăm aer curat
Totul în jur e colorat,
Lumea asta nu-i doar a mea,
Împreună o putem schimba!
Începeți să reciclați!
Și să nu mai poluați!

Sofia Horgia, IA

Verde pentru viață, verde pentru viitor!

Chiar de sunt atât de mic,
Florile le ud un pic,
Eu le ud și le-ngrijesc,
Că Planeta o iubesc.

Cu părinții, merg în parc,
Să mă joc, să respir aer curat,
Dar adesea ne mirăm
De gunoaie-n jur când dăm.

Florile-s rupte și copacii-s zgâriati,
Păsărelele-s triste, fluturașii speriați,
Pământul e mâhnit pe inserat,
Să nu distrugem ce ne-a fost lăsat!

Pământul e casa ce-o avem,
Să-l salvăm cât mai putem,
Planeta este a tuturor,
Verde pentru viață, verde pentru viitor!

Nicholas Maria, IA

Cartea

Se zice că ai parte
Dacă știi multă carte.
Ea te-nvăță zi de zi
Foarte multe poezii!

Iar povești cu aventură
Îți aduc învățătură,
Să fii harnic, respectuos,
Curajos, vesel și voios!

Miruna Covaci, a IV-a B

Școala

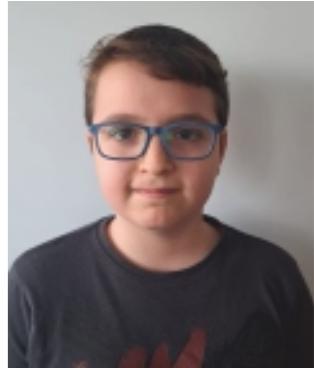
Am o bucurie
Școala-mi place mie
Tot ce am visat
La școală s-a întâmplat.

Doamna ne iubește
Și ne prețuiește
Este iubitoare
Și foarte protectoare.

Alături de colegi
Petrec ore întregi
Învățând, citind
Lucruri noi descoperind

Școala noastră e frumoasă.
Și la ea venim cu drag
Pentru noi e prețioasă
Pentru tot ce ne-a învățat!

Analia Mesaroș, a IV-a B

Protejați natura!

Când răsare soarele
Și afară nu mai plouă,
Apele când sunt curate
Și nu e mizerie,
Toți copii râd, se joacă,
Și aleargă fericiti, când respiră
aer proaspăt
Și voioși toți strigă: "Ura"!
Eric și colegii lui vă spun :
Protejați natura!

Natura-i sănătate!

Natura-i sănătatea noastră
E tot ce ne dorim,
Natura ne e însăși viață
Și ca pe viață s-o iubim.

Natura-i aerul și câmpul,
Natura-i cerul înstelat,
Natura-i dorul nostru sacru
De tot ce-n suflet e-adunat.

Oameni, auziți-ne glasul
Lăsați natura să trăiască!
Oameni, oprîți dezastrul
Căci mâine poate fi târziu!

Eric Danciu, a IV-a C

Reciclăm și ne bucurăm

Orașul meu îl vreau curat,
Gunoial tebuie reciclat,
Străzile să fie lună-
Pline doar de lume bună.

Planeta se va vindeca,
Doar dacă o vei curăta.
Cu grija de o vei proteja
Ea te va bucura.

Planeta merită mai mult,
Că e viață pe Pământ,
Curată de-o vom păstra,
Ani mulți ea ne va proteja.

Elena Iuria, IA

Reciclarea

Sticle goale am reciclat,
Pepsi, Cola am căpătat,
Cinci minute au trecut,
Eu un Pepsi am băut.

Opt minute au trecut,
Încă un Pepsi am băut,
Așa-mi place a recicla.
Și natura a salva.

Eu o să mai reciclez,
Și natura protejez,
Faceți toți la fel ca noi,
Reciclați și fiți eroi!

Carina Tivadar, IA

Reciclăm

Vrei natura sănătoasă?
Fă-o tu mult mai frumoasă,
Reciclăm, reciclăm,
Un oraș curat păstrăm!

Orice rest du-l la gunoi,
Fă și tu la fel ca noi,
Unu, doi, unu doi,
Faceți toți la fel ca noi!

Ilinca Porumb, IA

Planeta albastră

Planeta Pământ e casa ce-o avem,
Haideți, copii, cu toți să o protejăm!
Hârtia s-o colectăm, plasticul să-l reciclăm,
Și aer curat mereu să respirăm!

Dorim să avem o planetă frumoasă,
Alei curate, animale nenumărate,
Ape limpezi, păduri răcoroase,
Culori, miresme, să ne bucurăm de toate!

Pământul este Planeta noastră,
Veniți, copii, s-o facem mai curată!
Să avem oxigen, explozie de culori,
Verde pentru viață, verde pentru viitor!

Alexandru Tărnavăeanu, a IV-a A

Arta și creativitate

prof. coordonator Anca Teglaș

Planeta noastră

Mă întrebam și eu
Ce este o planetă?
Îți spun: e o poveste.
Am să îți explic și ție
Din mica enciclopedie.
Am citit și am aflat
Că Pământul nu e plat.

Cât de mic este Pământul
În acest lung Univers,
Unde nu pătrunde gândul,
Nici măcar un singur vers!

Când Pământul se-nvârtește
Noi vom scrie poezii
Vom spune că ne hrănește,
Cu fructele de pe câmpii.

Andrei Trandafir, a III-a B

prof. coordonator Elena Cristina Lordin

În natură

În natură, ziua toată,

Am plecat și noi de-ndată,
La cules de floricele,
Să ne bucurăm de ele.
Natura ne dăruiește
O magnifică poveste.
Noi, dacă o cercetăm:
Prin magie demonstrăm:
Într-un spațiu atât de mic
Este-o Mare Împărătie,
Dar nu observăm nimic!

Ecologie

Eu natura o iubesc
Și mândru o protejez.
Primăvara sădesc
Arbori în pădure des.

Eu vreau să plantez acum
Un măr și un alun.
În grădina mea de-acasă
Unde crește iarba deasă.

Separat noi colectăm
Acasă reciclăm
Faceți toți la fel ca noi,
Fiți deștepți și fiți eroi!

Matei Tivadar, a III-a B

Ecologizați, nu poluați!

Unicornii mici neon
Stau și plâng încetîșor
Căci oamenii poluează
Și nu se protejează.

Ca pământul să fie curat,
Noi trebuie să le dăm
un sfat:
- Dragi oameni, reciclați!
Faceți bine ascultați!

De noi nu vă feriți,
Stați un pic și vă gândiți!
Reciclând vă veți salva,
Planeta voastră va progrăsa!

Un PET de reciclați,
Bun exemplu voi dați.
Nu uitați:
Reduceți, reutilizați,
reciclați!

**Amedea Țiplea, Carla Petruțiu,
Simina Kovacs, Ingrid Jeler,
a III-a B**

Natura magică

Cu magica Abracadabra
Nu vom putea purifica,
Nici aer, nici natură, nici ape,
Nici mediu și nimic pe-aproape!

Haideți, fetițe și băieți,
Cu toții să plantăm puieți!
Pământul respiră, să știți,
Prin vegetație, nu prin prostii!

Puterea de a schimba ceva,
Nu este altundeva
Decât în noi, aflați și voi!
Natura, Mamă ne este,
Și chiar una de poveste.

Făt Eduard, a II-a D

